

Grosuplje (centrala)
SP 908
KLASJE
1999
352(497.4 Ivančna Gorica
119990184,9
COBISS 0

KNJIZNICA GROSUPLJE

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 9

letnik 5

november 1999

LaMaS
RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
TEL: 061/769-040, GSM1: 041/661-972
FAX: 061/769-045, GSM2: 041/612-923

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente,...

Programi za podjetja in sam.podjetnike,...

... za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si> e-mail: lamas@lamas.si

Vaška "komunala" je vedno hitrejša in bolj zanesljiva kot pa grosupeljska, še posebej kadar zapade več snega.

AVTOCESTA: VSE BLIŽJE PRESTOLNICI str. 6

AMBRUŠKA KS PREPLETENA S TELEFONSKO INFRASTRUKTURO str. 6

OGNJEMET 2000 NA GRADIŠČU str. 12

NOGOMETAŠI IVANČNE GORICE SO VSTALI OD MRTVIH str. 18

KAJ BO V PRIHODNJE S SLOVENSKIMI PROIZVAJALCI MLEKA?
Odgovora v Klasju ne boste našli, saj ga ne pozna niti država.

ŽE ROŽLJA, ŽVENKETA: MIKLAVŽ PRIHAJA

Razpored Miklavževih obhodov po naših krajih objavljamo na strani 9.

ŠOLSKI IZLET IVANŠKIH SVETNIKOV

Leteča izredna seja Občinskega sveta Ivančne Gorice

str. 2

Bliža se novo tisočletje.
Zadnja številka v tem letu bo izšla še pred Božičem in v njej bomo objavili tudi vaše čestitke z željami za božične in novoletne praznike. Prav gotovo boste tudi vi hoteli svojim strankam, sodelavcem, prijateljem in vsem občanom zaželeli vse najboljše v novem tisočletju.

Naročila za čestitke, ki bodo veljale 5.000 in 10.000 tolarjev, bomo sprejemali do najkasneje 10. decembra, do 12. ure.

Ta datum je tudi zadnji rok za oddajo ostalih prispevkov za Klasje.

Iz Jernejeve malhe

Ob izidu te številke Klasja nas bo mraz in mogoče že prvi sneg opomnil, da je pred nami prava zima, ki kar kliče po zagotovitvi zimске službe. Čakajo nas zasnežene ceste, neprevozne poti in težave v prometu. Pa ne samo to, čaka nas osebna odgovornost do nam pripadajočega dela zimskih opravil

Podjetje Komunalne gradnje, ki je za letošnjo zimo spet dobilo odgovorno nalogo, nas opozarja, da kooperanti in podizvajalci že kar nočejo sprejemati zimskega čiščenja, ker se bojijo nezadovoljstva uporabnikov, hkrati pa se zavedajo, da s sredstvi, ki so namenjena zimski službi, ne morejo brezhibno poskrbeti za odgovorno delo.

Utesnjene ceste z neprimernimi ograjami lastnih vrtičkov in dvorišč ob večji količini snega predstavljajo resno oviro v prometu, zlasti v zimskem, večkrat pa tudi že bo vsakem letnem času. Kar vidim že jezne obraze in slišim razburjene telefonske klice vestnih gospodarjev, ki si v zgodnjih jutranjih urah čistijo svoj del dvorišča in cesto, nato pa jim komunalec, nič hudega sluteč, spusti s pluga goro snega. Tudi to naj bo del zimske idile.

Pri našem duševnem sproščanju je prav, da vemo, da so krajevne ceste v pristojnosti samih krajanov v okviru krajevne skupnosti, za lokalne skrbi občina prek Komunalnih gradenj, regionalne pa vzdržuje Cestno podjetje Ljubljana. Najhitrejša in najučinkovitejša pa je vsekakor složna midsosedska služba, ko se soseda z lopato v roki in morda s šilcem srečata za dobro jutro.

Peljali smo se že po novem asfaltu, saj je nov krak našega avtocestnega odseka delno že dan v uporabo. Čas, ko bo stekel ves promet po novi avtocesti prek naše občine, že lahko merimo v mesecih. Še dobrega pol leta se bomo morali hočeš nočeš srečevati z neljubo prometno situacijo v dobri želji, da bo kmalu bolje.

Zelo bi bilo nezadovoljni, če bi s tranzitom pozabili na vse dogovorjene obveznosti in obljube, ki so nam jih nasuli odgovorni in so zapisane v lokacijski uredbi. Občinski svet občine Ivančna Gorica je na svoji drugi izredni seji dobil informacijo o gradnji avtoceste, ki je deloma zadovoljila svetnike, vendar ostajajo dvomi, saj izkušnje kažejo, da besede še niso dejanja.

Občinski proračun se za iztekajoče leto počasi prazni, potreben je še droben popravek, ki bo dopolnil nujne obveznosti in hkrati dal že usmeritev za prihodnje leto. Leto 2000 in prehod v novo tisočletje nam nalagata, da zaključimo z začetimi projekti in zastavimo nove. Osnovnih nalog, kot so osnovna oskrba z vodo, primarna telefonija, osnovna cestna povezava, kanalizacija, priprava prostorov za devetletno šolo in otroško varstvo, nam še zlepa ne bo zmanjkalo.

Korak k zboljšanju razmer na področju otroškega varstva je otvoritev začasnih prostorov na Muljavi, ki prinaša razbremenitev staršem štiri- in dvajsetih otrok s tega konca občine. Številne dislokacije objektov za otroško varstvo (Zagradec, Muljava, Višnja Gora, Stična, Šentvid in Ivančna Gorica) višajo stroške izvajalcu, staršem pa približajo vrtec. Zahteven projekt izgradnje centralnega vrtca v Ivančni Gorici mora ostati še naprej prednostna naloga.

Nepredvidljivi Martin nam je pustil dovolj žlahtne pijače, ki nam bo ob poštem delu in na pravem mestu naredila veselje. Martinovanje je zaključeno, lotimo se dela, mesec z največ razlogi za praznovanje pa že prihaja!

Župan Jernej

OBVESTILO GOSTINCEM

V skladu z Zakonom o gostinstvu (Uradni list RS, št. 1/95 in 40/99) in s Pravilnikom o merilih za določitev obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost (Uradni list RS, št. 78/99), vam sporočamo:

- o obratovalnem času gostinskih obratov odloča lokalna skupnost,
- za prijavo obratovalnega časa gostinskega obrata (kmetije) so izdelani obrazci, ki jih dobite na Občini Ivančna Gorica,
- obratovalni čas za leto 2000 je treba prijaviti vsaj 15 dni pred začetkom koledarskega leta,
- k prijavi je treba priložiti odločbo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje gostinske dejavnosti oziroma prijavi list ter upravno takso v znesku 375,00 SIT (v obliki kolekov).

Podrobnejša navodila, predvsem v zvezi z obratovanjem gostinskega obrata v podaljšanem obratovalnem času, boste dobili ob prejemu obrazca za prijavo.

Obrazec lahko dobite v sprejemni pisarni Občine Ivančna Gorica v času uradnih ur.

ŠOLSKI IZLET IVANŠKIH SVETNIKOV

Leteča izredna seja Občinskega sveta Ivančne Gorice

Druga izredna seja ivanškega občinskega sveta je bila res šolska. Svetniki so si ogledali, lahko bi že rekli, zaključna dela na novi polovici 11,2 km dolgem odseku avtomobilske ceste Višnja Gora – Bič, in se seznanili s potekom gradnje ter težavami s katerimi se soočajo tako graditelji pa tudi krajan. O vsem tem jih je "podučeval" Slavko Žličar, predstavnik DDC (Družba za državne ceste). Da pa naj bi seja izpadla res izobraževalno sta jih po trasi vozila šolska kombija. Z oznakami seveda. Da ne bi kdo mislil kaj drugega.

Svojo pot so začeli pred pisarno DDC-ja, jo nadaljevali po "obvozni" cesti. Ta je bila narejena za prevoz uparjalnika in je sedaj za promet zaprta. Je pa tudi najtrše jabolko nerešenih zadev: občina – DARS, oziroma država, saj gre za nadvoz nad železnico ki ga zahteva občina, država pa se brani dati denar zanj.

S hriba nad Stransko vasjo so si ogledali zaključna dela nove polovice avtoceste proti Ivančni gorici in Višnji Gori, ter izvedeli vse o gradnji viadukta. Naslednja postaja učne poti je bil nadvoz pri Podsmreki. Potem pa so se odpravili v Višnjo Goro, najprej v staro šolo, ki je napredaj najboljšemu, in predvsem najprimernejšemu ponudniku. Ali pa naj bi služila skupnim interesom kraja, oziroma občine. Še nič ni odločeno. V Mestni hiši so Višnjani svetnike postregli s šilcem. In jih seznanili z nadaljnjimi načrti in finančnimi potrebami mesta Višnja Gora.

Po še nekaj postajah na poti proti Dobu, kjer pa je razgled že omejevala tema, so se ustavili v tamkajšnjem gasilskem domu.

Najprej so skušali potegniti črto pod opravljeno učno potjo. Veliko je bilo še vprašanj. Še posebej o zahtevah in željah krajanov posameznih prizadetih krajevnih skupnosti. Iz odgovorov, pa čeprav niso bili čisto jasni, jim je moralo postati jasno, da vsega ne bodo dosegli.

Edino jasna pa je bila ugotovitev, da so bili doslej svetniki premalo sproti obveščeni o poteku del in reševanju njihovih zahtev. Morda delček odgovornosti za to nosi tudi uredništvo Klasja, čeprav...

POROČILO S 7. SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE IVANČNA GORICA

Podopustniška seja Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica je potekala 15. oktobra v prostorih sejne sobe Občine Ivančna Gorica in obsegala kar 18 točk dnevnega reda.

Na seji so bili prisotni vsi svetniki. Občinski svet je najprej razširil dnevni red s točko Peticija o ponovni ustanovitvi PP v Ivančni Gorici.

Po sprejemu zapisnika 6. seje je predsednik NK Boris Peterka svetnike seznanil z delovanjem, težavami in potrebami NK Ivančna Gorica za nemoteno delovanje.

V razpravi je Nikolaj Erjavec poudaril, da ne bi bilo prav, da se skuša uveljavljati lastništvo preko kakršnihkoli individualnih pogodb s športniki, izvajalci itd... in nadaljeval, da ta dejstva ne morejo biti opravičilo za vlaganje, saj je jasno, da se klubi financirajo preko športne zveze. Treba je ločevati investicijski del od tekmovalnega in telesnokulturnega. Občinski proračun naj bi zagotavljal pogoje za športno dejavnost (objekti, najemnine in podobno) in pogoje za množičnost (pedagoško delo z mladimi), tekmovalni cilji pa naj bi se dosegali pretežno s sponzorskimi sredstvi. Župan je povedal, da je Zveza športnih organizacij Ivančna Gorica dobila zemljišče od samostana Stična in kot pravni subjekt sklenila z Nogometnim klubom in lastniki objektov pogodbo o souporabi. Opozoril je, da poteka vsebina razprave o delovanju NK Ivančna Gorica v napačno smer, in predlagal, da se pridobi celotna dokumentacija, da se ugotovi, kje so bile storjene napake in da se problematiko obravnava na eni od naslednjih sej občinskega sveta. Pavel Groznik je v razpravi omenil 38. člen Statuta Občine Ivančna Gorica, ki govori o razpolaganju s premoženjem, in predlagal, da nadzorni odbor pregleda dokumentacijo in s poročilom posreduje ugotovitve. Predsednica nadzornega odbora Anica Rovanišek je po razpravi svetnikom zagotovila, da bo nadzorni odbor obravnaval celotno gradivo, pregledal vso dokumentacijo in ugotovitve posredoval občinskemu svetu.

Na seji sta bila tudi Janez Skarlovnik, direktor Javnega komunalnega podjetja Grosuplje, in Tomaž Rigler, strokovni sodelavec JKP Grosuplje. Janez Skarlovnik je člane občinskega sveta seznanil z organiziranostjo, poslovanjem in infrastrukturo objektov, s katerimi upravlja JKP Grosuplje. Tomaž Rigler pa je govoril o trenutnem stanju oskrbe z vodo v občini Ivančna Gorica.

Marina Koščak je vprašala, kdaj bodo predvidoma končane aktivnosti za nemoteno delovanje Špaje doline, kdaj bo organiziran odvoz kosovnih odpadkov in ali je možen odvoz le-teh brez dovoljenja. Franc Godeša je predlagal, da se prouči možnost odvoza kosovnih odpadkov v Ljubljano. JKP Grosuplje bo na predlog g. Godeše pridobilo te informacije in jih posredovalo na naslednjo sejo občinskega sveta. Pavel Groznik je predlagal, naj JKP Grosuplje skrajša dobo zamenjave vodovodnih azbestnih cevi pod 20 let, kot je predvideno v planu dela, saj ima le-teh kar 52 km. Omenil je tudi kvaliteto vode, saj po ugotovitvah zavoda za vode le-ta pada. Nikolaj Erjavec je predlagal, da bi občinski svet sprejel sklep, da se v proračunu najde kompenzacijska sredstva za višinske kmetije, ki pri svojem delu uporabljajo umetna gnojila in s tem onesnažujejo podtalnico.

Na seji sta bili obravnavani tudi odločbi o opustitvi starega pokopališča v Šentvidu pri Stični in ustanovitvi novega. Slednja je bila tudi sprejeta in je objavljena v Uradnem listu ter v prilogi Uradnega vestnika Občine Ivančna Gorica.

Predsednik Sveta KS Šentvid pri Stični Drago Božič je svetnikom pojasnil, da je bilo od Ljubljanskega regionalnega zavoda za varstvo naravnih in kulturne dediščine pridobljeno strokovno mnenje o ukinitvi starega pokopališča pri cerkvi v Šentvidu pri Stični ter mnenje Oddelka za gospodarstvo - Sanitarna inšpekcija - oddelek za prostor Grosuplje, o izdaji mnenja sanitarne inšpekcije k ukinitvi starega pokopališča pri cerkvi v Šentvidu pri Stični. Anton Čebular je povedal, da je na vseh do sedaj opravljenih pogovorih s predstavniki cerkve postavljen pogoj o nadaljnjem pokopavanju duhovnikov v obstoječem grobu na starem pokopališču. Sonja Maravič se je dotaknila problematike vzdrževanja pokopališča, za kar so odgovorne KS Dob, KS Temenica, KS Sobračec in KS Šentvid pri Stični. Predlagala je, da se stroški, ki bodo nastali ob predvidenem izpadu plačila najemnine za grobove, pridobijo s soglasjem vseh teh KS, ali pa naj občina pri delitvi sredstev upošteva večje stroške KS Šentvid pri Stični za vzdrževanje pokopališča.

Sprejet je bil sklep o povečanju cen programov v Javnem VVZ Vrtec Ivančna Gorica, za otroke drugega starostnega obdobja, za 9,4%. Povečanje velja od 1.11.1999.

Med obravnavanimi točkami dnevnega reda je bila tudi vloga za

odobritev dodatnih sredstev za nakup opreme v otroškem dispanzerju ZD Ivančna Gorica. Župan je pohvalil delo direktorice Jane Jevnikar - Lampret, ki na seji ni bila več prisotna, za dosežene poslovne rezultate, ter pozdravil bivšo v.d. direktorico Anico Rovanišek. Povedal je, koliko je ustanovitelj vlagal v stavbo ZD Ivančna Gorica, ter nadaljeval, da ZD Ivančna Gorica zaproša ustanovitelja za sredstva v višini cca 4.000.000 SIT. Župan je predlagal, da se ob rebalansu proračuna predvidijo tudi sredstva za nakup opreme v otroškem dispanzerju. Milena Vrhovec pa je omenila, da bi se morali svetniki odpovedati eni sejnini kot prispevek za nakup opreme v otroškem dispanzerju, kot že enkrat v prejšnjem mandatu. Vendar pa ta možnost ni postala konkreten predlog.

Na seji je bila obravnavana tudi informacija o osem mesečni realizaciji Proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 1999. Uvodno obrazložitev je dal župan občine. Opozoril je na zajetno gradivo, ki ga je strokovna služba pripravila z željo, da bo gradivo čim bolj transparentno in seveda opremljeno s potrebnim tekstualnim delom; opozoril pa je še na omejene prihodke ter nadaljeval, da so v letošnjem letu kriteriji pridobivanja prihodkov drugačni kot v prejšnjih letih. Pavel Groznik je vprašal, zakaj se na postavki pod: 5.2.3. VVZ Vrtec Iv. Gorica - projektna dokumentacija za novi vrtec v Iv. Gorici - ne premakne na bolje, saj traja nakup zemljišča in zazidalni preizkus že 4 leta. Francka Vidmar je v imenu Odbora za družbene dejavnosti predlagala, da se pospešijo aktivnosti za pridobitev tehnične dokumentacije za novo centralno OŠ Stična in čim prej pridobi zemljišče za nov vrtec v Ivančni Gorici. Čim prej naj se izvedejo naloge, za katere so planirana sredstva na postavkah, da ne bo prišlo pred koncem leta do nenamenskega porabljanja denarja teh postavk, proučijo pa naj se tudi možnosti ustanovitve samostojnih občinskih zavodov za knjižnico in glasbeno šolo oz. zavod za več dejavnosti skupaj. Marina Koščak je seznanila svetnike z delom pogajalske komisije za nakup zemljišča za vrtec. Po razpravi je župan povedal, da bodo tam, kjer bo ničelna realizacija, namenska sredstva prenešana in namensko porabljena v naslednjem letu. Po besedah župana vsa sredstva ne morejo biti realizirana v letošnjem letu.

Franc Godeša je glede Jurčičeve domačije na Muljavi opozoril, da je treba razpisati koncesijo za Jurčičevo domačijo. Odgovor je dal župan in bil zelo kritičen do države, ki prepušča občini skrb za vzdrževanje Jurčičeve domačije. Pavel Groznik je predlagal, da bi bilo pametno nasloviti podpredsedniku vlade Republike Slovenije Marjanu Podobniku predlog občinskega sveta, da predlagamo Jurčičevino za kulturni spomenik državnega pomena.

Svetniki so potrdili tudi predlog programa priprave sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Grosuplje in dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Litija za obdobje 1986 - 2000, ki je

objavljen v prilogi Uradnega vestnika.

Ob obravnavi osnutka odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o pomožnih objektih, napravah in drugih posegih v prostor, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje, je župan predlagal 14-dnevni rok za pisne pripombe na Osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o pomožnih objektih, napravah in drugih posegih v prostor, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje.

Pri obravnavi osnutka Pravilnika o dodeljevanju stanovanjskih posojil Občine Ivančna Gorica je župan povedal, da prvič sprejemamo tovrstni pravilnik, ki bi pomagal reševati stanovanjske probleme občanov. Franc Godeša je menil, da bi morala imeti občina stanovanjski sklad, ki bi sprejel ta pravilnik, na katerega da soglasje občinski svet Občine Ivančna Gorica, in nadaljeval, da v pravilniku niso navedeni viri sredstev za stanovanjska posojila. Nikolaj Erjavec je vprašal, ali se v Stični prodaja pet občinskih stanovanj v stari šoli. Župan mu je odgovoril, da brez sklepa Občinskega sveta in njegovega podpisa v Stični ne bo mogoča odtujitev stanovanj. Župan je nato predlagal umik osnutka Pravilnika z dnevnega reda.

O odtujitvi praznih prostorov stare OŠ Višnja Gora je župan povedal, da je stavba stara 100 let, zadnja adaptacija je bila pred 15 leti, prostori so usmerjeni za potrebe šolstva. Župan meni, da je treba objekt oceniti, nato bo objavljen javni razpis za prodajo. Župan je izrazil bojazn, da bo stavba stare šole ocenjena previsoko in da ne bo kupca zanjo. Prioritetni kupci so sami krajanje Višnje Gore. Franc Godeša je dal nekaj pisnih predlogov za uporabo stavbe stare šole v Višnji Gori, ki so zapisani tudi v zapisniku Sveta KS Višnja Gora. V nadaljevanju je župan povedal, da nasprotuje, da se prostori namenijo za različne manjše dejavnosti ter da še naprej ostane lastnik občina, ker so s tem povezana proračunska sredstva. V razpravi je Nikolaj Erjavec povedal, da podpira predlog župana, saj sta v postopku izgradnje še dve osnovni šoli v občini. Pavel Groznik je predlagal, naj bi pri prodaji stavbe stare šole bili zelo pozorni, kdo bo kupec, in omenil možne interese različnih narodnosti. Predlagal je, da bi se stavba ponudila Ministrstvu za šolstvo in šport. Frančišek Grabljevec je predlagal, da se stavba proda, kupnino pa se nameni kot vložek v izgradnjo nove OŠ Stična. Franc Godeša je v razpravi povedal, da je svet KS Višnja Gora na zadnji seji obravnaval o tematično sprejel stališče, da se stavbe ne proda v komercialne, ampak javne namene; povedal je tudi, da bi KS Višnja Gora prevzela stavbo v upravljanje in vzdrževanje s svojim denarjem, tako da bi spodnje prostore oddali za samopostrežno trgovino, zgornje pa za knjižnico. Dušan Strnad je povedal, da Višnjane skrbi predvsem to, kaj bodo v kraj dobili, in da se proti volji krajanov ne bi smelo delati. Predlagal je, da se pred razpisom za prodajo opravi pogovor s svetom KS Višnja Gora, da se pojasnijo razlogi za prodajo. Glede upravljanja prostorov pa je povedal, da jih skrbi, da bi se stanje slabšalo ter da

je KS pripravljena prevzeti stavbo v upravljanje in vzdrževanje za čas do prodaje.

Peticija o ponovni ustanovitvi PP v Ivančni Gorici

Župan je svetnike seznanil s Peticijo in priloženimi lastnoročnimi podpisi 625 občanov Ivančne Gorice, z zahtevo po ponovni ustanovitvi policijske postaje v Ivančni Gorici, ter nadaljeval, da je potrebno obvestiti pristojno ministrstvo in pripraviti okroglo mizo oziroma da se ta problematika obravnava na seji občinskega sveta, na katero pa je treba povabiti pristojne in odgovorne s področja Ministrstva za notranje zadeve. V razpravi je Nikolaj Erjavec predlagal, da občinski svet sprejme predlog, da soglasja s peticijo o ponovni ustanovitvi PP v Ivančni Gorici. Dušan Strnad je predlagal, da se z lastnoročnimi podpisi peticiji pridružijo tudi člani Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica. Milan Pušljar je predlagal, da se Ministrstvu za notranje zadeve naloži, da do 5.11.1999 organizira pogovor o peticiji in ponovni ustanovitvi PP v Iv. Gorici. Sprejet je bil sklep, da se peticijo posreduje skupaj s podpisi na Ministrstvo za notranje zadeve, v vednost pa Policijski postaji v Grosuplje.

Po obravnavi vseh točk dnevnega reda se je odprla razprava o problematiki KS Stična. Nikolaj Erjavec je povedal, da je Svet KS Stična 25. 9.1999 dal pisno obvestilo o problematiki delovanja KS Stična, in predlagal županu, da ukrepa na podlagi statuta nujno in takoj ter skliče zbor krajanov. Nato je nadaljeval: če predsednik sveta Krajevne skupnosti ne dela v zadovoljstvo večine, je treba nekaj storiti, in dalje: če člani sveta KS ne hodijo na seje sveta, je treba ukrepati, kot je določeno v statutu KS. Stanislav Okorn je kot predsednik Sveta KS Stična v prejšnjem mandatu dal nekaj odgovorov in predlagal, da se skliče zbor krajanov KS Stična, na katerega se povabi župana, podžupanjo in svetnike Občinskega sveta, ki imajo stalno prebivališče v KS Stična. Na zboru bi se seznanili s problematiko v KS Stična. V primeru, da to ne uspe, pa naj se uporabi 71. in 73. člen Statuta Občine Ivančna Gorica, da skliče zbor krajanov župan.

V nadaljevanju je Dušan Strnad povedal, da je bil osebno prizadet zaradi svetniškega vprašanja g. Franca Godeše, ki se nanaša na blagoslovitev nove šole v Višnji Gori. Nikolaj Erjavec je omenil, da so v občini tudi pripadniki drugih verskih skupnosti. Čeprav osebno nima nič proti blagoslovitvi šole, pa po njegovem mnenju ta dogodek prispeva k aktualnim nasprotjem na vrhu. Anton Čebular je Godeši očitil, da razmišlja tako, kot se je razmišljalo leta 1948. Po njegovem je verski obred maša, ne pa blagoslovitev šole. Sonja Maravič pa je zadržala, da se je Godeša zgolj upr. kršitvi ustave in zakona. Župan Lampret je razpravo o tem vprašanju zaključil z mnenjem, naj o nastalem sporu presodijo pristojni organi.

OBVESTILO

Obveščamo vas, da bo Janez Janša, poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije, za Vaša vprašanja in pobude na voljo v

ponedeljek, 13. decembra 1999.

V poslanski pisarni ga lahko obiščete v prostorih občine Ivančna Gorica, Sokolska 8, od 14.30 do 16.30. Vljudno vabljeni.

PROJEKT UREJANJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ NA OBMOČJU KATASTRSKIH OBČIN DOB IN PODBORŠT

Kmetijska zemljišča, ki omogočajo, da se pri obdelavi uporabi ustrezna kmetijska mehanizacija, so prav gotovo osnovni pogoj za razvoj kmetijskih dejavnosti. Na območju Občine Ivančna Gorica je bilo v preteklem obdobju urejenih precej kmetijskih zemljišč, tudi s finančno podporo občine in države. Tako so bila izvedena obširna zemeljska dela, predvsem so bile odstranjene skalne samice ter opravljeno planiranje.

Tako kot po vsej Sloveniji so kmetijska zemljišča tudi na našem območju zelo razdrobljena, kar poleg težkih naravnih pogojev še otežuje obdelavo, in zmanjšuje ekonomičnost pridelave. Vsem tistim, ki se pri vsakodnevem delu srečujejo z navedenimi problemi in vidijo potrebo po izvedbi zemljiških operacij na svojih zemljiščih, je namenjen projekt urejanja kmetijskih zemljišč na območju katastrskih občin Dob in Podboršt.

Izvedba projekta je odvisna predvsem od interesa lastnikov zemljišč, zato bo postopek izvajanja predvidoma potekal po naslednjih fazah:

- vsem lastnikom zemljišč bo posredovan spisek parcel (parcelna številka, kultura, razred), karta, iz katere je razvidna lega posameznih zemljišč, in vprašalnik;
- lastniki zemljišč bodo glede na interes in potrebe izpolnili vprašalnik in s tem predlagali vrsto ukrepa (zložbe in vse druge potrebne ureditve - agromelioracije, predstavitev poti);
- na osnovi teh podatkov, ki jih posredujejo lastniki zemljišč, se bo skupno ugotavljala možnost izvedbe predlaganega ukrepa, tako da se bodo na terenu in s pogovori vseh sodelujočih v postopku ugotovili možnost, obseg, način izvedbe in ekonomska upravičenost predlaganega ukrepa;
- za ukrepe, katerih izvedljivost bo ugotovljena se bo pridobilo soglasje

vseh sodelujočih v postopku in se pristopilo k finančni konstrukciji izvedbe;

- za izvajanje del v okviru tega projekta bo možno kandidirati za republiška sredstva na podlagi razpisa Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Navedena 1.faza izvedbe projekta - zbiranje podatkov o zemljiščih in ugotavljanje interesa lastnikov zemljišč za izvajanje ukrepov - bo predvidoma potekala novembra in decembra letošnjega leta. Vse lastnike zemljišč prosimo, da sodelujejo pri izvajanju projekta in resno premislijo o morebitnih posegih.

Nosilec projekta bo pogodbeni izvajalec del GI Starc d.o.o. iz Ljubljane, ki bo dela izvajal ob sodelovanju Kmetijske svetovalne službe in Občine Ivančna Gorica.

Županstvo

TRADICIONALNI DAN "ZADRUŽNIKOV"

Člani Kmetijske zadruge Stična so se v soboto, 23. 10. 1999, ob 14. uri, zbrali v Zadrurnem domu na že tradicionalnem dnevu zadrurnikov. Srečanju se je odzvalo okrog 50 članov zadruge. Ob zadrurnem golažu s kruhovimi cmoki in kruhom Pekarne Grosuplje, ob pivu Union in ob sladkih dobrotah pekarn Kovačič, Gorenc in Blatnik je sproščen pogovor hitro stekel. Glavna tema je bila nadaljnji razvoj in problematika kmetijstva ob vstopu v EU, ker nas čakajo korenite spremembe.

Dalje je tekla beseda o problemih z mlekom, mesom in krompirjem. Zadrurnike smo tudi informirali o aktualnih zadevah v zadrugi. Vsi

prisotni so bili, kljub temu da se nad kmetijstvom čedalje bolj zgrinjajo "evropski oblaki", razpoloženi in so ob zvoku Juretove harmonike tudi sproščeno zapeli. Tako je tudi prav.

Ob napornem in težkem delu je takih trenutkov na kmetih izredno malo.

M.V.

ZA VARNEJŠE DELO V GOZDU

Zavod za gozdove Novo mesto, enota Zagradec je na Lučarjevem Kalu 7. in 8. oktobra pripravila tečaj varnega dela z motorno žago za lastnike gozdov.

Udeležilo se ga je 18 lastnikov gozdov s tistega dela področja občine Ivančne Gorice, ki sodi pod novomeški zavod.

Prvi dan so tečajniki poslušali teoretični del in tudi praktično spoznavali motorno žago. Drugi dan pa so pri praktičnem delu v gozdu spoznavali pravilno in varno podiranje dreves.

Tečaj so vodili predavatelji iz postojnske gozdarske šole. Da je bil tečaj uspešen pričajo izjave nekaterih udeležencev, ki že dolgo in veliko delajo z motorno žago. Povedali so,

da so se naučili mnogo novega, čeprav so mislili, da že vse vedo.

Za tečajnike pa je bilo pomembno tudi to, da so ob zaključku dobili potrdilo o uspešno opravljenem tečaju. To pa je še posebej pomembno v primeru nesreče, saj zavarovalnica brez takšnega potrdila ne priznava odškodnine.

Organizatorji so obljubili, da bodo pripravili še več takih tečajev.

Istovrstno, to je 7. oktobra pa je isti organizator, pripravil v Ambrusu enodnevni tečaj za varno delo s traktorjem v gozdu. Prav tako uspešen, kot na Lučarjevem Kalu je bil tam za 25 udeležencev.

Kako potrebno je tako izobraževanje pričajo številne nesreče pri delu v gozdu.

NOVICE IZ ODBORA ZA KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

Odbor za kmetijstvo in gozdarstvo je zasedal na svoji 6. redni seji, 25. 10. 1999. Osrednja točka sestanka je bil pregled 9-mesečne realizacije za kmetijstvo in gozdarstvo. Ugotovljeno je bilo, da je realizacija v glavnem dobra in poteka po predvidenih planih. Največ časa pa smo na odboru namenili obravnavanju 200 vlog za agromelioracije, ki so prispale na razpis, objavljen v Klasju. Člani odbora za kmetijstvo in gozdarstvo so pregledali vse vloge na terenu in ugotovili pri vseh prosilcih, da so dela upravičena in da prosilci z veliko resnostjo pristopajo k ureditvi zemljišč.

Odbor je soglasno sprejel sklep, da bo izvajalec del Milan Pušljar. Strojna ura za agromelioracije stane 8.600 tolarjev. Razmerje plačila je 60

% občina in 40 % kmet. Kmet bo tako moral prispevati za uro 3.440 tolarjev. Z deli se prične najkasneje v decembru. Za izvajanje del se sklenejo tripartitne pogodbe: občina, izvajalec del, kmet.

Odbor tudi predlaga, da se uredi struga vrskega potoka. Potok teče čez kvalitetne kmetijske površine. Istočasno se predlaga, da se ureditev tega potoka vnese tudi v program Urada za varstvo narave pri Ministrstvu za okolje in prostor.

Odbor tudi predlaga županstvu, da se nadaljuje z aktivnostmi pilotskega projekta - agromelioracije z zložbo zemljišč, začeni v Dobu, in po ostalem območju ob avtocesti.

Za odbor: Milena Vrhovc

VABILO

Dobro gospodariti na svoji kmetiji, je želja vsakega pravega kmetovalca.

V pogojih, ki jih bo nudila združena Evropa, bo to še bistveno težje.

Da bi se seznanili z osnovami ekonomskih izračunov na vaši kmetiji, vabimo vse zainteresirane kmetovalce, še posebej mlade prevzemnike kmetij, na dvodnevni tečaj

GOSPODARJENJE NA KMETIJAH,

ki bo v torek in sredo, 7. in 8. decembra 1999, ob 9. uri, v prostorih KZ Stična.

Vljudno vabljeni!

Kmetijska svetovalna služba
Ivančna Gorica

JESENSKA GOZDNO-GOJITVENA DELA

Jeseni, ko je večina velikih del na polju in travnikih skoraj že pri kraju, se boste mogoče spomnili, da imate v svoji posesti tudi kako zaplato mladega gozda. Že res, da gozd raste sam, zelo dolgo in z večjimi ali manjšimi pretresi muhaste narave. Res pa je tudi, da lahko na njegov razvoj najbolj vplivamo v njegovi mladosti. Sestava, oblika in kvaliteta bodočega odraslega gozda je močno odvisna od ukrepov, ki jih boste opravili v teh mladih in občutljivih začetkih.

Jeseni, ko se narava pripravlja na počitek in mlade rastline niso več tako občutljive, je ravno pravi čas, da se v mladem gozdu opravijo negovalna dela. Mladi gozd, ki vam seže do pasu, imenujemo mladje; ko vas preraste, je to gošča; višji od treh metrov, kjer so posamezna drevesa že dokaj izoblikovana, pa je letvenjak. Glede na razvojne faze so razdeljeni tudi negovalni ukrepi.

Nego v mladju začnemo izvajati ob dokaj jasni predstavi, katere drevesne vrste bodo sestavljale bodoči gozd. Vedeti moramo, v kakšnem deležu bodo posamezne vrste prisotne in kako bodo med seboj pomešane.

V gošči bomo izvajali podobne

ukrepe, z namenom, da bomo imeli kar največ lepo razvitih dreves z vitko krošnjo in močnim vršnim poganjkom.

Pri redčenju v letvenjakih bomo z odstranjevanjem soraslih in deloma podraslih dreves omogočili hitrejšo in kvalitetnejšo rast drevesom, ki bodo gradila in zagotavljala stabilnost odraslega sestaja. Tako mora biti izbrano drevo z zelo malo grami ali brez njih, ne sme biti bolno, mora biti ravno, brez razpok ipd.

Če se boste namenili, da sami posežete v razvoj svojega gozda, je prav, da se obrnete na vašega revirnega gozdarja, ki vam bo v skladu z veljavnim načrtom dal natančne napotke za delo. Ta medsebojni dogovor boste potrdili z ustreznim odločbo. Gozdar vam bo na vašo željo tudi praktično pokazal, kako dela v gozdu pravilno izvesti, ko bodo dela opravljena, pa vam bo le-ta tudi ovrednotil. Na podlagi obračuna boste dobili povrnjen del stroškov za opravljena dela. O višini sofinanciranja teh del pa sem pisal v eni od prejšnjih številčk Klasja.

Revirni gozdar:
Roman Črnič, ing

NOVOLETNE SMREČICE

Zavod za gozdove Slovenije naproša vse lastnike gozdov, ki bodo v letu 1999 sekali noveletne smrečice, da sporočijo okvirno število le-teh svojemu revirnemu gozdarju. Tako bomo lahko pripravili potrebno število plomb.

OBRITNIKI OBMOČNE ZBORNICE GROSUPLJE PRAZNOVALI 25 LET DELA

Območna obrtna zbornica Grosuplje, kamor spadajo tudi obrtniki občine Dobrepolje in Ivančna Gorica, je konec oktobra v Grosupljem s proslavo in podelitvijo priznanj obeležila 25 let uspešnega dela.

Vzpostavitev informacijskega sistema, vodenje obrtnega registra, izobraževanje in usposabljanje članov, ponovna uvedba vajeniškega izobraževalnega sistema ter svetovanje so zadnji pomembni dosežki.

Lani je bilo v Sloveniji zabeleženih

50 tisoč enot malega gospodarstva, od tega v okviru grosupeljske zbornice kar 2 %. Obrt in podjetništvo zaposluje v Sloveniji več kot 130 tisoč delavcev, od tega jih je na območju zbornice Grosuplje kar 9 tisoč. "Obrtniki in podjetniki smo danes tisti", je poudarila v nagovoru predsednica zbornice Grosuplje Marija Mišič, "ki odpiramo nova delovna mesta". Novo nastajajoča zakonodaja pa ni vedno prijazna do delodajalcev, na kar opozarja tudi evropska skupnost, češ da Slovenija posveča premalo pozornosti razvoju

malih in srednjih podjetij.

V zadnjih letih, je nadaljevala Mišičeva, še zlasti v preteklem letu, je opazna stagnacija oz. zmanjševanje ustanavljanja novih obrti in podjetij. Kot regija znotraj ES bo morala država prej ali slej dati podjetništvu mesto, ki mu pripada. V ES je 18 milijonov malih in srednjih podjetij, in prepričana sem, je zaključila Mišičeva, da bomo našli ustrezno mesto v njihovi družbi.

V nadaljevanju so podelili priznanja Obrtne zbornice Slovenije. Zlato plaketo je prejel Jože Intihar, priznanji pa Jože Duša in Jurij Rojec iz Ivančne Gorice.

Priznanja Območne zbornice pa so prejeli njeni člani: Avgust Gril, Mihael Marolt, Jože Intihar, Jože Duša, Igor Šuštar, Franc Srebrnjak, Andrej Ambrožič in Marija Mišič.

Mihaelu Maroltu, dolgoletnemu članu in obrtniku, priznanje ni bilo izročeno osebno, ker je bil takrat hudo bolan in je v začetku novembra umrl. Priznanje bo posmrtno prejela njegova družina.

J.B.

MIHAEL MAROLT - MIŠO

V ponedeljek, 15. novembra 1999 smo se na ljubljanskih Žalah poslovili od gospoda Mihaela Marolta. V starosti 66 let nas je zapustil človek, ki je s

voljo osebnostjo pomembno vplival na organiziranosti in delovanje obrtništvu v občinskem in državnem merilu.

Po preselitvi iz Ljubljane v Grosuplje v letu 1974 se je vključil med obrtnike, ki so bili sposobni in pripravljeni "upreti se" zakoreninjenim predsodkom, ki so jih pripisovali obrti. Vedel je, da moramo o obrtništvu odločati sami.

Bil je delegat v občinski skupščini, predsednik Obrtnega združenja, predsednik grafične in papirne sekcije..., bil je povsod, kjer je utiral nove poti in ustvarjal nove vzorce mišljenja. Takšni ljudje ne iščejo priljubljenosti za vsako ceno. Bil

je prepričan v svoj racionalno utemeljeni "prav" in mu dosledno sledil. Vsi, ki smo g poznali, smo g cenili, saj smo imeli in imamo isti cilj: "obrnitvstvu mora pripadati tisto, kar mu gre!"

Nepomembne so besede, pomembno je spoštovanje njegovega spomina. Njegovo delo je Območni obrtni zbornici zapustilo vidne sledi, spominjale nas bodo nanj in spodbujale, d bomo dosegli vse tisto, kar si je skupaj z nami želel tudi sam.

Ženi Mariji, hčerkama Nataliji, Nevenki, sinu Bojanu in 92 letni mami, izrekam iskreno sožalje.

Jože Intihar, univ.dipl.ing.

LaMaS Računalniški inženiring d.o.o.
Cesta II. Grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
tel. 769-040, fax 769-045, e-mail: lamas@lamas.si

IŠČE NOVE SODELAVCE

- poslovnega sekretarja/ko,
- samostojnega referenta na področju trženja,
- serviserja (vzdrževalca) računalniške strojne in programske opreme,
- računalniškega programerja.

Ponujamo dinamično in raznoliko delo v mladi in uspešni delovni skupini, možnost osebnega razvoja in strokovnega izpopolnjevanja ter stimulatívno nagrajevanje.

Od kandidatov se pričakuje inventivnost, fleksibilnost, sposobnost komuniciranja in samoorganizacije dela.

Delo se sklepa za nedoločen ali določen čas (lahko tudi preko Študentskega servisa ali pogodbeno).

Če ste pri svojem delu samostojni, natančni in zanesljivi ter pripravljeni sprejemati dnevne izzive se nam oglasite osebno, telefonsko ali elektronsko in pogovorili se bomo o možnostih sodelovanja.

OD FUŠARJA DO OBRITNIKA

KAKO JE, ČE GRE OBRITNIK NA BOLNIŠKO

Vprašanje: Imam s.p. mizarstvo in sem si pred dnevi pri delu poškodoval desno roko. Predvidevam, da najmanj 2 do 3 mesece ne bom mogel delati, pa me zanima, kaj naj storim glede bolniškega staleža in ali lahko začasno preneham z obrtno dejavnostjo, saj nimam zaposlenega delavca.

Odgovor: Do 30 delovnih dni si mora s.p. sam obračunati nadomestilo za čas nezmožnosti z dela. Pri obračunu prispevkov za socialno varnost za čas odsotnosti z dela obračunate za prvih 30 dni 100 % osnovo (osnovo predstavlja izbrana zavarovalna osnova meseca pred nastankom odsotnosti z dela) zaradi poklicnih bolezní in poškodb pri delu. To velja za vaš primer.

Za odsotnost z dela nad 30 dni pa boste prejeli nadomestilo od Zavoda za zdravstveno zavarovanje. Vendar

ne pozabite predložiti na vašo občino (davčna uprava) odločbo zdravniška o začasni nezmožnosti za delo in bolniški list.

Tam vam bodo izračunali, kakšno osnovo ste imeli in kolikšne prispevke ste plačevali, saj je od tega odvisna višina nadomestila, ki ga boste prejeli od Zavoda za zdravstveno zavarovanje. Natančnega postopka v zvezi s tem vam ne bom opisovala, ker ga mora poznati oseba, ki vam vodi poslovne knjige.

Pomembno je, da so bili vsi prispevki za socialno varnost poravnani najkasneje do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Zaradi začasnega neopravljanja dejavnosti ne boste izgubili statusa s.p., ampak se upošteva začasno prenehanje zaradi daljše nezmožnosti za delo.

PRILOŽNOST ZA NOV ZAČETEK

Tako se prične informacija Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter Ministrstva za šolstvo in šport za pomoč brezposelnim osebam pri pridobitvi javno veljavne izobrazbe v vključitev Programa 5000.

Kaj je program 5000? Je program izobraževanja brezposelnih oseb za šolsko leto 1999/2000, ki omogoča brezposelnim osebam vključitev v izobraževanje po javno veljavnih programih za pridobitev osnovne, splošne, poklicne, strokovne in univerzitetne izobrazbe, da bi povečali možnosti zaposlitve.

Komu je program namenjen? Tistim brezposelnim osebam, ki ne najdejo ustrezne ali primerne zaposlitve in so: brez osnovnošolske izobrazbe ali brez poklicne oziroma strokovne izobrazbe, ter tistim, ki poklicno oz. strokovno izobrazbo imajo, pa na tem področju ne morejo dobiti zaposlitve in so pri Zavodu Republike Slovenije prijavljeni več kot šest mesecev.

Pogoji za vključitev v program. Temeljni pogoj za vključitev je izdelan zaposlitveni načrt, to je neke vrste dogovor o predvidenih aktivnostih brezposelne osebe pri iskanju zaposlitve. Zaposlitveni načrt se pripravi za vsakega posebej v sodelovanju s svetovalcem za zaposlitve na Zavodu za zaposlovanje.

V katero šolanje se je možno vključiti? Brezposelne osebe se v skladu z zaposlitvenim načrtom in načrtom izobraževanja lahko vključijo v:

- program osnovne šole za odrasle,
- programe nižjih in srednjih poklicnih šol,
- štiriletne programe srednjih šol,
- maturitetne tečaje,
- gimnazijski maturanti tudi v

- poklicne tečaje,
- višje strokovne šole,
- visoke strokovne šole in
- univerzitetne programe.

Katere stroške poravnava zavod? V te programe vključene osebe pridobijo pravico do: kritja stroškov predhodnega zdravstvenega pregleda in zavarovanja za primer nesreče pri delu, če je glede na vsebino programa in dela to potrebno, stroške šolnine, povrnitev določenih stroškov javnega prevoza, stroške bivanja v dijaškem domu, štipendijo v skladu s Pravilnikom o štipendiranju, povrnitev plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje. Za vključeno invalidno osebo se na podlagi mnenja strokovne komisije za ugotavljanje lastnosti invalidne osebe poravnava tudi dodatek za pomoč (asistenca) druge osebe in povračilo delnih stroškov za učne pripomočke.

Trajanje programa 5000. Vključevanje v ta program bo potekalo od meseca oktobra oz. novembra, odvisno od statusa kandidatov, izvajalcev ter možnosti financiranja. Predvidoma bo zavod v ta program vključeval brezposelne osebe do 1. 3. 2000, po tem roku pa v posebej dogovorjenih primerih.

Učna pomoč. Tistim, ki se bojijo ponovnega vstopa v šolo in zahtevnosti posameznih predmetov, bo dobrodošla učna pomoč. Izkušnje kažejo, da je največkrat potrebna pomoč pri matematiki, slovenskem jeziku in angleščini oz. nemščini.

Informacije o možnosti za vključitev v programe javno veljavne izobrazbe se lahko dobi na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje.

Pripravila: Majda Može

Dela na avtocesti proti Zagrebu na odseku od Višnje Gore do Biča bodo končana julija 2000

VSE BLIŽJE PRESTOLNICI

Župan Jernej Lampret poudarja, da bo nova avtocesta pomemben dejavnik pri razvoju občine

Od sredi novembra se lahko vozijo po novem manjšem delu avtocestnega odseka od Višnje Gore do Biča, in sicer od Višnje Gore do viadukta Dobrova. Odsek v gradnji je dolg 11,2 kilometra in je eden izmed osmih odsekov tako imenovane dolenske avtoceste, navezuje se na že zgrajeno avtocesto od Ljubljane do Višnje Gore. Rok za predajo odseka v promet po planskih dokumentih Dars pa tudi pogodbeni rok za dokončanje del je julij 2000.

Avtocestni odsek v celoti poteka skozi občino Ivančna Gorica in se konča na meji z občino Trebnje. Trasa avtoceste je zasnovana kot štiripasovnica z vmesnim ločevalnim pasom, avtocesta pa je široka 26,6 metra.

Promet bodo preusmerili sredi decembra

Do zdaj so zgradili vse nadvoze, razen čez železniško progo na obvojni cesti, v sklepni fazi je gradnja desne polovice viadukta, zgrajenih je petdeset odstotkov podvozov in mostov in osemdeset deviacij (prestavitve regionalnih, lokalnih in krajevnih cest, dovoznih, dostopnih, gozdnih in poljskih poti), gradijo priključek Ivančna Gorica in novo polovico bodoče avtoceste, predvidoma pa bodo promet na večjem delu trase preusmerili z obstoječe ceste na novi del sredi decembra.

Cestna mreža pomemben dejavnik razvoja

V prihodnje je predviden tudi zunajmestni priključek Ivančna Gorica, ki bo povezoval območje Stične, Ivančne Gorice in Muljave prek regionalnih cest Šmarje-Trebnje

in Ivančna Gorica - dolina Krke z avtocesto. Prehodi lokalnih in regionalnih cest ter železniške proge bodo zunajmestni. V Dobu sta predvideni čelna cestninska postaja za odprti cestninski sistem z osmimi stezami in izpostava avtocestne vzdrževalne baze. V Podsmreki pa je predvideno počivališče za oskrbovanje vozil in potnikov, in sicer enostransko, na severni strani avtoceste.

Lokalna skupnost pozitivno v državnem planu

"Svetniki so bili ob uradnem ogledu gradnje avtoceste sredi novembra zadovoljni, saj dela ne zaostajajo za planom in potekajo glede na uredbo. Vsi se zavedamo, da bo avtocesta prinesla veliko prednost za občino. Poslej bomo bližje prestolnici, predvsem pa bo promet bolj urejen.

Zadovoljni smo tudi z mnogimi stvarmi v okviru naše komisije za izgradnjo avtoceste, ki je zahteve občine do izvajalca dala na plan,

mnoge stvari so popravili, nekatere pa ni moč, ker zahtevajo večja finančna sredstva. Kar o nekaj stvari pa se še dogovarjamo. Pohvala gre tudi občinski politik, ker ni odvrčala investitorja od gradnje, kaj bi se zgodilo v nasprotnem primeru lahko vidimo pri sosednjih občinah. Nova avtocesta bo pomenila za občino veliko pridobitev, saj bo prišlo tudi do lokalne navezanosti na tranzit. Sedaj si gospodarstveniki že lahko predstavljajo, kateri del bo za njih najbolj zanimiv, pa tudi občinska povezovalna cesta bo prinesla velike ugodnosti. Pravi trgovci bodo znali to zelo dobro obrniti v svojo korist, občina pa bo vesela, ker tudi to pomeni razvoj zanjo," je povedal župan Jernej Lampret.

Milijardna pridobitev skozi občino

Naložbeni program, kot osnovo za izvedbo oddaje del, so izdelali leta 1997 in ga je ministrstvo za promet in zveze potrdilo februarja 1998. Naložbena vrednost odseka je bila takrat ocenjena na 10,4 milijarde tolarjev.

Dars je realiziral plačilo spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in gozdov septembra 1998, in sicer v skupni višini 331,6 milijona tolarjev. Po sklepu vlade je občina Ivančna Gorica dobila 225,7 milijona tolarjev

in ministrstvo za kmetijstvo 105,9 milijona. Izvajalci del na avtocestnem odseku so SCT kot vodilni partner, Primorje in Gradis pa kot soizvajalca. Pogodba z izbranim izvajalcem za pripravljala dela je bila podpisana v Ivančni Gorici julija 1998, in sicer v vrednosti 1,92 milijarde tolarjev. Novembra lani pa so izbrali izvajalca glavnih del in podpisali pogodbo, vredno 5,9 milijarde tolarjev. Poleg glavnih izvajalcev sodeluje v sklopu obeh podpisanih pogodb še dvajset podizvajalcev.

Oddaja del za gradnjo cestninske postaje in vzdrževalne avtocestne baze v Dobu ter klica v sili - tehnološki del teče, pogodbo pa bodo podpisali predvidoma januarja prihodnje leto. S tem bodo oddana tudi vsa gradbena dela za graditev avtocestnega odseka.

Poleti že hitreje proti Zagrebu

Rok za predajo odseka prometu po Darsovih planskih dokumentih pa tudi pogodbeni rok za dokončanje del je julij 2000. Sklepna dela, ureditev okolice, končanje posameznih deviacij in objektov, odpravo napak in druga manjša dela bodo predvidoma opravljali še do pomladi 2001.

ANDREJA PODLOGAR

TELEKOM S SVOJIMI PRIKLJUČKI V NAŠIH DOMOVH

Ambruška KS prepletena s telefonsko infrastrukturo

DIGITALIZACIJA TUDI V AMBRUSU

Položaj Telekoma na leta 2001 sproščenem telekomunikacijskem trgu v Sloveniji se bo vsekakor spremenil. Verjetno ne gre dvomiti o tem, kakšen veter bo zavel za omenjeno podjetje, ki je še vedno veliko in počasno. Ob prihodu Petra Tevža na mesto predsednika nadzornega sveta je sicer pokazalo nekaj svežine in prilagodljivosti, pa vendar...

Za ilustracijo lahko prikažem v grobem orisu strukturo dobička, ki je bil prikazan v višini 7,1 milijarde tolarjev; to je podjetje z največjim dobičkom na slovenskem trgu. In v teh grozno velikih številkah, ki jih težko realno ovrednotiš, se nahaja tudi hčerinsko podjetje (v 100 % lasti matere) - Mobitel d.d., ki je prispeval s 4 milijardami ali 57 %, ter 18 % ali 1,3 milijarde pa je rezultat pozitivnega učinka revalorizacijske bilance (malo težje razumljivo). Torej, kakšen je dejanski delež Telekoma v dobičku?

Čemu je potreben takšen uvod? Ne morem mimo dejstva, da so morali ljudje do nedavnega sami prispevati "mizerne" zneske za izgradnjo infrastrukture oz. telefonskih priključkov. Bliže ko je leto 2001, večja je želja po prilagajanju trgu in večjo pozornost posveča nacionalni operater potrošniku telekomunikacijskih storitev, hkrati pa eliminira virtualno konkurenco.

Tako je tudi Suha krajina končno dočakala telefonske priključke na svojih domovih.

Gričevnata pokrajina ambruškega okoliša je skoraj leto dni kazala podobo gradbišča z delovnimi stroji in jarki, ki so se prepletali skozi vasi in zaselke. Ravno v teh dnevih, ko zaključujejo zemeljska dela, so tudi telefoni zazvonili po ambruških domovih.

Hiše so postale med seboj povezane z jeklenimi žicami in telefonskimi kabli, sem pa tja tudi ne, ker se lastniku-ci, ni zdelo pošteno da bi njegova ali njena hiša dajala sosedu povezavo s svetom. V eni od prejšnjih števil sem zapisal: "Vse za telefonijo!" Danes moram dopolniti (velja le za nekatere): "Vse za telefonijo, ampak le do moje hiše!"

Velika hvala za takšno pridobitev gre tudi Francki Vidmar. Požrtvovalna občinska svetnica si je vzela veliko časa in energije, da je "zadeva" (kot sama rada reče) prišla do uspešnega zaključka. Potrebni je bilo veliko telefonskih pogovorov, obiskov, pregovarjanj in molidovanj, kar pa za Francko ni bilo nikoli preveč. Poznam njen moto. Zato lahko mirno zapišem, da si že v drugem mandatu, odkar je občinska svetnica, podreja življenje za napredek in razvoj ambruškega okoliša. Njej in svetu KS Ambrus, ki ga je vodil Brane Hočevar, iskrena hvala za trud, ki je bil vložen, da se je začela izgradnja omenjene infrastrukture.

Danes, ko je telefon v naših domovih, izgleda vse tako enostavno in samoumevno, vendar sem tudi sam občutil, koliko truda in nenehnega koordiniranja je potrebno za realizacijo tako velikega projekta. Tudi na Telekomu so poudarili, da je leto 1998 leto, v katerem so uspešno izpolnjevali razvojno-naložbeni program 3=2, katerega cilj je končati razvojni cikel, predviden za tri leta, v dveh letih.

Zato se je gostota naročniških priključkov z 38,1 ob koncu leta (1998) do konca junija povečala za 1,2 odstotni točki. Za 5,2 odstotni točki, na 87,9, pa se je povečala tudi stopnja digitalizacije.

Podatek o digitalizaciji je pomemben tudi za nas, saj lahko ISDN linijo naročimo tudi v našem kraju. Prednosti omenjene linije pozna vsakdo, ki je le kdaj hotel na svetovne spletne strani...

S pridobitvijo telefonske infrastrukture se tudi našim krajem piše boljša prihodnost.

Tehnika je mogoče celo marsikoga presenetila, saj je mobilni sistem dokaj uspešno zadovoljeval potrebe po nujnem komuniciranju. Lagodnost in povezanost ljudi sta postala že vsakdanja spremljevalca poslovnega in družinskega življenja, saj mobilna in stacionarna telefonija omogočata resnično vez, ki zblizuje in povezuje.

Resnično si tega želim, saj tudi kot predsednik KS občutim vso težo nesoglasij med sosedji, sovaščani... Uporaba brutalnih besed škodi najprej osebi, ki jo izgovori, šele potem tistemu, kateremu je bila žaljivka namenjena.

Jože Hrovat

MOBITEL

Naziv podjetja se je zelo dobro prijel, tako da je danes izraz tako splošen, da tudi nakup mobilnega telefona pri konkurenčnem operaterju pomeni nakup mobitela. Mobitel d.d. podjetje - prvi slovenski operater analogne (NMT) in

IMP LIVAR, d.d. IVANČNA GORICA

išče nove sodelavce

1. PROCESNI KONTROLOR

lokacija Ivančna Gorica

Pogoji:

- končana V. stopnja strokovne izobrazbe metalurške, strojne ali druge ustrezne smeri
- poznavanje osnov dela z računalnikom (Word, Excel)
- zaželjene delovne izkušnje na področju kontrole kvalitete

2. VEČ DELAVCEV ZA DELA V PROIZVODNJI

lokacija Ivančna Gorica

Pogoji:

- končana osnovna ali poklicna šola
- minimalna starost 18 let

Izbrani kandidati bodo sklenili delovno razmerje

- pod točko 1 za določen čas 12 mesecev, s trimesečnim poskusnim delom
- pod točko 2 za določen čas 6 mesecev z možnostjo podaljšanja, s trimesečnim poskusnim delom in s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z ustreznimi dokazili pošljite v roku 8 dni od dneva objave na naslov IMP LIVAR, d.d., KADROVSKA SLUŽBA, Ljubljanska c. 43, 1295 Ivančna Gorica.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje 30 dni po končanem postopku.

digitalne (GSM) mobilne telefonije.

Ker je pred kratkim (en mesec) sklenilo precej ambruških gasilcev naročniško razmerje (velja tudi za krške, zagraške, šmihelske...) s podjetjem Mobitel d.d., bo več kot dobrodošla kratka informacija "iz prve roke", da bo v bližnji prihodnosti dolina reke Krke in ambruška kotlina pokrita s signalom GSM sistema.

V še bližnji prihodnosti pa bodo stroški naročnikov na Mobitelovem sistemu GSM in NMT v povprečju 25 % nižji, saj je trend v zniževanju le-teh. Tudi naraščanje števila naročnikov in uporabnikov mobilne telefonije, tendenčno močno stremi navzgor, zato je posledica - zniževanje stroškov storitev.

Jože Hrovat

zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje grosuplje, d.o.o.

POSREDUJEMO PRI PROMETU Z

NEPREMIČNINAMI

- Zagotavljanje varnega nakupa, prodaje in oddaje nepremičnin

- Celovita ponudba nepremičnin za nakup, prodaje in najem

- Sklepanje kupoprodajnih pogodb in zemljiškoknjžni prepis

- Cenitev nepremičnin

- Pomoč pri pridobivanju dokumentacije za gradbeno dovoljenje

- Projektiramo stanovanjske, poslovne in gospodarske objekte

telefon: (061) 763-078, 762-246

PODELILI SMO PRIZNANJA IN PLAKETE

V sredo, 17. novembra letos, smo v krajevni organizaciji RK Ivančna Gorica gostili darovalce krvi ter jim podelili priznanja za večkrat darovano kri.

Pripravili smo kratek kulturni program. Nastopili so mlajši Dejan in Nastja Srebrnjak ter Matic in Uroš Zorc. Samostojno je recitirala svojo pesem v počastitev zvestim krvodajalcem članica upravnega odbora Darinka Kavšek. Predstavil se nam je tudi pevski zbor Ivančna Gorica, pod vodstvom Mojce Intihar.

Vabilu so se odzvali tudi župan in direktor občine Ivančna Gorica, pa tudi predsednica Območnega združenja RK Grosuplje. Z njihovo prisotnostjo smo krvodajalcem izkazali spoštovanje ob njihovi humanosti, nesebičnosti in širokosrčnem darovanju te nenadomestljive tekočine za življenje.

Naše srečanje s krvodajalci je bilo prijateljsko in je potekalo v zelo prijetnem vzdušju. Članice UO RK Ivančna Gorica smo skupaj z gosti in povabljenimi krvodajalci preživele lep in prijeten večer.

Za izkazano gostoljubje se iskreno zahvaljujemo Gostišču PRI FRENKU.

Lojzka Sever

Bilo je pred mnogimi leti, ko so prišli in mu rekli: "Oče, daruj kri, dobil boš vino, klobaso za kakšen deci krvi." Šel je leto za letom – morda zaradi vina, klobase, a bil je ponosen, ko nam je rekel: "Dal sem kri!". Kdo ve, koliko ljudi od tega daru še danes živi. A ti, in ti, pa ti, mar misliš, da se tebi lahko nič ne zgodi? Grešil si, ker nisi daroval krvi. Neki mož mi govori: "Imam zdravo hčer, ker mi nekdo ženo rešil je, ker daroval je kri." Si bil morda to ti ali ti? Ah, saj to sploh važno ni; važno je, da daroval si kri. Premisli, človek, ako se tebi nekaj zgodi, pa ti poreko, zate prave krvi ni. Zato jo daruj tudi ti!

Darinka Kavšek

Priznanja so prejeli naslednji darovalci krvi: Božidar ILIČ, Miran KOVAČEK, Mojca MALOVRH, Anica NOVAK, Franc PAPEŽ, Rajko PIRNAT in Ivan ZUPANČIČ, za 5- krat darovano kri. Alojzija FORTUNA za 10- krat darovano kri. Janez FRANKOVIČ za 20- krat darovano kri in Anica KORPAR za 25- krat darovano kri.

Krvodajalci, ki so bili vabljeni pa se vabilu niso odzvali bodo priznanja prejeli naknadno. Ti pa so: Marija KRALJ, Tone KASTREVC, Zdravko RUTAR za 5- krat, Boštjan ROBLEK in Dušan MARKELJ za 10- krat in Marjan KOŽELJ za 15- krat darovano kri.

OGLEDALI SMO SI DOLENJSKO

Bilo je pusto megleno sobotno jutro v začetku septembra, ko smo se upokojenci zbrali in se z avtobusom podali na pot. Še kar malo dremotni smo bili, ko smo se ustavili na Turjaku, zato smo si najprej privoščili kavico, malo pobrskali po razstavljenih oblačilih, nato pa si sli ogledat grad. Sprejel nas je prijazen vodič, ki nam je na preprost način razložil zgodovino nastanka, prenov in lastnikov gradu ter nas z mečem v roki in ob spremstvu oprode popeljal po grajskem dvorišču in notranjosti gradu. Pozorno smo ga poslušali, še bolj pozorno pa smo si ogledali t. i. sramotilni steber, ki so ga postavili na grajskem dvorišču. Malo smo ga tudi praktično preizkusili, pa ne da bi si kdo to zaslužil, ampak kar tako, za zabavo.

Vodič nas je odpeljal še na pokopališče, kjer smo v kapeli videli pravo plemiško srce, zavezano z rdečo pentljo; to je srce turjaškega grofa Auersperga, ki se je rodil 1838. leta in o katerem obstaja zanimiva legenda.

Naslednja postaja je bila Rašica. Po ogledu Trubarjeve domačije, po kateri nas je popeljal prav tako prijazen vodič in nas seznanil z življenjem in deli znamenitega Slovenca, protestanta in reformatorja ter očeta slovenske književnosti Primoža Trubarja, smo se odpeljali do Ribnice.

V župnijski cerkvi sv. Štefana, papeža, nas je sprejel tamkajšnji

župnik in nam med drugim povedal tudi to, da sta z našim župnikom prijatelja in da je že večkrat maševal pri nas. Še pozdrave nam je izročil zanj. Kako je svet majhen, smo si rekli, in že bili na poti proti Kočevju.

V Pokrajinskem muzeju smo najprej videli video posnetek o zgodovini in življenju Kočevske, nato pa smo si ogledali še ostale razstavljene zanimivosti. Bilo je prav zanimivo. Nismo še uspeli urediti svojih vtisov in uskladili mnenj, ko smo že bili v Laščah. Seveda smo se morali malo ustaviti, saj nas je vonj po pečenih odojkah kar pritegnil. Le malo časa smo se zadržali, toliko, da smo "privezali dušo", kot se temu reče, in se napotili naprej proti Kočevskemu Rogu in Bazi 20.

Po prihodu so najprej za naše želodčke poskrbeli v restavraciji Pri Bazi 20, in moram priznati, da smo jih kar dobro napolnili. Najraje bi kar obsedeli, vendar nas je pričakoval zgovorni Jože, ki nas je odpeljal na ogled videa in potem še do posameznih barak. Veliko zanimivega smo videli in izvedeli. Polni vtisov in malo utrujeni smo se vrnili v restavracijo, kjer sta nas čakala mlada harmonikarja Dejan in Martin, ki sta nas spremljala na celotni poti in poskrbela, da smo se lahko veselo zavrteli in tudi kakšno zapeli. Bilo je enkratno, tako, da nam je čas prehitro minil in morali smo na pot proti domu.

Ljuba Štrubelj

KRI REŠUJE ŽIVLJENJA

Dokler utripa srce, nihče ne pomisli, da življenje spodbuja kri, ki se pretaka po naših telesih - žlahtna rdeča tekočina, ki zaznamuje polnost življenja. In le človek da lahko kri človeku, ki jo potrebuje. Kdor je spoznal, kako dragocen vir življenja je kri, zanj in za mnoge neznane druge, je stopil na pot humanosti, na pot, ki rešuje življenje.

Postanite tudi Vi krvodajalec - krvodajalka!

Območno združenje Rdečega križa Grosuplje organizira redno krvodajalsko akcijo na območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje. Odvzem krvi bo

v torek, 30. 11. 1999 - v Kulturnem domu Ivančna Gorica, od 7. do 13. ure

v sredo, 1. 12. 1999 - v Osnovni šoli Ferdo Vesel Šentvid pri Stični, od 7. do 12. ure

v četrtek, 2. 12. 1999 - v Osnovni šoli Louis Adamič Grosuplje, od 7. do 13. ure

v petek, 3. 12. 1999 - v Osnovni šoli Videm-Dobrepolje, od 7. do 12. ure

Hvala vsem, ki ste in boste darovali kri in s tem mnogim vrnili zdravje ter rešili življenje.

Območno združenje Rdečega križa Grosuplje

KULTURNO-ZABAVNO SREČANJE UPOKOJENCEV V ŠMARJU-SAPU

Upokojenci šestih društev iz občin Ivančna Gorica, Dobrepolje in Grosuplje smo se udeležili meddruštvenega kulturno-zabavnega srečanja, ki ga je organiziralo DU Šmarje-Sap. V programu so sodelovala vsa društva z različnimi točkami. Naše se je predstavilo s pevskim zborom, ki je pričel z vajami v letošnjem letu, in je bil zanj to prvi nastop. Pobuda za ustanovitev zbora izhaja iz našega letnega programa, vendar se na splošno vabilo ni nihče prijavil. Tudi pisno povabilo predsednice KD, gospe Marjane Hočevnar, ki je prav tako želela ustanoviti krajevni pevski zbor, ni dalo ustreznih rezultatov, in čeprav prizadevanja niso bila uspešna, nismo obupali. Ga. Renata Laznik in ga. Vida Gorišek sta se žrtvovali in po hišah iskali zainteresirane prostovoljce. Prav njima se lahko zahvalimo, da je ideja o ustanovitvi pevskega zbora tudi realizirana, zato ni čudno, da so ju v zboru postavili na čelo. V zboru je 16 pevcev, večina upokojencev, pod okrilje pa ga je vzelo Kulturno društvo Ivančna Gorica, ki tudi financira pevovodkinjo, gospo Mojco Intihar iz Grosuplje. Tudi njej smo dolžni zahvalo, saj se zelo trudi in si prizadeva, da bodo pesmi čimbolj ubrane, rezultate z vaj pa smo lahko slišali na omenjenem srečanju.

Ljuba Štrubelj

Da upokojenci ne mirujemo, dokazujeta tudi fotografiji s pohoda na Smuk. Bilo je enkratno.

TURISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE JE PODELILA PEČAT GOSTOLJUBNOSTI ZA LETO 1999 GASILSKEMU DRUŠTVU STIČNA

Gasilsko društvo Stična se je odzvalo povabilu Gasilske zveze Slovenije k sodelovanju v akciji Turistične zveze Slovenije za leto 1999. Akcija je potekala pod pokroviteljstvom Ministrstva za okolje in prostor in Ministrstva za malo gospodarstvo in turizem Republike Slovenije. Imela je tekmovalni značaj; slovenski kraji so tekmovali na področju turizma in varstva okolja.

Gasilska zveza Slovenije je imenovala komisijo za ocenjevanje najlepše urejenih gasilskih domov na Slovenskem. Ocenjevali so tri kategorije domov:

- gasilski domovi, zgrajeni do 1930,
- od 1930 do 1970 in
- po 1970 letu.

Med vrsto predhodno prijavljenih gasilskih domov je Stična zavzela 1. mesto v tretji kategoriji in tako je Gasilsko društvo Stična pridobilo pečat gostoljubnosti Turistične zveze Slovenije za leto 1999.

To priznanje za stiške gasilce in za Stično veliko pomeni, saj smo ne glede na vsakdanje težave in težavice ponosni na svoj kraj, ki se kaže navzven lep in prijazen, ljudje pa gostoljubni in dobrohotni.

In nenazadnje - prav je tako, saj je vedno in povsod vse odvisno od posameznika, kako razmišlja, kako deluje, v takih akcijah pa se pokaže in dokaže plod njegovega trdega dela, vztrajnosti in prizadevanj, ki prinese rezultate ne samo posamezniku ali gasilskemu društvu, ampak tudi domačemu kraju.

Pripravila: Majda Može

GASILSKO DOPOLDNE

V torek, 19. 10. 1999, smo imeli učenci tretjih razredov naravoslovni dan z naslovom Požarna varnost. Z avtobusom smo se odpeljali na obisk h gasilcem v Stično. Tam so nas zelo lepo sprejeli. Gospod Kastelic nam je povedal veliko zanimivega in koristnega: kaj narediš, če opaziš požar, kako pomagaš gasiti, kako se gasi z gasilnim aparatom in kako z vodo. Zanimivo je bilo, ko je poklical številko 112 in so se takoj javili iz gasilskega centra v Ljubljani. Fante so zelo pritegnili gasilski avtomobili. Nepozabno pa je bilo gašenje ognja na dvorišču z gasilnim aparatom. Nekateri od nas so sami sprožili aparat in s peno hitro pogasili ogenj.

Po malici smo preizkusili svoje znanje še ob reševanju testnih pol, nazadnje so nam postregli še z bonboni. Ker nam je do odhoda avtobusa ostalo še nekaj časa, smo se sprehodili po Stični. Videli smo stiški samostan, kamor je hodila v šolo tudi naša učiteljica. Sedaj je lepo urejen in prebeljen.

Dopoldan s stiški gasilci nam je res hitro minil in polni lepih doživetij smo odšli domov.

Učenci 3. razreda OŠ Zagradec

MLADA GASILKA POROČA

Sem učenka 4. razreda osnovne šole na Krki. V prostem času se rada udeležujem gasilskih vaj v našem prostovoljnem gasilskem društvu.

Delo v društvu je zelo razgibano in seže 105 let v preteklost. Naš sedanjí predsednik je g. Miroslav Svetin. Pred dvema letoma je bilo ustanovljeno usposabljanje mladih gasilcev. Naš poveljnik Tonček Markovič se poleg nas zelo trudi, da bi naše ekipe dosegle čim boljše rezultate. V tem času smo se naučili veliko o obveščanju, zaščiti, reševanju in gašenju. Zelo uspešno smo zastopali naše društvo že na kar nekaj tekmovanjih. Najbolj se ponášamo z letošnjim regijskim tekmovanjem, ki je bilo 2. 9. 1999 v Ribnici. Dosegli smo naslednje rezultate:

pionirji	1. mesto
pionirke	1. mesto
mladinke	2. mesto
mladinci	11. mesto

Ponosni smo, da smo gasilci. Še naprej se bomo trudili, da bomo dolgoletno krško tradicijo popeljali tudi v prihodnji - sodobni svet.

Ker pa zelo rada pišem pesmi, naj vam predstavim še nekaj svojih gasilskih verzov.

Sem deklica mlada,
gasilka sem rada.
Se ognja bojim,
vendar pred njim ne bežim:
vzamem cev in ga pogasim.

Sedaj se še učimo,
vendar v sili vse pogasimo,
se uspehov veselimo,
ker potem pohvalo dobimo.

V dolini reke Krke živimo,
kjer veliko obiskovalcev gostimo
in vsem vse lepo želimo.

Anamari SMOLIČ, 4. razred, Krka

STIŠKI GASILCI VRNILI "POBRATENJE" GASILCEM V SEČOVLJAH

Bilo je lepo oktobrsko jutro, ko so se nekateri odpravljali na trgatve, nekaj stiških gasilcev pa se je odpravilo na morje, v Sečovlje, kamor so nas povabili tamkajšnji gasilci. Že ob prihodu v obmorski kraj smo začutili praznično razpoloženje in ob lepem in za pokrajino izvirnem kulturnem programu proslavili dva svečana trenutka. Najprej smo obeležili podpis listine o prijateljstvu med gasilskim društvom Sečovlje in gasilskim društvom Stična kot povratno srečanje na pobratenje, ki je bilo aprila tega leta v Stični, nato pa slavnostno odkrili spominsko ploščo

ob rudniških vagonih, kot spomin na nekdanji rudnik, saj ima gasilstvo v Sečovljah svoje korenine v nekdanjem rudniku črnega premoga, ki je v letih od 1935 do 1971 deloval v Sečovljah.

V uvodniku so gostitelji poudarili, da je to velik dogodek za gasilsko dejavnost in njihov kraj, mi pa smo bili veseli, da so s spomladanskega obiska v Stični odnesli lepe vtise in spomine, tako o samem kraju kot prijaznosti in gostoljubnosti krajanov Stične.

Pripravila: Majda Može

Vaščani Potoka pri Muljavi so bili tisti dan zelo pridni. Ne čisto vsi, vendar pa velika večina njih, jih je sodelovala na udarniškem dnevu. Urejali so krajevno cesto od Muljave do svoje vasi. Že kar zanemarljiva je bila. Skrb zanjo je prepuščena le njim, na kar pa so že vajeni.

S skupnimi močmi so očistili bankine, tako, da je cesta sedaj videti precej širša.

Žal pa smo jih našli že pri zaključku dela. Od tu je tudi naš posnetek.

Ja, v manjših krajih prebivalec ni težko samim poskrbeti za skupne stvari, za cesto na primer. Čisto drugače je v večjih krajih. Tam prebivalci večinoma samo zahtevajo, da jim vse postorijo drugi.

AVTOUSLUGE

AVTOLIČARSTVO - AVTOVLEKA - AVTOKLEPARSTVO
DRATA, d.o.o. - DRAGO HRIBAR

Velike Češnjice 19, 1296 Šentvid pri Stični
Tel.: 061/785-635
Mobitel: 0609-650-203

- Nudimo vam kakovostne avtoličarske usluge (uredimo tudi klepanje vozila).
- Uredimo vam vso potrebno dokumentacijo v zvezi s škodnim primerom (z zavarovalnico).
- V času popravila nudimo NADOMESTNO VOZILO.
- BREZPLAČNO odpeljemo poškodovano vozilo ter popravljenega dostavimo na vaš dom.

JESENSKO POTEKANJE Z VRTCEM MIŠKA V STIČNI

Prvi jesenski dnevi so nas popeljali na izlet z vrtcem Miška iz Stične.

Odločili smo se, da se bomo tokrat podali v škofjeloško hribovje, in sicer na Blegoš, ki je visok kar 1562 m. Vremenska napoved je bila ugodna in tako smo se 2. oktobra zbrali pred vrtcem Miška. Na pot smo se tudi tokrat odpravili z dvema avtobusoma. Seveda nismo bili brez strokovnega vodstva. Skupini sta vodila Roman in Mimi Tratar, pomagale pa so jima vzgojiteljici Marica in Marta ter pomočnici vzgojiteljic Anica in Mojca.

Do Škofje Loke je bila vožnja hitra in udobna. Bolj zanimivo je bilo na poti do Javorja pod vrhom Blegoša. Na ozki makadamski cesti sta morala naša šoferja Dane in Janez pokazati vse svoje znanje, da sta nas varno pripeljala do cilja.

Po krajšem postanku smo se odločili, da se bomo na vrh Blegoša podali po krajši in lažji poti. Skupina Polžkov (otroci, stari 3 - 5 let) je bila

v hoji kar hitra, ko pa so se utrudili, smo jim na pomoč priskočili starši. Katja je zelo pridno sedela očku na ramenih in tudi Mojca se je trudila, da ne bi bila slabša. Janez in Žan sta tarnala nad dolgo potjo in prosjčila, da bi se vsaj malo nosila. In takih polžkov je bilo še nekaj. Za vzpodbudo smo si dovolili drobno laž, da jih na vrhu Blegoša čaka sladoled. In je kar pomagalo.

Metulji (otroci, stari 5 - 7 let), ki so seveda večji in že skoraj samostojni, so bili z Romanom na čelu kolone.

Po dveh urah hoje in nekaj krajših postankih smo prisopihali do cilja in nisva prepričana, kdo je bil takrat bolj vesel - otroci ali starši.

Našega prihoda na vrh se je razveselilo tudi sonce, ki se je za nekaj minut prikazalo izza oblakov. Razgled z vrha je bil zaradi megle resda slab, a je bil zato toliko lepši pogled na vsebino naših nahrbtnikov. Po izdatni malici je bilo na

vrsti skupinsko fotografiranje, za veseli dogodek pa so poskrbeli otroci metuljeve skupine, ki so s pomočjo staršev zapeli nekaj pesmic.

Na pot v dolino smo se odpravili po krajši in bolj strmi poti. Ustavili smo se še pri planinski koči pod

Blegošem, kjer je bila za lačne na voljo tudi topla malica. Pri koči smo si pošteno odpočili, otroci pa so se, še vedno z dovolj energije, igrali.

Pot proti domu nas je vodila skozi jesensko obarvan gozd, kjer so si otroci nabrali nekaj jesenskih listov. Starši smo ugotavljali, da ni čudno, da je Meto iz Cvetja v jeseni "mučilo" srce, ko pa je Blegoš tako zelo "v hrib".

Na poti proti Ljubljani smo se ustavili še pri Zbiljskem jezeru, kjer so si Jaka, Boštjan in Andrej privoščili celo veslanje po jezeru.

Še vedno dobre volje, a rahlo utrujeni, smo se proti večeru vrnili pred vrtce Miška v Stični. Poslovali smo se in si obljubili, da se znova vidimo na naslednjem planinskem izletu spomladi naslednje leto.

Mirjam in Bojan Žnidaršič

ŽE ROŽLJA, ŽVENKETA: MIKLAVŽ PRIHAJA

Miklavž bo lahko nakupoval že v novem supermarketu Tabor v Ivančni Gorici

Že v soboto, 4.12. se bo spustil Miklavž z nebeških višav na zemljo. Ob 16. uri ga bo moč videti v Temenici in Zagradcu. V Temenici organizira spremljevalni program kulturno društvo, sofinancirajo pa kulturno in gasilsko društvo ter krajevna skupnost. Z dvema igricama bodo nastopili otroci 1. in 2. razreda podružnične OŠ Temenica in otroški pevski zborček. V Zagradcu miklavževanje prav tako organizirata krajevna skupnost in kulturno društvo. Sodelovala bo

skupina Kratkohlačniki s krajšo igrico Čudežna vreča.

Miklavž bo obiskoval otroke tudi v nedeljo, 5.12. V Šentvidu ob 16. uri bo v cerkvi miklavževanje pod organizacijo gospoda župnika, prav tako v Stični ob 17. uri. Ob 17. uri bo Miklavž tudi v Ambrusu v kulturni dvorani, miklavževanje pa pripravlja kulturno društvo. V nedeljo zvečer bo obiskal tudi cerkev v Ivančni Gorici. Priložnostno igrico piše gospod župnik, odi-

grala pa jo bo gledališka skupina Emanuel.

Miklavž bo prišel tudi v drugam - kar brez skrbi. Če nič drugače, vas bo naslednji dan, 6.12. obiskal na domu, če boste le nastavili dovolj velike peharje.

Miklavž bo namreč letos obilno nakupoval, saj bo v prostorih Taborove trgovine tačas že odprt nov supermarket. Otvoritev bo 29.11. ob 13. uri.

IMENIK - VODNIK NEVLADNIH ORGANIZACIJ

TERENSKA PRODAJA VODNIKA ZNANIH
NASLOVNIKOV.

ADI - Agencija za razvojne iniciative:
061/444-403, 13-776-41

OBVESTILO LASTNIKOM GOZDOV

PO KONKURENČNIH CENAH ODKUPUJEMO
les na kamionskih cesta in na panju

Zagotavljamo plačilo vsega lesa v roku 14 - 30 dni

Po dogovoru plačamo hlodovino tudi v krajšem roku.
Točnost in kvaliteta odpreme zagotovljena.

Informacije: GOZD Ljubljana d.d.
Tržaška c. 2, tel. 12 53 130, telefax 210 729

Kontaktna oseba: vodja odkupa Peter Martinšek, inž. gozd.
Pavšičeva 31, Logatec GSM: 041 632 263

Lokalni odkupovalec:
Gale Jože, Dob-Breg 2, Šentvid pri Stični, mob.: 0609 651 948

IVANŠKI BULVAR BREZ SEMAFORJEV

Čeprav je že pozno poletje, sonce še vedno neusmiljeno žge. Izpušni plini, hrumenje tovornjakov in prah, ki se vrtniči za njimi... Oči mi begajo sem ter tja in lovijo število vozil, ki se v tem gostem prometu peljejo mimo.

Ura bo kmalu tri in človek se resnično počuti, kot bi stal sredi križišča najpomembnejših prometnic v eni od prestolnic. Le da tukaj ni nikakršnih zelenih in rdečih luči, ki bi (ne)potrpežljivim voznikom sporočale, kdaj je prosta njihova smer. Pločnik ob eni izmed cest celo obstaja, druge pa je vse odvisno od peščeve spretnosti, kako se na najboljši način umakniti na luknjasto bankino in se ubraniti prahu, blatu in umazaniji izpod koles izpušnih skatel, ki čisto slučajno zapeljejo v kakšno lepo blatno jezero v malem.

Na vsaki strani križišča stoji dvanajst dijakov, ki z budnim očesom spremljajo vso to prometno povorko. Naša naloga je, ugotoviti obremenjenost glavnega cestnega križišča v Ivančni Gorici. Terensko

delo, ki je del naše mature iz geografije, včasih zahteva tudi takšne zanimive stvari, pri katerih lahko človek s samostojnim delom in lastnim razmišljanjem ugotovi in se nauči marsikaj zanimivega.

Po koncu štetja prometa smo ugotovili, da sta najbolj prometno obremenjeni dve cesti: proti Šentvidu in proti Muljavi, manj je prometa iz Višnje Gore in iz Šentvida, najmanj pa v smeri iz Stične in vanjo. Zelo gost promet je razumljiv, saj se okoli tretje ure popoldne večina ljudi vrača z dela domov. Ivanške stanovanjske četrti (npr. Studenec) so ravno v smer proti Šentvidu.

Največ smo našli osebnih avtomobilov, tesno jim sledijo tovornjaki, ki prinašajo blato in prah z gradbišča ob avtocesti. Zanimivo je, da so na tretjem mestu mopedi, kar je lahko pokazatelj nizkega standarda našega prebivalstva ali pa dokaz neosveščenosti ljudi, ki še vedno raje sedajo na moped do prve trgovine kot pa na kolo, ki bi razgibalo okončine, zatrdle od nenehnega

sedenja v pisarnah in foteljih. Za mopedi sledi število tovornih kombijev, koles, potniških kombijev, avtobusov, vlačilcev in nazadnje delovnih strojev, medtem ko traktorja ni zapazil nihče.

Ko takole stojiš in beležiš, poteče čas in moraš končati s svojim natančnim štetjem. Postane ti skoraj žal, da je tako hitro minilo. Prav zanimivo je gledati vsa ta vozila in ljudi različnih obrazov, misli in navad, ki te veselo pozdravljajo ali pa zamorjeno gledajo predse ter nepotrpežljivo čakajo vozila na svoji desni strani.

V misli se ti prikraje skrb in hkrati začudenje nad tolikšno srečo: da se v tem križišču še niso zgodile kakšne hude prometne nesreče ali pa večje število avtomobilskih trkov. Semaforji bi bili prav gotovo pravi balzam za utrujene živce vračajočih se z vsakodnevnega dela.

Ana Marija Ficko

PO POLŽEVO SKOZI VIŠNJO GORO

Na poti k znancem v Zg. Drago pri Višnji Gori smo izkoristili priliko, da si ogledamo to starodavno mesto.

Takoj ob prihodu v Višnjo Goro pritegne pogled mogočna cerkev sv. Tilna z lepo urejeno okolico. Tudi nova osnovna šola je kraju v ponos. Po večini so hiše lepo urejene, razen izjem, ki kazijo podobo mesta. Veliko rano pa je kraju in okolici prizadejala nova avtocesta, ki je ubrala svojo pot čez polja, travnike...

Bore malo pa imajo Višnjani pokazati turistu, ki zaide sem... No ja - priklenjenega polža, pač...

Da si potešimo lakoto, smo poiskali gostilno - edino v mestu, a žal je bila zaprta. Tako se lačni in žejni napotimo v Zg. Drago. Toda, priti tja, je velik problem. Po nekaj metrih čez železniško proggo se

konča asfalt, in sedaj lahko izbiraš: voziti slalom ali se vrniti? Nemogoče se je izogniti kotanjam, in kljub vožnji "po polževo" pristaneš vedno znova v kotanji... Ubogi vozniki, ki se morajo vsak dan "premetavati" po tej cesti... In - verjeli ali ne - še avtobus smo srečali (baje je tu redna avtobusna proga na relaciji Ljubljana - Šentvid pri Stični).

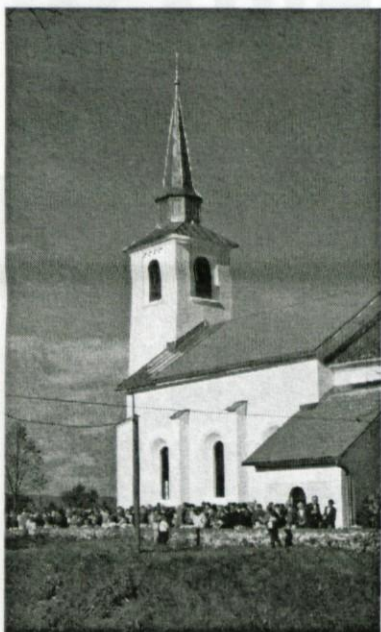
Neverjetno je, da nobeno cestno podjetje ne "pokriva" te ceste. Pravijo, da je stanje obupno že dolga leta.

A vendar - do ene znamenitosti Višnje Gore smo pa le prišli: vožnja po polževo skozi po polžu znano Višnjo Goro! Za konec pa še vprašanje vrlim Višnjanom: "Višnjani, kam ste svoje cestarje djali?"

družina OSOJNIK

ZASIJALA JE KOT NOVA

Obnovljena cerkev sv. Antona na Rdečem Kalu

V nedeljo 24. oktobra je bil za vaščane Rdečega Kala in Sada velik praznik. Svojem namenu so s slavnostno sv. mašo prelata Franca Vrhunca, odprli popolnoma prenovljeno cerkev sv. Antona, zaščitnika živine.

Cerkev je že zelo stara. Potrebna je bila obnove. Lanskoletni potresni sunki pa so tudi naredili svoje.

Vaščani so se zavedali, da morajo nekaj storiti.

Najprej so načrtovali utrditev in sanacijo potresni poškodb. Potem so ugotovili, da jo je treba prebeliti. Ob tem se je pokazalo, da je treba zamenjati tudi nekatera okna in vrata, pa obnoviti oltar in slike. Nazadnje so še streho in zvonik preoblekli z bakreno pločevino. Ko je bilo že vse postorjeno so uredili še okolico in postavili zunanjo osvetlitev cerkve, da se bo tudi od daleč videlo, kako lepo cerkev imajo na Rdečem Kalu.

Celotna investicija jih je veljala 5,5 milijona tolarjev. Nekaj malega denarja so imeli zbranega. Dodatno je vsako, no, skoraj vsako, gospodinjstvo dalo po 50.000 tolarjev. To pa še daleč ni bilo dovolj. Več kot polovico so si ga morali sposoditi.

"Čeprav smo se srečevali tudi s težavami, smo v delih docela uspeli, " je v svoje nagovoru med drugim dejal Bojan Štrus, krajan Rdečega Kala". Krajanji smo na našo cerkev zelo ponosni. Dobil smo jo od dedov. Obnovljeno, trdno in še lepšo bi jo radi prepustili svojim vnukom."

Klub temu, da so vaščani mnogo prispevali za obnovo cerkve, so za slovesno otvoritev pripravili tudi enkratno pogostitev za vse od blizu in daleč, ki so na to slovesnost prišli.

SLOVESNOST NA KORINJU

(Pozdrav Silvana Bacicchija, ANPI)

Ugledni gostje, dragi prijatelji, dragi tovariši partizani,

35 let je minilo, odkar je na tem ozemlju, oktobra 1944, 33 naših mladih tovarišev izgubilo življenje. Sem so prišli z namenom, da bi se zoperstavili fašističnemu režimu in si priborili svobodo, skupno s slovenskimi tovariši.

Zavedali so se tudi, da svoboda ne pozna meja. Gotovo so se borili zato, da bi jo pridobili za Italijo, predvsem pa zato, da bi z njihovim bojem in žrtvovanjem izbrisali sramoto, ki so jo drugi Italijani povzročili vaši deželi.

Naši tovariši so bili tu z namenom, da bi dokazali, da pravi obraz Italije ni fašističen, da je treba preprečiti vojno in zaživeti v miru in prijateljstvu, skupno z ostalimi narodi, še posebno pa z vami.

Zato, ko bomo danes tukaj počastili padle, obenem tudi potrjujemo to naše prepričanje. K vam prihajamo kot prijatelji, veseli, da smo tako tudi sprejeti.

Obujanje preteklosti s pomislekom, kakšno vrednost ima svoboda, je smiselno le, če se bomo znali skupno zavzemati - Italijani in Slovenci - za mir in združeni in demokratični Evropi, ki naj postane skupen dom vseh narodov in jim zagotovi njihov napredek.

S tem sklepom vas srčno pozdravljamo in se vam zahvaljujemo za vašo skrb pri oskrbovanju tega spomenika, ki je trajni spomin in korenika, ki povezuje prijateljstvo med našimi narodi.

V vasi Debeče nad Stično so se v soboto, 23. oktobra zbrali preživeli kurirji kurirske postaje TV 3, da bi prisostvovali odkritju prenovljenega spomenika slovenskim kurirjem med narodnoosvobodilno vojno.

Spomenik so postavili maja 1977 leta. Oblikoval ga je pisatelj in kipar Tone Svetina.

Poleg preživelih kurirjev so na slovesnost prišli tudi številni nekdanji borci NOB, iz bližnjih in oddaljenejših krajev, in tistih, ki še ohranjajo spomin na nekdanje vojne dni.

Na slovesnosti, ki jo je vodil Joško Pirnar in na kateri je govoril dr. Zdenko Roter je navzoče pozdravil tudi ivanških župan Jernej Lampret. Po kratkem kulturnem programu s partizanskimi pesmimi in recitacijami so se gostje in domačini zbrali v vasi na družabnem srečanju s partizanskim golažem.

Kurirska postaja TV3 je bila prva postaja, ki je povezovala Dolenjsko z Ljubljano in Štajersko. Ležala je tik ob meji takratne Italije in Nemčije. Delovala pa je do konca vojne.

OBVESTILO - Zakon o žrtvah vojnega nasilja

Večina občanov je že seznanjena z Zakonom o žrtvah vojnega nasilja, ki je začel veljati 1. 1. 1996, zadnja novela zakona pa je bila objavljena 19. 6. 1999 in določa tudi zaprtje roka za vložitev zahtevkov za status žrtve vojnega nasilja - to je 6-mesečni rok, ki se izteče 19. 12. 1999.

Zakon o žrtvah vojnega nasilja določa, da je žrtev nasilja oseba, ki je državljan Republike Slovenije, ki so jo nemške, italijanske ali madžarske okupacijske sile od 6. 1. 1941 do 15. 5. 1945 zaradi političnih, nacionalnih, rasnih ali verskih razlogov prisilno izselile (izgnance), poslale v taborišče (taboriščnik), zapor (zapornik), na prisilno delo (delovni deportiranec) ali v internacijo (interniranec), ter oseba, ki je pobegnila pred vojnim nasiljem (begunec) ali bila nasilno odvzeta

staršem (ukradeni otroci).

Pomembno novost je prinesla zadnja novela Zakona o žrtvah vojnega nasilja, ki vključuje v varstvo pregnancy, in sicer s statusom in pravicami begunca. V to kategorijo spada po zakonu oseba, ki je bila v času od 6. 4. 1941 do 15. 5. 1945 zaradi izvajanja povračilnih ukrepov okupatorja in njegovih sodelavcev zoper družine partizanov, pobitih talcev ali zaradi sodelovanja z NOB, nasilno pregnana iz svojega doma, in oseba, ki je bila v času od 6. 4. 1941 do 15. 5. 1945 nasilno pregnana iz svojega doma zaradi nasilnega dejanja požiga, porušenja ali izropanja njene stanovanjske hiše ali stanovanja od okupatorja ali njegovih sodelavcev, zaradi česar se ni mogla vrniti na svoj dom neprekinjeno najmanj tri mesece. Žrtev vojnega nasilja je tudi

oseba, ki je bila rojena staršem v času, ko so zoper njih trajali prisilni ukrepi ali prisilna dejanja.

Žrtev vojnega nasilja je tudi otrok, katerega starša sta bila ubita zaradi sodelovanja v NOB ali sta izgubila življenje v okoliščinah za priznanje statusa žrtve vojnega nasilja po tem zakonu ali sta bila ubita kot talca.

Zadnji rok za vložitev zahteve po Zakonu o žrtvah vojnega nasilja in po noveli zakona se izteče 19. 12. 1999. Dodatne informacije lahko dobite pri Slavic Perme na Upravni enoti Grosuplje, osebno ali po telefonu 764-311.

Po pooblastilu načelnice upravne enote: Slavica Perme, referentka I

KAJ SO O NAS POROČALI ČASOPISI V HIRSCHaidu

Konec oktobra nas je ponovno obiskal naš častni meščan Hubert Patzelt s soprogo Inge. Prinesel je fotografije in kopije časopisnih člankov, ki so poročali o podpisu listine o partnerstvu med Hirschaidom in Ivančno Gorico. Nekaj misli smo strnili za bralce Klasje.

Časopis Landkreis Bamberg (Okraj Bamberg) je dvakrat poročal o dogodku. V prvem članku "Iz prijateljev postajajo partnerji - slovensko odposlanstvo pristrčno sprejeto v Hirschaidu" novinar opisuje potek prvega dne in prav posebej poudarja, da so Slovence z Dolenjskega ob prihodu v praznični šotor sprejeli z glasnim ploskanjem. "Srca vseh prisotnih so osvojili takoj, ko so se ob vhodu v šotor pojavili folklorna skupina in oba godca na harmoniko."

Naslednji dan pa je isti novinar pisal o zgodovini prijateljskih vezi med Ivančno Gorico in Hirschaidom, o podpisu listine o partnerstvu in izmenjavi daril. V uvodu je poročal o programu obiska, ki so ga za slovenske goste pripravili v Hirschaidu, in ga ocenil za

"mamutski program".

V občinskem glasilu Markt Hirschaid (Trg Hirschaid) pa je poročal o našem obisku in o slovesnosti sam župan Andreas Schlund. Poročilo je opremil z izredno bogatim slikovnim gradivom. Fotografije so bile objavljene v rubriki Aktuelle Blickpunkte kar na treh straneh. Omeniti velja tudi, da so odlomek iz listine o pobratenju objavili na prvi strani že 11. 9. 1999, takoj ob prihodu slovenskih gostov.

Ko pišemo o poročanju nemških medijev, moramo našim bralcem povedati, da so vsi slovenski prispevki o tem srečanju, ki jih je objavilo Klasje v oktobrski številki, že prevedeni v nemščino (to delo je prizadevno opravil g. Ivan Kurbus, ki je bil v Hirschaidu tudi naš uradni prevajalec) in da jih je H. Patzelt že odnesel s seboj v Hirschaid. Po vsej verjetnosti že visijo na stenčasu v občini.

Povzela: M. A. Ficko

slikovni material

ALI JE BILA OTVORITEV ŠOLE V VIŠNJI GORI SPORNA?

ZADEVA: Svetniško vprašanje o organiziranem religioznem obredu, ob otvoritvi nove šole v Višnji Gori

Gospod
Jernej Lampret
župan
Občina Ivančna Gorica

Na podlagi 15. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica št. 5/99) Vam postavljam naslednje pisno svetniško vprašanje:

"Kako lahko opravičite kršitev 7. člena Ustave Republike Slovenije in 72. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/96 in 23/96), do katere je prišlo 17. 9. 1999, ko je g. mag. Simon Onušič, župnik v Višnji Gori, opravil religiozni obred blagoslovitve nove šole v Višnji Gori?"

Obrazložitev:

Ustava Republike Slovenije v 7. členu določa, da so država in verske skupnosti

ločene. Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, na podlagi katerega je bila ustanovljena Osnovna šola Stična s podružnično šolo Višnja Gora, kot javna osnovna šola, pa v 3. in 4. odstavku 72. člena določa, da v javnih šolah ni dovoljena konfesionalna dejavnost, v katero spada tudi organizirani religiozni obred.

Župan Občine Ivančna Gorica, ki po 30. členu Statuta Občine Ivančna Gorica predstavlja občino, je bil v njenem imenu organizator slovesnosti ob otvoritvi šole v Višnji Gori. V vabilih, ki so nam bila poslana, in tudi po ustnih informacijah, ki mi jih je dala g. Marinka Piškur, ravnateljica Osnovne šole Stična, še na sam dan pred otvoritvijo šole v Višnji Gori, ni bilo nikjer omenjeno, da bo v programu otvoritve šole izveden tudi religiozni obred blagoslovitve nove šole.

Da to dejanje ni v skladu z Ustavo Republike Slovenije in z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, mora biti g. županu Jerneju Lampretu jasno, ker je tudi sam ravnatelj Osnovne šole Šentvid pri Stični in je po 49. členu omenjenega zakona kot ravnatelj odgovoren za zakonitost dela

osnovne šole.

Verski obred blagoslovitve zunanosti nove šole, izrecno pa notranjih šolskih prostorov, pa je g. mag. Simon Onušič, opravil tudi ob javno objavljeni asistenci g. župana, gospe ravnateljice in g. državnega sekretarja.

Zavzemam se za polno versko svobodo državljanov, vendar pa tudi za polno spoštovanje določb Ustave Republike Slovenije in veljavne zakonodaje. V konkretnem primeru, pa je prišlo do vsiljevanja verskega obreda z množično molitvijo tistim navzočim, ki so prišli na "civilno", ne pa tudi na "versko" otvoritev šole, in do prizadetosti pravnega čuta vseh, ki poznamo, kaj določa ustavna in zakonska ureditev glede religioznih zadev ter je stalno, posebno pa v zadnjem času, deležna notranjih in zunanjih napadov s strani vodstva rimokatoliške cerkve v Sloveniji, ob podpori nekaterih političnih strank.

Na moje pisno vprašanje prosim za pisni odgovor na 7. seji Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica.

Lep pozdrav!
Franc Godeša

ODGOVOR NA SVETNIŠKO VPRAŠANJE G. GODEŠE

21. 9. 1999 je g. Franc Godeša, občinski svetnik LDS, postavil svetniško vprašanje o organiziranem religioznem obredu ob otvoritvi nove šole v Višnji Gori. Županu je očitil kršitev 7. člena Ustave Republike Slovenije in 72. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja.

Priprave na slovesnost ob odprtju nove šole v Višnji Gori so potekale v skladu z upoštevanjem demokratičnih načel in odprtosti širši javnosti za prispevek k ustrežnejši organizaciji in izvedbi načrtovane prireditve. V odbor za pripravo slovesnosti so bili imenovani predstavniki KS Višnja Gora, predstavniki matične šole in podružnične šole Višnja Gora, strokovni sodelavci občine in župana. V pripravo za organizacijo prireditve so bila vključena domača kulturna društva, učenci in delavci šole ter krajanji, ki so prispevali dobrote, pripravljene za družabni del prireditve.

Odbor je soglašal, da se v skladu s potrebami kraja in navadami, ki so ob taki priliki, k sodelovanju povabi tudi domačega župnika, da opravi blagoslov šole. Priprave so tekle primerno za tako velik delovni uspeh, še bolj pa smo bili zadovoljni po zaključku slovesnosti, saj smo s programom zadostili večini obiskovalcev. Kot župan lahko izrazim le svoje zadovoljstvo in sem hkrati vesel, da sem lahko sodeloval pri organizaciji in izvedbi te prireditve, še posebej zato, ker so obiskovalci, v veliki večini krajanji, bili hkrati gostitelji in bodoči uporabniki te pridobitve. Po samih pohvalnih besedah me je opozarjanje g. Godeše postavilo v negotov položaj, v katerem smo se znašli, nič hudega sluteč. Ker poznam razmišljanje g. Godeše sem kar čutil, da se bo odzval k drugemu delu našega programa, saj mu demokracija in svobodno izražanje še vedno odzvanja na način izpred let. Pomanjkanje razumevanja potreb ljudi, ki niso nič drugega kot davkoplačevalci, je nerazumljivo, še posebej od člana Občinskega sveta. Zaprašen s starimi akti bo težko učil ljudi človečnosti, etike in morale v smislu

naše ustave.

Kot župan bi lahko sprejel in se še lažje in raje opravičil javnosti, če bi me nekdo prepričal, da sem kršil Ustavo. Z moje strani ni imel ta verski obred namena, vsiljevati množične molitve. Večina ljudi, odprtih in strpnih do različnosti, bi lahko ta obred sprejela kot tradicionalen, če že ne kar folkloren in od nekdanj navzoč v našem prostoru.

Po Ustavi je cerkev ločena od države, kar pa ne pomeni, da je treba ločevati državljane. Ta verski obred ni zmotil članov druge verske skupnosti, temveč človeka, ki po svoje razume ustavo, žal pa je hkrati tudi pravni svetovalec predsednika države. Ker g. Godeša omenja, da rimokatoliška cerkev napada demokratični sistem, pripominjam, da se te stvari morajo urediti na vrhovnih verskih in civilnih nivojih. Prava priložnost je bila ob nedavnem papeževem obisku. To je lep dokaz, da g. Godeša meša visoko politiko z lokalno.

S pravim čutom za poznavanje mojega dela med ljudmi mi nekdo, ki je več kot štirideset let poslušen uradnik, ne more oporekati posluha za občane. Ne bežim od kakršnekoli odgovornosti, vendar so krajanji Višnje Gore imeli tako slovesnost ob odpiranju nove šole, kot so jo želeli. Jabolko spora ni proslava in blagoslovitev objekta, temveč je problem iskanje možnosti za diskreditacijo župana, saj primer, kakršnega očita svetnik, najdemo ob vseh javnih otvoritvah.

Zavedam se, da je vse moje delo pod budnim očesom in kritiko. Odprt sem za vse dobromerne pripombe, vendar me rušilci, ki iz posplošenih dejanj najdejo ravno mene, le ohranjujejo. Spomnimo se številnih razpisov z isto vsebino za mesto ravnatelja, ponovitev razpisa pa je bila potrebna le meni. Kako naj še naprej odgovarjam na vprašanja, na katera je odgovor dan že sam po sebi.

Če me nekdo postavlja kot kršitelja Ustave in veljavne zakonodaje, sam ugotavljam, da ne kršim ničesar, če se seveda življenje jemlje večplastno, naravno in spontano. Vnaprej pa se bojim politikov, ki svoje delo usmerjajo le v

akte in zakone, še posebej takrat, ko v njih ne najdejo drugega kot lasten interes. Očitek kršenja Ustave je najtežja obsodba za človeka, ki želi imeti in ima pravi odnos do države. Zato bi se moral svetnik, če sam ni sposoben stopiti iz svojih ojnec, posvetovati z ljudmi, ki celostno razumejo dikcijo 7. člena Ustave in 72. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja.

Inkriminirani blagoslov objekta v Višnji Gori ni bil namenjen vplivu na vzgojno-izobraževalni proces. To je bil dogodek, namenjen posebni priložnosti. To ni bila dejavnost kontinuiranega značaja, niti vključena v učni program ali urnik. Ker so program pripravili domačini in krajanji in ker v kraju ni druge verske skupnosti, ki bi jo organizator lahko predvidel v programu, ob tem niso mogli biti prizadeti člani drugih verskih skupnosti, če tu sploh obstajajo.

Kot kaže, bi g. Godeša lažje prenesel zaključek obreda, če bi bil blagoslov opravljen izrecno zunaj. Šolski prostor je za mene tako avditorij pred šolo kot tudi igrišče in učilnice v objektu. S takšnim razmišljanjem se naš primer še posploši na splošno slovensko prakso. Postavlja se še več vprašanj. Ali lahko na take prireditve sploh vabimo predstavnike vseh, tudi trenutno nezaželjenih političnih opcij, ali so primerni cerkveni pevci in še in še... Takih vprašanj si ne zastavljajo politično modri ljudje in najvišji državniki, ko jih na primer vabimo v cerkev stiškega samostana, kjer tudi potekajo religiozni obredi.

Birokratizem, ki nam ga očita evropska skupnost, spolitiziran z ostanki prejšnjega režima, je žal krepko prisoten tudi v našem lokalnem okolju. Če bo šlo tako naprej, bomo težko še našli ljudi, ki bi preko političnih strank hoteli dati svoj prispevek naši skupnosti.

Župan Občine Ivančna Gorica
Jernej Lampret, prof.

Markt Hirschaid

Amtliche Bekanntmachungen • Kirchliche Nachrichten • Vereinsmitteilungen

für die Gemeindeteile Erlach, Friesen, Großbuchfeld, Hirschaid, Julushof, Kleinbuchfeld, Köttmannsdorf, Röbersdorf, Rothensand, Sassenfahrt, Seigendorf

Parteiverkehr im Rathaus: Mo. - Fr. 8.00 - 12.00 Uhr, Do. 16.00 - 18.00 Uhr
Telefon 095 43/82 25-0 - Telefax 095 43/82 25-55

37. Jahrgang Samstag, 11. September 1999 Nummer 36

Partnerschaft zwischen Ivančna Gorica und Hirschaid

Am Samstag, den 11. September 1999 wird im Rahmen eines Festaktes in der Aula der Staatlichen Realschule zu Hirschaid die Gemeinde-Partnerschaft begründet und dokumentiert.

DIESE PARTNERSCHAFT SOLL ...

eine Brücke sein, auf der sich Bürgerinnen und Bürger beider Gemeinden regelmäßig begegnen, einander kennen und verstehen lernen, die freundschaftliche Zusammenarbeit beider Gemeinden auf politischer, gesellschaftlicher, kultureller und sportlicher Ebene in den Mittelpunkt der gegenseitigen Bemühungen stellen, Schüler und Jugendlichen die Möglichkeit eröffnen, die verschiedenen Wege von Ausbildungs- und Erziehungssystemen im Austauschverfahren kennen und schätzen zu lernen, den Austausch von Kultur, Sitte und Brauchtum in besonderer Weise fördern sowie für bedeutende historische und religiöse Ereignisse Verständnis werben, um sie gemeinsam und festlich zu begehen, bessere Beziehungen zwischen Vereinen, Verbänden und Organisationen beider Gemeinden herstellen, ihren Erfahrungsaustausch und ihre gemeinsamen Interessen und Zielsetzungen unterstützen, durch publizistische und kommunalpolitische Zusammenarbeit die Unterrichtung der Bürgerinnen und Bürger über wichtige Vorkommnisse und Entwicklungen in den Partnergemeinden ermöglichen. Die Gemeinden Ivančna Gorica und Hirschaid versprechen, für die Ziele der Partnerschaft und ihre Verwirklichung stets nach besten Kräften einzutreten, um dadurch die Freundschaft zwischen den beiden Völkern zu festigen und einen Beitrag zu einem in Freiheit und Frieden geeinten Europa zu leisten.

(Auszug aus der Partnerschafts-Urkunde)

AKTUELLE BLICKPUNKTE

„WIR SIND PARTNER“
Ivančna Gorica - Hirschaid (Teil 1)

KRATKE KULTURNE

pripravlja Ksenija Medved

BOŽIČNI ODMEV

Na Krki se že pripravljajo na božični koncert v Krški jami z naslovom Božični odmev. Kot vemo, je lanski koncert res še dolgo odmeval v javnosti, predvsem zaradi zanimive zamisli in izvedbe, odmeven ambient jame bi utegnil zato ostati tradicionalno prizorišče božičnega koncerta. Pozorni bodite na povabilo 26. decembra, verjetno med 15. in 16. uro.

**RAZPISI ZA OTROŠKE
KULTURNE DELAVNICE**

Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti OI Ivančna Gorica je razpisal več delavnic za otroke v občinah Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje. Otroci so se lahko vpisovali v malo gledališko šolo, delavnico Likovna zakladnica in zimsko plesno delavnico.

Prav tako so vabili na medobčinsko revijo pihalnih orkestrrov, 27. 11. 1999 ob 19. uri v avli OŠ Louisa Adamiča v Grosupljem.

**IGOR OBLJUBLJA ZABAVNO
KRIMINALKO**

Po lanskim uspehih gledališke skupine se stiški gledališčniki niso prevzeli, ampak začnajo od začetka. Našli so namreč igro, ki jim je všeč in bo zaznamovala letošnjo sezono. Režiser Igor Gruden obljublja zabavno kriminalko, Kesseringovo Arzenik in stare čipke. Že sedaj vadijo po dvakrat na teden, saj načrtujejo premiero v začetku februarja. Zasedba je nespremenjena, na žalost pa ne sme sodelovati Jana Zupančič, ki ji zaradi študija na igralski akademiji to prepoveduje njihova takorekoč konkurenčna klavzula.

**STIŠKI KVARTET V NOvem
TISOČLETJU Z NOVO KASETO**

Stiški kvartet dela s polno paro. Tako pravijo sami. Z Vesno Fabijan pripravljajo narodnozabavno vižo za prireditev Polka-valček 2000 in načrtujejo uvrstitev med 12 ansamblov v Sloveniji. Tudi tokrat bodo sodelovali z ansamblom Mi trije. Besedilo je prispeval gospod Janežič, gre za priredbo Milana Ferleža, ki ga bolj poznamo kot Slakovega kitarista. V zadnjem času so kvartetovci sodelovali tudi pri snemanju Brendijeve kasete Sladko vince mix, ki jo bodo predstavili v Eldoradu. Delajo pa tudi novo kaseto, na kateri bodo sodelovali z različnimi glasbeniki. Baje jo bomo lahko poslušali v letu 2000.

TEMENICA SKOZI ČAS

Kulturno društvo v Temenici je prišlo na idejo, da v leto dva tisoč vstopijo s projektom Temenica skozi čas. Pripravili naj bi igro na to temo v domačem narečju, organizirali razstavo, mladim in obiskovalcem od drugod pa tako pokazali, kaj je Temenica oblikovalo v preteklosti in kaj je od tega ostalo.

OGNJEMET 2000 NA GRADIŠČU

Oskrbnike na Gradišču smo zmotili sredi prenavljanja, dela in skrbi. Kljub delu in drugim načrtom, si bodo vzeli čas tudi za to, da bodo ob novem letu poskrbeli za tradicionalne pohodnike z baklami in ostale obiskovalce. Obljubljajo nam ognjemet in veselo vzdušje. Naj bo še ravno prav snega in mraza, pa bo.

**ZDRŽLJIVI HABAKUK,
FOLKLORNI VETERANI IN ŠE KAJ**

Kulturno društvo v Šentvidu je že pričelo z delom. Vse generacije se lahko preizkušajo v folklornih skupinah. Letos so se odločili, da bodo poskusili s folklorno skupino veteranov. Če bi se rad kdo priključil, lahko za informacije pokliče na tel. številko 785-074 (Nuša ali Nataša Čuček). Sicer pa bodo z delom nadaljevali tudi pevci in gledališčniki. Čeprav Marjana Hočevar že načrtuje novo igro, pa je mnenja, da naj najprej do konca izzveni Habakuk, saj jih še vedno vabijo na gostovanja s to igro. Konec novembra bodo z njim gostovali v Vnanjih Goricah.

**VABILO NA IGRO V
IVANČNI GORICI**

10. decembra ob 19. uri bo v kulturnem domu v Ivančni Gorici nastopila gostujoča gledališka skupina iz Notranjih Goric z igro Via Mala.

Kulturno društvo sporoča tudi, da se lahko tisti, ki bi radi sodelovali pri mešanem zboru ali plesnih vajah, oglasite Renati Voznik (778-426), gledališče Pet do pol Uroša Hočevarja pa pripravlja celovečerno predstavo, zato medse vabijo ljubitelje odra, vse, ki bi radi preizkušali svoje talente na odru ali za njim. Pokličite Uroša ali Marjano (778-027).

**PROSTORI LIKOVNE GALERIJE FERDA
VESELA V ŠENTVIDU PRI STIČNI V OBNOVI**

KULTURNO DRUŠTVO LIKOVNIKOV FERDA VESELA JE V POLETNIH MESECIH ZAČELO Z OBNOVO PROSTOROV V KULTURNEM DOMU V ŠENTVIDU PRI STIČNI, KI BODO SLUŽILI RAZSTAVNI IN IZOBRAŽEVALNI DEJAVNOSTI

Stene galerije po delni sanaciji.

Do sedaj Kulturno društvo likovnikov Ferda Vesela ni imelo prostorov za svoje dejavnosti, tako da so morali sestankovati kar v gostinskih lokalih, kar pa ni primerno predvsem zaradi velikega števila mladih članov, pa tudi zaradi hrupa, ki je moteč. Galerija pa ne bi omogočila samo mirnejših in zares pravih, resnih sestankov, temveč bi pomenila tudi lažje izobraževanje, organizacijo razstav in tudi individualno delo članov. Potrebe in želje mladih in tudi bolj izkušenih članov so namreč velike. Prav zato se društvo trudi urediti prostore v kulturnem domu. Za obnovo le-teh je vložilo že vsa sredstva namenske dotacije in prav toliko sredstev so prispevali tudi člani sami. Kljub vsemu trudu pa sredstev za dokončanje galerije ni dovolj, zato so se člani odločili, da zopet sami poizkusijo zbrati potreben denar, in sicer s prodajno razstavo, ki jo bodo pripravili v novembru in decembru. Razstavljeni bodo podarjena likovna dela drugih umetnikov in tudi izdelki naših članov, saj lahko le na tak način pomagajo pri zbiranju sredstev. Vse ljubitelje likovne umetnosti in navdušence vabimo na ogled razstave v prostorih Nove ljubljanske banke v Ivančni Gorici in mogoče tudi k nakupu, saj bo ves izkupiček namenjen nadaljevanju obnove galerije.

V galeriji so do sedaj že opravili najnujnejša zidarska dela, vendar bo

še vedno potrebnega kar nekaj truda za dokončno izdelavo prostorov in izvedbo vseh načrtov, povezanih z galerijo. Obnovili so že električno napeljavo, uredili so odvod meteorovoda na zunanji zahodni steni. Prav to je povzročalo največ nevšečnosti, saj je bilo neprekinjeno več let neurejeno, tako da je voda vlažila prostore. Izolirali so celotno zahodno steno, obnovili lesene podpornike in poskrbeli za nov omet v razstavnem prostoru in tudi za nova okna.

Galerijo sestavlja dva prostora: razstavni prostor s podijem in družabni prostor, namenjen sestankom in srečanjem. Člani likovnega društva si vseskozi prizadevajo, postoriti nekatera dela sami. Tako so že organizirali čiščenje oziroma pripravo prostorov za pleskanje. Tudi pleskanje nameravajo opraviti sami in obnoviti lesene dele stropa v galeriji. Naša članica, diplomirana arhitektka Gordana Vesel, ki je pripravila tudi načrt obnove, bo izdelala tudi vitraž za nadsvetlobno okno ob vhodu.

Člani društva se zahvaljujejo za vso dosedanjo pomoč, tako v materialnem kot moralnem smislu. Veseli so številnih obiskovalcev na razstavah in upajo, da je to dobra osnova, da bo galerija, ko bo končana, zaživela polno življenje.

Minka Kramar

**SODELOVANJE NA
ZVEZNIH RAZSTAVAH**

Kulturno društvo likovnikov Ferda Vesela je tudi član Zveze likovnih društev Slovenije in v okviru programiranih razstav te zveze razstavlja tudi naš član Tone Drab na temo

Kulturna in naravna dediščina sliko Žito na gradu Snežnik, v času od 8.10.-30.10.99.

**DRUŽINSKO RISANJE
IN SLIKANJE**

Družina Indof: mama Helena in otroka Anže in Tea razstavlja v poslovnih prostorih Pekarne Grosuplje. Slike so ustvarili skupaj v prostem času, ko so se udeležili likovnih delavnic in drugih srečanj.

Razstava bo na ogled do sredine meseca novembra.

V letošnjem letu smo začeli s predstavami likovnih del družin, ker želimo tudi na tak način popestriti in obogatiti naše delo in ker smo ugotovili, da imamo med člani več primerov, ko slika poleg očeta ali matere še kak drug družinski član. Vsekakor bomo to dejavnost podpirali, saj pomeni vsebinsko bogato preživljanje prostega časa.

**MARIJA TRATAR-MIMI
RAZSTAVLJA V
LJUBLJANI**

Marija Tratar v novembru razstavlja v poslovnih prostorih Telekoma na Cigaletovi ulici v Ljubljani večje število slik v različnih tehnikah. To je po dolgem času njena obsejnejša predstavitev v matičnem podjetju.

**PO KULTURNIH POTEH
TONETA KRALJA**

Nekaj članov Kulturnega društva likovnikov Ferda Vesela Šentvid pri Stični se je udeležilo izleta po kulturnih poteh Toneta Kralja in ugotovljamo, da je bil izlet prijeten in koristen. Pod strokovnim vodstvom magistra Igorja Kranjca, ki je poznavalec umetnosti in je tudi sam študiral dela Toneta Kralja, so si ogledali štiri cerkve, ki jih je poslikal umetnik in so poseben primer poslikave sakralnih objektov (Prem pri Ilirski Bistrici, Slivje, Lokve, Katinara, Tomaj, Avber). Zanimanje za izlet je bilo veliko, tako da se ga vsi prijavljani žal niso mogli udeležiti. Vendar so organizatorji - Turistično društvo Dobropolje - sklenili, da bodo izlet ponovili v pomladnih mesecih. Prireditev ima še zlasti velik pomen, ker bo naslednje leto stoletnica rojstva velikega umetnika.

Minka Kramar

**BIBLIOTEKARJI ZADOVOLJNI Z
VODIČI V STIŠKEM SAMOSTANU**

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije je konec oktobra organizirala strokovno posvetovanje z mednarodno udeležbo Profesionalnost in kakovost v knjižničarstvu. Tridnevno srečanje se je sklenilo z izletom po naših krajih (po grosupeljski in ivanški občini). Tisti bibliotekarji, ki so se odločili za ogled samostana, pa so poslali posebno pohvalo in zahvalo vodičem verskega muzeja. Ponosna direktorica muzeja Jana Cvetko nam je izdala, da sta bili ta dan na delu Jana Skubic in Manca Lavrič. V skupini pa ima še druge prijetne vodiče. To so mladi iz okolice, predvsem študenti z veseljem do tega dela, in sicer še Jana Stepic, Matej Šteh, Marta Omejec, Marta Mestnik, Katarina Mestnik, Manca Lavrič, Franci Kastelic in Urban Dežman. Medse vabijo nove vodiče.

PRVA OBLETNICA KNJIŽNICE V IVANČNI GORICI ...

Knjižnica v Ivančni Gorici praznuje te dni že prvo obletnico svojega obstoja. V kratkem času je postala informacijsko središče občine, trudi se še z izobraževalnimi in kulturnimi vsebinami. Od 6. do 10. decembra bo potekal PRAZNIČNI DECEMBER: ob popoldnevih bodo to ure pravljice za otroke od 6. do 9. leta starosti. Pravljičice bo tokrat pripovedovala Marjana Hočevar. Ob dnevih, ko je knjižnica odprta dopoldne, bodo praznično-pravljično vzdušje podarili otrokom iz vrta. Prav tako si lahko ogledate razstavo akademske slikarke Mojce Cerjak. Predstavlja ilustracije iz slikanic Žogica Nogica, Zvezdica Zaspanka in Zlatorog.

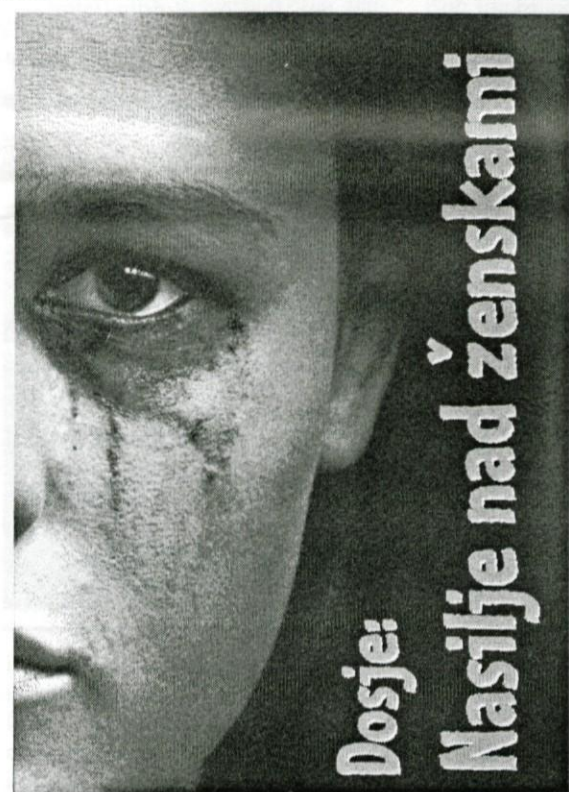

...in VIRTUALNE KNJIŽNICE

V knjižnico lahko že nekaj let pridete tudi od doma: preko računalnika. S pomočjo domače strani naše knjižnice pa lahko to storite že eno leto. Na domači strani Interneta Napaka! Zaznamek ni določen. lahko namreč vstopite v virtualno knjižnico pod IŠČEM KNJIGO. Lahko poizvedujete, v kateri knjižnici dobite gradivo, informacijo, ali je gradivo prosto v naši knjižnici, v kateri enoti ga lahko dobite (Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje ipd.) Preko domače strani pod POVEZAVE lahko pre-

gledate okrog 40 elektronskih časopisov. Med njimi so dnevniki, nekaj zdravniških, računalniških, avto revij itd. Lahko brskate po bazah podatkov (za zakupljene baze potrebujete geslo, zato po njih iščete bibliotekarji in morate priti v knjižnico.) Pod povezavami lahko najdete tudi polne literarne tekste (nekaj jih je tudi na seznamih domačega branja), tu so obnove knjig, eseji, matura, snovi vseh predmetov, tu je Praktični spisovnik, ki prinaša pravila za pisanje diplomskih nalog, referatov, za citiranje, naved-

bo literature ipd. Na povezavah najdete tudi informacije o iskanju zaposlitve, poslovne informacije, informacije o prireditvah, telefonski imenik, PIRS, knjižnične povezave itd. Še posebej bodo razvijali tudi domoznanske povezave, saj bodo spodbujali nastajanje domoznanskega informacijskega centra v občini in bi tudi te povezave združile različne informacije z našega področja. Na domači strani vodijo še kroniko, sproti obveščajo o dogodkih, spoznate lahko enote, poslovnik, cenik, dodatne dejavnosti in rešujete nagradni knjižni kviz.

Dosjer:
Nasilje nad ženskami

KAJ TI JE, DEKLICA ali NASILJE NAD ŽENSKAMI

Socialna kampanja "Kaj ti je, deklica" želi na najrazličnejše načine opozoriti na nasilje nad ženskami. Od 16. novembra do 15. decembra potekajo mednarodni dnevi akcij proti nasilju nad ženskami. V ta namen je izšla tudi knjiga DOSJE: NASILJE NAD ŽENSKAMI, v kateri je veliko tovrstnih informacij. Knjigo že lahko dobite v knjižnici Ivančna Gorica.

KONCERT MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA ali IGRA

Ambrušani se pritožujejo, da Klasje do njih prihaja z zamudo. Obljubljamo, da bomo krivca odkrili. Tačas pa je najbolje, da se začnejo pripravljati na novo igro te sezone. Stane Zupančič, režiser lanske igre, namreč zagotavlja, da se bodo tudi letos potrudili, čeprav je sredi študijskih obveznosti.

V soboto, 20. novembra ob 19. uri pa so držali tudi obljubo in pod taktirko zborovodje, Cirila Hočevarja ml., je bil v njihovem vedno lepšem kulturnem domu, samostojni koncert moškega zborovodje. V naslednji številki Klasja bomo o njem poročali podrobneje.

ORGELSKI KONCERT

V petek, 22. 10. 1999, so v cerkvi sv. Jožefa v Ivančni Gorici ob 7. zvečer mogočno zadonele orgle s skoraj 2000 piščalmi, ki jih je mojstrsko obujal v življenje znani organist prof. Milko Bizjak, ki letos praznuje 20-letnico umetniškega ustvarjanja.

V cerkvi se je zbralo okrog 60 ljudi, ki so se prepustili melodijam skladateljev, kot so D. Buxtehude, M. Greene, J. G. Walther, A. Vivaldi, C. J. Stanley, J.S. Bach in L.N. Clerambault.

Zvoki piščali, ki so zdaj mogočno vršeli po cerkvi, se spet drugič nežno poigravali ali otožno ječali, so marsikoga ponesli v drug svet.... mu za nekaj minut omogočili, da ubeži vsakdanjiku, obudi želje in priključne spomine. Morda je kdo ob teh melodijah lažje stopil k Bogu, mu izrazil zahvalo in odprl svoje srce.

Prof. Bizjaku se za koncert zahvaljujemo in mu želimo še veliko uspehov. Zahvala pa gre tudi g. župniku Jožetu Kastelici, ki je organista povabil in koncert omogočil. Poslušalci pa si tudi v prihodnje želimo podobnih kulturnih dogodkov.

Romana Skubic

NENASLOVLJENA

Stopam po poti...

Rože visijo ovenele...

Ptički pojejo...

Zakaj so umrli?

Otožnost je v meni,

ko odprem vrata do spokojnosti.

Stopam k njim...

Rada jih imam.

No, saj zato prihajam, mar ne?

Solza se po licu spusti,

ko s slike me pogledaš ti.

Da, ti! Ah, saj me ne sliši...

Poet pa bo ostal.

Kaplja me zdrami, spomin me omami.

Položim šopek "na očeta", fant z vasi me pogleda...

Tudi on moral je oditi,

čeprav opojen v mladosti,

poln strasti, veselja in norosti.

Ni jih več, ni!

Svečka zaplapoli.

Zbogom, vi, ki ste odšli...

In odidem!

Zaprem vrata do spokojnosti.

Stopam po poti...

Rože visijo ovenele...

Ptički pojejo...

Zakaj so umrli? - Ostaja.

Andreja MIŠE, ml.

KRATKE KULTURNE

pripravlja Ksenija Medved

ALENKA ZABUKOVEC NA LADJI SANJ

Mlada študentka, ki je še pred letom dni hodila v šolski center v Ivančni Gorici, Alenka Zabukovec, je izdala svojo prvo pesniško zbirko z naslovom Na ladji sanj. V spremni besedi je Adolf Pušnik zapisal tudi tole: "V pričujoči zbirki avtorica intenzivno raziskuje temeljne prvine bistva in smisla življenja. Za komajda devetnajstletno študentko naravoslovja je delo ne samo čustveno, marveč tudi duhovno in miselno dovolj zrelo in bogato, da izide v knjižni zbirki..." Ljubitelje poezije vabimo, da knjigo vzamejo v roke. Pri izdaji ji je prijazno pomagalo podjetje Hoteli Morje.

NAJSTNIŠKI ANSAMBL NEŽNI ZVOKI

Pred dobrim letom je bil v Klasju predstavljen mali harmonikar Boštjan Slana, ki je igral v otroškem ansamblu Snežni zvonček. Od takrat se je ansambel razširil in postal že zavidljivo dober, čeprav so v njem same mlade duše. To so, poleg Boštjana, še Monika Kovačič iz Stične, ki igra na trobento, Mojca Slana iz Les ki igra na klarinet in synthesizer, kitarist Primož Kutnar s Krke. Mateja Jamnik v skupini prepeva, poleg nje pa še dve članici ansambla. Pojejo slovenske, angleške in hrvaške zabavne popevke, narodnozabavne pesmi, imajo pa tudi nekaj svojih pesmi, tako tudi pesem Nežni zvoki, ki je kar njihova himna. Vabijo jih na različna praznovanja, na petdesetletnice, na zabave. Da so njihove vaje resne, pove tudi podatek, da na njih sodelujejo tudi starši, ki so tudi vsi po vrsti glasbeni navdušenci.

SREČANJE HARMONIKARJEV

Zadnjo soboto v novembru, 27.11.1999, bo na Krki srečanje harmonikarjev, ki ga organizira Društvo harmonikarjev Krka. Vabljeni so vsi ljubitelji: tisti, ki hočejo igrati, in tudi vsi, ki bi radi poslušali. Prijave za aktivno udeležbo oz. informacije o tem lahko dobite pri Danici Petrič na tel. št. 786-052.

KAJ SE SKRIVA ZA VELIKIM TREBUHOM

V Zagradcu so z novo sezono začeli folkloristi, igralci in pevci. Za njihove podrobnejše načrte še nismo uspeli izvedeti, Katja s skupino najmlajših igralcev pa je že izbrala naslov nove igrice. To je igrica Kaj se skriva za velikim trebuhom Vike Grobovšek. Tačas je v skupino vključenih že dvajset najmlajših. Ker vsi ne bodo mogli sodelovati v tej igrici, bo Katja ostale vključila v pripravo Miklavževanja.

ŽUPNIK V IVANČNI GORICI USTANOVIL KULTURNO SKUPINO

V Slomškovem duhu je župnik Jože Kastelic sklenil ustanoviti kulturno skupino, saj se v okviru cerkve že sicer odvija veliko stvari, povezanih s kulturo. Kulturna skupina se je poimenovala Mozaik. Sklenili so, da se bo odslej bolj načrtovano skrbelo za spodbujanje h kulturnemu življenju. To naj bi se odražalo v našem obnašanju, skrbi za okolico, v našem čutu za lepe stvari, za ustvarjanje drugih... Oktobra je bil v cerkvi orgelski koncert Milka Bizjaka, do konca leta načrtujejo še likovno razstavo, za njimi je že kulturni program ob pridobitvi nove slike Marija z Brezja, skupina Emanuel pripravlja program ob Miklavževanju... Prirejali bodo tudi literarne večere in predavanja. Ob novem letu bodo medse povabili Ljubo Jenče, ki bo pripovedovala in pela ljudske pesmi in pripovedi ter predstavila nekaj ljudskih običajev.

V MATERINI ŠOLI - GLASILO BERNARDOVE ŠOLE

Urednik glasila Bernardove družine V Materini šoli je opat p. Anton Nadrah. Tokrat je na uredništvo Klasja prispela že šesta številka letošnjega leta. Glasilo prinaša med drugim tudi nekatere zapise iz samostanske kronike, ki je vse prej kot dolgočasna (kot si mogoče predstavljamo življenje za zidovi), opis življenja cistercijanov (tokrat drugi del), papeževo poslanico, pesmi, razmišljanja in članke članov Bernardove družine.

MEHIKA

CIUDAD DE MEXICO – mesto nasprotij

“Ogromno mesto”, slišim nekje blizu sebe, ko kot uročena strdim skozi letalsko okence. Mesto, katerega del vidim pod seboj, je zasičeno s stavbami, cestami in vsem ostalim, kar pripada največji prestolnici na svetu – Ciudadu de Mexico. “Onesnaženost in visoka stopnja kriminala”, berem v vodiču in že malo manj vedro strdim v labirint pod sabo. Mesto je ujeto v verigo gora, ki onemogoča, da bi se zrak, obremenjen z različnimi, zdravju neprijetnimi plini, sploh kdaj dvignil z visoke planote. Pa tudi med 20 milijoni ljudi, ki živijo v njem, se gotovo kdaj najde kdo, ki si popestri dan s kakšno lumparijo, zato ni čudno, da je mesto dobilo pečat, da je nevarno.

Razmišljam, da me samo še nekaj minut in nekaj centimetrov pločevine ločuje od nove kulture, nečesa nepredvidljivega, čarobno drugačnega in mogoče celo nevarnega, ampak prav to je občutek, ki te zasvoji in te drži za vrat vse dotlej, dokler ne potlačiš v nahrbtnik najnujnejšega in greš na pot.

Vsakoletno dozo morata dobiti tudi moji sopotnici Jana in Katarina, ki se po letalskih hodnikih že sinhrono premikata z ostalo čredo.

Prvo lekcijo o Mehiki dobimo že kar na letališču, saj traja in traja, da uredimo vse, kar je potrebno za legalen vstop v državo. “Pa nič zato, saj smo na počitnicah”, se bodrimo in na dimenzijo časa, ki je v vsej Latinski Ameriki precej raztegljiv pojem, kar nekako pozabimo. Srčki nam utripajo v prav živahnem ritmu, ko strdim v tekoči trak, ki mimo nas predrzno vozi kovčke, potovalke, cule in pakete vseh možnih barv in oblik, samo našega imetja ni od nikoder. In kot nalašč se vsaka v trenutku spomni kakšne zgodbe o izgubljeni prtljagi, kar v tem delu sveta ni nikakršna redkost. Zato so radostni vzkliki, ko zagledamo svoje nahrbtnike, prav upravičeni.

Oprtamo si vsaka svojih 13 kg in se rahlo klecajoče opotečemo proti izhodu. Prestrežejo nas taksisti, ki glasno ponujajo svoje usluge, vendar jih ponosno zavračamo. Popotniki smo namreč čudni tiči. Razkošje je samo za pomehkužene turiste, pravi nenapisano pravilo, ki se ga držimo, in prav vsak popotnik precej visoko zaviha svoj nos, če ga naslovijo s turist. Taksisti bi bil torej prevelik udarec za ponos treh, niti ne več tako zelenih popotnic.

Čakanje na postaji podzemne železnice je precej klavstrofobično, vendar pravi balzam v primerjavi z vožnjo v natrpanem metroju. Ta pa je že prava avantura! Strnjena masa prepotenih teles te vklešči v tesen objem in že si le eden od suvočoh, brcajočih, hropečih in bolščečih potnikov, ki se gibajo kot celota.

Po nekaj burnih vožnjah z metrojem že spoznamo nekaj zakonitosti, ki veljajo v tem posebnem sistemu. Če imaš malo manj sreče in si ženskega spola, kmalu ni več nobenega delčka telesa, po katerem ne bi grabile roke brkatih senjorjev. Če pa imaš še malo manj sreče, pa se, neodvisno od spola, spretne rokice znajdejo v tvojem nahrbtniku in v trenutku ostaneš brez denarja, dokumentov in še česa.

Vendar se vse srečno izteče in že si polnimo pljuča na najbolj magičnem delu mesta, na osrednjem trgu Zokalu.

Po trgu odmevajo globoki toni bobnov, diši po kadilu, strnjen krog radovednežev pa nas prepriča, da se tam prav gotovo dogaja kaj takega, kar bi utegnili zanimati tudi nas. Noge kar same hodijo proti potencialnemu dogodku in že vidimo pisane perjanice, ki se gibajo v ritmu plešočih teles pod njimi. Obleženi so v nekakšna krilca, na nogah pa imajo ropotuljice, s katerimi prijetno rožljajo. Njihov ples je usklajena mešanica gibov in na moč so podobni junakom, ki... “Indijanci”, radostno vzkliknem, pa mi je takoj žal, saj opazim, da moj sosed le še stežka zadržuje izbruh smeha. Razloži mi, da so to večinoma mešanci, tako kot tudi večina ostalih Mehikanov. Res pa je, da sami sebe naslavljajo “potomci Aztekov”, in ta mogočni narod, ki je doživel svoj vzpon in propad prav na tem področju,

ohranjajo živ preko njihovega žrtvenega plesa. Dogodek ni zgolj motiv za željne aparate turistov, ampak je vsakodnevno družabno srečanje mladih glavnega mesta. Že si predstavljam ljubljansko inačico polke na Prešernovem trgu, a mi navihano misel prekine poglavar, ki nagovori vse zbrane.

Pripoveduje nam o ljudstvu, ki ga je oživljal isti zrak, hranila ista zemlja, isto sonce je bilo njegov izvor in ista luna skrivnost. To so bili Azteki, ki so bili sprva nomadsko ljudstvo, ljubljenci boga Huitzilopochtla. Selili so se proti jugu in iskali primeren kraj, kjer bi se lahko ustalili. Legenda pravi, da so jim bogovi poslali znamenje: orla, ki sedi na kaktusu, s kačo v kljunu (motiv se pojavlja tudi na nacionalnem grbu). To se je zgodilo na področju današnjega Ciudadu de Mexico, ki je bil že leta 1358 n.št. prestolnica azteškega kraljestva. Bog Huitzilopochtli jih je poimenoval Mehicani, območje, ki so ga naseljevali, pa Mehika. V jeziku Aztekov nahuatl, ki ga še danes govorijo Indijanci osrednje Mehike, izraz pomeni “lunin popek”.

Azteki so postali slavni zaradi žrtvenih obredov, ki so večkrat vključevali človeške žrtve. Te so običajno izbirali med vojnimi ujetniki, ki so jih imeli na pretek, saj so bili odlični bojevniki in vedno v vojni s sosednjimi ljudstvi. Žrtve so pripeljali v templje, jih položili na kamnite oltarje ter jim z obsidijanskimi noži izrezali srce. Še utripajoče srce so žrtvovali bogovom, včasih pa je obred sledila še ritualna pojedina ostalih delov telesa. Dogodek, ki v Evropejcih gotovo budi spekter čustev, od zgroženosti do studa, je imel skoraj nepredstavljen pomen. Človeške žrtve so bile nujno potrebne, da so vzdrževali Sonce na nebu in tako ohranili svet. Izbrance, ki so končali pod noži svečnikov, pa je čakala čudovita prihodnost, saj so po smrti lahko bivali v hiši Sonca in ga vsako jutro pospremili na jutranjem obhodu. In kdo si ne bi želel postati del jutranje zarje?

Španski osvajalci so bili ogorčeni, ko so jih vojni ujetniki rotili, naj jih žrtvujejo bogovom. Strogo so obso-

jali barbasko početje divjakov. “Višjo raven kulture” so pokazali tako, da so jih zverinsko poklali, odpeljali v suženjstvo, si prilastili njihove žene in zastrupili njihova telesa z alkoholom in boleznimi, ki jih do tedaj niso poznali. Lahko so potepali njihove bogove, vendar indijanski duh še vedno živi, naskrivaj preveva vsako celico Mehicanov, ponosno pa se zrcali v obrazih Indijancev, ki so odrinjeni na rob civilizirane družbe.

Poglavar zaključil govor s prošnjo, naj ponese mo indijanskega duha v naše domove in njegov poziv mi odmeva v glavi še dolgo potem, ko stopam po ulicah prestolnice. Poiskati si moramo zatočišče, kamor se bomo umaknile pred bližajočim se večerom, ki nas že opozarja s svojim hladnim dihom. Pri izbiri hotela smo precej soglasne, saj želimo čim prej postati del mističnega vzdušja, ki se nas je komaj dotaknilo. Utrujena sem in tudi pogledi mojih dveh prijateljic so precej zgovorni. Sedem ur časovne razlike in 2240 m nadmorske višine sta kar dobra razloga za težke ude. Capljamo proti hotelu, čustveno otopele za vse tiste, ki proti nam stegujejo toke in prosjajo: “Dar me un peso!” (Daj mi peso). In takih ni malo. Hodimo mimo prestižnih hotelov, limuzin in blišča, pa nas tudi to več ne gane. Edina stvar, ki v tem trenutku šteje, je preprosta sobica s čistimi posteljami, v katere se skoraj brez besed opotečemo in že urejamo prve vtise v globinah naše podzavesti.

Vanja Kovačič

ZVEZE Z VIŠNJO GORO SPOMINI

Dandanes si mnogi Ljubljančani želijo, da bi njihovo mesto zopet imelo nekaj pravih lepih evropskih kavarn. Saj ni čudno: mestno središče je nametano s številnimi “pubi”, s kramarskimi trgovnicami, picerijami, s čudnimi malimi zakotnimi restavracijami, tudi s praznimi lokali in z raznim neredom, prav nič podobnim lepi predvojni mestni Ljubljani. Kdo bi mogel vse te spremembe opisati? Edino kakšen vedoželjen narodopisec. Ta bi moral dati pripombo, da je danes mesto bolj balkansko kot evropsko.

Da ne bo jamra preveč: 21. septembra letos so po šestih letih zopet odprli kavarno Evropa in po slogu je celo dunajska.

Slučajno se veže moj prvi spomin na Ljubljano prav na tedanje kavarno Evropa, in ta je zelo prijazen. Leta 1920 me je privedla tja starikava pestna - takrat nismo rekli pestunja - in naročila dve beli kavi in maslene kifeljčke. Bil je to na lepi pokriti terasi pred kavarno. Tam sva z Julko Dolenc počivali po potovan-

ju iz Celja in veseli sva potem odšli v naš novi dom v tedanji ulici dr. Valentina Zarnika. Spominjam se, da je bila takrat v kuhinji še plinska razsvetljava. Prejšnji lastnik hiše je bil bogataš Hiršmann - ta je spremenil svoj priimek v Svetel. Njegov sin Heribert Svetel, skladatelj, je uglasbil Jurčičevo zgodbo o kozlovski sodbi v Višnji Gori v operi Višnjani. Krstna uprizoritev je bila v sezoni 1949/50 v Mariboru. 6. 5. 1980 je pel v njej tudi priljubljeni Ljubljančan Ladko Korošec. Druga žena Heriberta Svetela je bila operna pevka Ribičeva.

No, pa tudi ob svojem rojstvu leta 1916 sem imela neko zvezo z Višnjani oziroma z Višnjanko. Ta pa zame ni bila preveč srečna. Znan ljubljanski zdravnik je mojo mater zaradi suma težkega četrtega poroda napotil na čakanje v svoj sanatorij na tedanji Elizabetini cesti št. 2 ob Poljanski cesti. Nenadoma je prišel čas poroda - zdravnik pa nikjer! Šele po dolgem iskanju so ga zavodove sestre našle čez cesto “Pri Štrajzelnu”, kjer je z možem

vdovcem Kozakom prav pridno vodila gostilno Štrajzelnova mama, Josipina Kozak, rojena Kamenčanova (Zupančič) iz Višnje Gore! Bila je mati zadnjega izmed Kozakovih sinov - Lada (polbrata Juš in Ferdo Kozak). Umrli je 6. 3. 1936. - Bil je zelo zelo težko z mojim rojstvom. Uboga mama je za las ušla smrti, mene pa so nekako rešile prepoznane klešče in zdravnik je bil ves prestrašen zaradi svoje odgovornosti. A začela sem pot pisanega življenja s petimi kilogrami teže...

Ker je bil naš novi dom zraven Streliške ulice, pod Gradom, kakor so vsi govorili, so tam mimo hodili Dolenjci od Dolenjskega kolodvora. Tako je nastal pri nas pravi “štacjon” za razne višenjske potovke, ki so prenašale poročila in robo sem in tja. Mnoge so se oglašale spotoma, ko so odnašale svojo robo na ljubljanski trg. Ker je imel naš oče precej besede na mestnem magistratu, so ga hodili Višnjanje in okoličani prosit za kakšno mestno službo, največkrat pri tramvaju. Nekaterim je uspelo.

Imeli pa smo tudi sosede Višnjane. To so bili Gillyjevi, zna-

meniti “poštni” iz Višnje Gore, ki so se leta 1928 preselili v veliko hišo znanega trgovca in gostilničarja Josipa Olupa (Pod trančo v stari Ljubljani) na Mišičevi ulici tik pred dolgo veliko vojašnico. Peter Gilly, nekdanji poštni uradnik, je dolga leta objavljajl članke v raznih časopisih pod psevdonimom Višnjjan. Še v Višnji Gori se je izredno zanimal za ribištvo, lov, fotografiranje, mestno godbo, za zbiranje metuljev in hroščev.

Za konec pa se vrnimo zopet proti kavarni Evropa. Saj v istem posloppju je vendar urednikoval in tiskal Slovenski narod naš Muljavčan Josip Jurčič po nesrečni zgodnji smrti prvega urednika tega časopisa, Antona Tomšiča iz Dedenega Dola pri Višnji Gori. Postaviti je dal to ljubljansko palačo leta 1867 hotelir Luka Tavčar po načrtih arhitekta Tietzeja.

Mihaela Zajc

GRAD PODSMREKA - NEKOČ, DANES in JUTRI?

Namesto UVODA

1. Grad Podsmreka, pomemben del naše kulturne dediščine, nezadržno propada

2. Peskokop, ki se je v zadnjih desetletjih razbohotil za gradom in nad njim, je ne le popolnoma izmakal podobo krajine, temveč tudi bistveno pospešil propadanje gradu. V kakšnem stanju bo grad, ko bo stekla mimo nova avtocesta in ko se ga bodo morda vendarle usmili (ali pa tudi ne, saj bo avtocesta požrla še in še gradbenega materiala), si lahko samo mislimo.

3. Na svetniško vprašanje, kakšna usoda je namenjena Podsmreki, od pomladi letošnjega leta ni znal (ali pa hotel) nihče ustrezno odgovoriti.

Ker nam ne bi smelo biti vseeno, kaj se dogaja z našo kulturno in naravno dediščino, smo pri Klasju sklenili, da bomo bralce s Podsmreko nekoliko natančneje seznanili. Ne vemo sicer, kako gledajo na uničevanje kulturne krajine prebivalci naše občine, vendar zase lahko rečem, da postanem otožna, kadarkoli se po višnjegorskem klancu spuščam v dolino. Namesto nekdan-

ZAKAJ JE PODSMREKA NAŠA KULTURNA DEDIŠČINA

Zgodovine gradu in njenih prebivalcev ne nameravamo obnovljati, saj o tem najdemo podatke ne le v Enciklopediji Slovenije, pač pa še v mnogih drugih publikacijah in člankih, v katerih so najrazličnejši avtorji naklonjeno pisali o gradu in njegovih lastnikih. Natrosili bi radi le nekaj zanimivosti, ki govore o tem, da je zgodovina Podsmreke tudi zgodovina rodbin, ki so pomembno oblikovale ne le ožji dolenski pač pa tudi širši slovenski in celo evropski kulturni, gospodarski in politični prostor. O teh razsežnostih naše kulturne dediščine se zelo malo govori, v naše šolske učbenike pa ti podatki sploh ne pridejo. Zato naši mladi ljudje tako malo vedo o svoji domovini in so nanjo tudi premalo ponosni.

Ob tej priliki bi se rada zahvalila vsem mojim sogovornikom, ki so mi odstirali zavese preteklosti. Še posebej spoštovanima Mihaeli Jarc - Zajc in Betki Faganel, rojeni Verovšek, ki sta mi zaupali mnoga osebna doživetja in spomine na čas, ki postaja za vse nas vedno bolj...zgodovina.

NEKAJ POMEMBNIH PLEMIŠKIH DRUŽIN, LASTNIKOV PODSMREKE

DRUŽINA GALL SI PRISLUŽI KRANJSKO DEŽELANSTVO PO DVESTO LETIH

Galli so prvi znani lastniki. Prišli so sicer z Bavarskega, v dvanajstem stoletju, vendar so se na slovenskem

etničnem ozemlju udomačili in bili dvesto let kasneje, l. 1463, sprejeti med kranjske deželane - danes bi rekli, da so si šele po dvesto letih prislužili slovensko državljanstvo. Družina Gall je dala deželi Kranjski mnoge vplivne može, ki so delali za dobrobit svoje dežele. Dva iz družine Gallov, Janez (Janž) in Urban, sta bila opata v Stični. (Težko si predstavljam, da opat ne bi znal slovensko). Jurij Gall je bil kranjski deželni upravitelj, najznamenitejši pa je vsekakor Janž Gall, ki je bil v cesarski diplomatski službi in je v 16. stoletju za dunajski dvor opravil mnoga važna diplomatska potovanja v Francijo in predvsem Turčijo. Kdor pozna evropski politični zemljevid tedanjega časa, ve, da je francoski dvor skrivno paktiral s Carigradom, saj so na ta način slabili moč Habsburžanov. Dunajski dvor je za diplomatske misije zelo rad uporabljal kranjsko plemstvo, saj so bili predstavniki le-tega večji več jezikov, še posebej so mnogi govorili ali vsaj razumeli "kranjski" (slovenski) in preko tega znanja pogosto tudi ostale slovanske jezike.

PEGAM IN LAMBERGAR

Družina Lamberg je bila ena od najvplivnejših kranjskih plemiških družin. V lasti so imeli mnogo gradov na Slovenskem, med njimi nekaj časa tudi Podsmreko. Lambergi so dali Kranjski prvega ljubljanskega škofa Žigo Lamberga (Mar menite, da škof, ki redno opravlja vizitacije v svoji škofiji, more opravljati svojo službo, ne da bi vsaj razumel slovensko?). Mnogi iz te družine so imeli pomembne deželne upravne funkcije (bili so deželni upravitelji in deželni glavarji). Andrej in Wolfgang Lamberg sta na primer v skladu s svojo upravno funkcijo in cesarskimi odloki urejala

in uredila položaj uskokov, ki so se začeli naseljevati na Gorjancih. Krištof in Jožef Lamberg sta bila ugledna diplomata. Krištof je bil ljubljeneč cesarja Maximilijana. Ta je govoril več jezikov, po očetovi strani pa je bil pravnik naše znamenite Viride Visconti, gospe s Pristave. Jožef Lamberg je v času turških vpadov vsaj dvakrat vodil mirovno poslanstvo v Carigrad. Skušal je doseči premirje za primerno odkupnino. Pri pogajanjih mu je bilo poznavanje slovenščine nadvse koristno, saj je prevajalce lahko nemoteno "kontroliral". Lambergi pa so imeli tudi mnoge vojaške funkcije, bili so znani po osebnem pogumu. Ta njihov sloves se odraža v znameniti ljudski epski pesmi o Pegamu in Lambergarju.

ZNAMENITI VOJAK

je bil tudi grof Štefan Ursini - Blagaj. Ta rodbina je imela našo Podsmreko nekaj časa v lasti. Grof Štefan Blagaj je leta 1593 v znameniti bitki pri Sisku poveljeval enemu od oddelkov kranjskih strelcev in konjenikov. Vso težo obrambe pred Turki, ki so ponovno skušali prodreti proti Dunaju, so nosile slovenske dežele. V aprilu je bila razglašena splošna mobilizacija (Takrat so temu rekli poziv - kako lep slovenski izraz!). Kranjska deželna vojska se je zbrala v Novem mestu. Vpoklican je bil vsak 30., 10. in 5. mož. Pridružili so se jim še Korošci in Štajerci, kasneje pa Hrvati, uskoki in krajišniki, vendar kraščanska vojska ni presegla 5000 mož. Ravno kranjski strelci in strelci iz Karlovca pod vodstvom Andreja Turjaškega z nam bližnjega Šumberka so pognali 12000-glava turško vojsko v beg. Po vsej Evropi so takrat zvonili zvonovi in Turki si nikoli več niso opomogli.

M.A. Ficko

DOŽIVETJE KRALJEVINE DANSKE

Ravno sredi priprav na maturo me je razveselila novica, da sem kot izbravec šole določen za odhod na Dansko. Minevali so dnevi in tedni, prebrodil sem maturo in z vedno večjo nestrpnostjo čakal dne, ko se odpravim na pot.

In je prišel ta dan. Natovorjen z vsem potrebnim (in nepotrebnim) sem se znašel pred avtobusom, s katerim naj bi se odpeljal, in pred več kot štiridesetimi popolnoma neznanimi ljudmi. No, neznanimi do takrat, kajti kaj kmalu smo našli skupni jezik (ne boste verjeli, slovenski, čeravno smo prihajali iz srednjih šol po vsej Sloveniji, eden celo iz Italije, prav tako eden pa iz Madžarske) in ure vožnje so v prijetnem vzdušju kaj hitro minevale (resda smo vmes tudi spali). S svojimi duhovičenji je vožnjo popestril Igor Gruden, ki je glavni "krivec" za odpravo, saj se je v svojih mladih letih kot prvi Slovenec izobraževal na Danskem in se takrat v to deželo tako zaljubil, da je ustanovil društvo slovensko-danskega prijateljstva, ki vsako leto organizira izlete na Dansko. Večkrat si je kakšno duhovito pripombo dovolil tudi Janez Čuček, sicer znan kot voditelj televizijskega dnevnika. Bliže ko smo bili Danski, bliže smo bili drug drugemu, ko pa smo vendarle prispeli na cilj, se nam je zdelo, kot da se poznamo že stoletja.

Pa pustimo človeške odnose za nekaj časa ob strani in se raje posvetimo Danskim.

Moja prva izkušnja so bile zanjo tako značilne doolge ravnine, na katerih sem sem ter tja opazil mlin na veter, še bolj poredko hiše in, le izjemoma sicer, celo kakšen hribček. Na Danskem je namreč najvišja "gora" visoka vsega sto štiriinsedemdeset metrov. Imajo pa tudi morje, (Danska je zelo razdrobljena in do nekaterih delov te dežele je možen dostop le prek morja, zato so tam zgradili najdaljše mostove na svetu). In to kakšno morje! Prelepe peščene plaže se vijejo v daljavo, pa tudi množice predvsem nemških turistov, ki si hodijo sem ob vikendih nabirat novih moči. Ima pa eno pomanjkljivost to morje. Je namreč ledeno mrzlo in se v njem kopajo le redki.

O naravnih lepotah bi bilo to več ali manj vse, o Danskim pa še zdaleč ne.

Za povprečnega Slovenca utegne biti najbolj zanimiva danska davčna politika, saj so tam davki kar petdeset, za nekatere izdelke, denimo za avtomobile, pa celo do dvestoodstotni (jaz pa sem se čudil, zakaj se Danci, po sicer zelo urejenih kolarskih stezah, vozijo večinoma s

kolesi). To politiko je kaj kmalu zagnala tudi moja denarnica in ni mi preostalo drugega, kot da se poslužim restriktivnih ukrepov. Za tukajšnje šolajočo se mladino je tudi šolski sistem precej nenavaden. Učencem je tam dopuščena precej večja avtonomija, obenem pa je tudi zahtevnost precej manjša kot pri nas. O tem sem se lahko prepričal tudi sam, ko sem en dan prisostvoval pouku na eni od danskih srednjih šol, v prid tej tezi pa govori tudi dejstvo, da si večina učencev priskrbi še popoldansko delo (tudi jaz bi si ga, če bi, kot oni, zaslužil na uro dva tisoč tolarjev). Toda na Danskem se šolanje nikoli ne konča, saj se imajo tudi odrasli možnost izobraževati v posebnih središčih, kar velika večina tudi počne. V teh središčih je vse še bolj sproščeno, saj se znanje formalno ne ocenjuje.

Čeprav je Danska znana kot ena najstarejših demokracij (demokratično odločanje poznajo že več kot dvesto let), pa je še vedno urejena kot kraljevina. Že precej časa je tudi članica Evropske unije in uspešno izpodbija prepričanje, da male države (Danska ima le malenkost več prebivalcev kot Slovenija - dva milijona petsto tisoč) v njej ne morejo uspeti s svojimi stališči. In Danska je res uspešna, saj je po bruto družbenem produktu na prebivalca četrta najbogatejša

država na svetu. To mesto si je zagotovila, ker se je hitro prilagodila zahtevam trga in se iz kmetijske (mimogrede, od njih uvažamo meso za pridelavo pršuta) zelo hitro prestrukturirala v predelovalno državo, predvsem pa, ker je vlagala v znanje.

Naj bo dovolj suhoparnih podatkov.

Največja danska znamenitost so prav gotovo vikingi (v nasprotju z večinskim prepričanjem na čeladah niso imeli rogov), katerih duh je tam še danes močno prisoten. Z nič manjšo mistiko se ne spominjajo niti svetovno znanega pravljicarja Hansa Kristjana Andersena (obiskali smo njegov muzej in knjižnici le-tega podarili nove prevode njegovih del). Očitno pa Danska ni navdihovala samo pravljicarjev, saj je že davno pred Andersenom angleški dramatik Wiliam Shakespeare uporabil to okolje v svojem verjetno najbolj odmevnem delu - Hamletu (tudi prizorišče dogajanja te drame, mogočen star grad z okolico, smo si ogledali). Če govorimo o danskih znamenitostih, ne moremo mimo njihovega glavnega mesta - Københavna. Le-to se poleg svoje urejenosti ponaša z bogato kulturno zgodovino. Kot zanimivost naj omenim, da imajo tudi v Københavnu park, ki se imenuje, ne boste verjeli, Tivoli.

Pa da ne bi mislili, da je Danska le kulturna država. Le kdo še ni slišal za kocke Lego in slavni Legoland, ki smo ga tudi obiskali? Verjetno pa je,

predvsem ljubiteljem športa, znan tudi dober danski nogomet (Slovenijo so Danci v prejšnjih kvalifikacijah premagali kar s štiri proti nič, toda verjamem, da bi bilo danes vse drugače).

Zdaj pa nazaj k ljudem. Za njih velja, da so zadržani severnjaki, a niso zato nič manj prijazni. Naša odprava se je, denimo, kar dvakrat zastoj (bolje rečeno za "tag, mange tag", kar v danščini pomeni hvala, tisočkrat hvala) peljala z mestnim avtobusom. Toda tudi zadržanost se jih drži le, dokler jim ne ponudiš hrane in pijače. To smo na naših predstavitenih večerih, kjer smo predstavljali Slovenijo, tudi storili, in sodeč po zadovoljnih obrazih in ugodnih odmevih na predstavitev, se nam ni bati, da ne bi kakšen danski turist zašel tudi k nam.

Ob koncu bi se rad zahvalil Občini Ivančna Gorica za promocijska gradiva, Ljubljanskim mlekararnam za sir in gospodu Boršniku za brinovec. Vsi prispevki so mi bili pri predstavitvi v izjemno pomoč, glede na odziv pa sklepam, da so bili všeč tudi Dancem. Seveda pa se moram še enkrat zahvaliti tudi Srednji šoli Josipa Jurčiča, ki je najbolj zaslužna za nepozabnih deset dni spoznavanja Danske.

Kljub vsemu povedanemu pa, kot smo si bili enotni ob povratku, rek: "Povsod je lepo, doma je najlepše", še vedno drži. Toliko bolj, ker smo doma v Sloveniji.

Rok Godec

JAVNA DELA KOT PREHODNA OBLIKA ZAPOSLOTITVE

Slovenija se sooča s problemom brezposelnosti in negotovim socialnim položajem ljudi, ki so ostali brez dela in dohodkov za življenje. Država z različnimi programi poskuša tem ljudem omogočiti ponovno vključitev na trg delovne sile in širše socialno okolje. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje s svojimi zunanjimi sodelavci izvaja aktivno politiko zaposlovanja: izobraževanje, prekvalifikacije, različne delavnice za uspešno iskanje zaposlitve, posebej učinkovit ukrep pa so programi javnih del.

Podjetje AZOR d.o.o., Agencija za osebni razvoj iz Ljubljane, je zunanji izvajalec Zavoda RS za zaposlovanje za kreiranje programov javnih del, kar pomeni usklajevanje strukture in števila brezposelnih s potrebami lokalne skupnosti. Programi javnih del so vedno družbeno koristni, neprofitni, nekonkurenčni, kratkoročni, dostopni vsem kategorijam brezposelnih oseb in prispevajo k razvoju lokalne skupnosti. Brezposelnim omogočajo ponovno vključitev v delovno okolje, ohranjanje delovnih navad in usposabljanje za trajno zaposlitev, hkrati pa jim je zagotovljena tudi socialna varnost.

Nekatere poglede o javnih delih v občini je predstavil župan Jernej Lampret.

Kateri pa so po Vašem mnenju vzroki za to, da je v občini trenutno 618 brezposelnih oseb in na katere načine je občina pomagala reševati ta problem?

"Razlogi za brezposelnost so v naši občini najbrž taki kot kje drug-

je. Poznajo se tudi posledice propada giganta Litostroj, ki je zagotavljal kruh odročnim krajem Suhe krajine. Občina ima zelo malo možnosti, da bi na tak ali drugačen način zaposlovala ljudi, posredno pa najbrž k temu lahko pripomore. Trenutno imamo v mislih dve obrtni coni, kjer bi dali obrtnikom (bodočim delodajalcem) možnost, da bi odpirali nova delovna mesta. Težko pa rečem, ali se bo zaposlovalo v težki industriji ali kmetijstvu, ker je treba najprej ugotoviti razvojne potenciale, ki jih ima neka že obstoječa firma; načeloma pa kakšnih posebnih dogovorov z velikimi firmami ni."

V katerih dejavnostih javna dela že potekajo in kje se še kažejo možnosti zaposlovanja s pomočjo tega ukrepa aktivne politike zaposlovanja?

"Kolikor vem, potekajo v šolah; gre za varovanje in pomoč pri hišniških delih. Na občini sta preko javnih del trenutno zaposlena dva delavca. Enega bomo kmalu redno zaposlili, ker ustreza vsem karakteristikam dobrega delavca. Koliko je potreb, bi težko nakazal, mislim pa, da se kažejo v vseh krajevnih skupnostih. Na kulturnem področju imamo v občini dva muzeja; muzej na Muljavi v celoti financira občina, in tu je že redno zaposlenih nekaj delavcev. Sedaj je v okviru javnih del na Skladu RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti Območne izpostave Ivančna Gorica zaposlena ena oseba s VII. stopnjo izobrazbe. Predvsem v času dopustov, ko je večji obisk, bi bilo primerno, da bi vključili tudi javne delavce, ki

bi lahko pomagali razširjati ponudbo v kraju. Podobno bi bilo lahko v Stični, kjer mnogi mladi preko študentske prakse delajo kot turistični vodiči in podobno."

Ali se znotraj turistične dejavnosti odpirajo kakšna področja, kjer bi lahko sodelovali tudi zaposleni preko javnih del?

"O tem kar precej razmišljam, vendar vedno naletimo na probleme. Naš turizem je tak, da nam nudi zelo malo; to je v glavnem izletniški turizem, ki ga financiramo tudi iz občinskega proračuna. Ta turizem ni "stacioniran"; gostje ne prihajajo za dalj časa in takih ponudb niti nimamo. Mislim pa, da so možnosti za razvoj turizma v našem kraju odprte in v tej smeri tudi delujemo. Zaenkrat je naša ponudba omejena na gostinsko, ribiško in čolnarsko dejavnost, s katero se ukvarjajo domačini. Zlasti čolnarjenje je v zadnjem času dobilo večje razsežnosti. Občina ponavadi nima velikih sredstev, ki bi jih vlagala v turizem, lahko pa pripravi določene pogoje: lahko se dogovarja, pomaga in usmerja tiste, ki bi bili zainteresirani opravljati neko dejavnost na našem območju."

V občini je razširjena dejavnost tudi kmetijstvo. V kolikšni meri bi to dejstvo lahko izrabili za vključevanje oseb za redno ali sezonsko pomoč pri kmetijskih opravilih?

"Delavca ni dovolj le dobiti; treba ga je najprej oskrbeti s takimi ali drugačnimi sredstvi. Po drugi strani pa ga spoznamo šele takrat, ko že nekaj časa dela. Zato se za

kmetijsko dejavnost v večji meri še ne odločamo. Menim pa, da bi bilo to zelo primerno, še posebno na nekaterih kmetijah, kjer je delovna sila stara, ima pa dovolj mehanizacije. V občini je veliko zemlje neobdelane, zato bi imeli javni delavci dosti dela, vendar pa gre tu za privatni sektor, ki zahteva poseben pristop. Ne moremo nekemu kmetu reči, da bo za šest mesecev prišel nekdo, kateremu bo moral plačevati nek delež; menim, da je za dohodke, ki jih imajo kmetje, tudi ta delež velik. Imamo pa kar nekaj primerov, ko starejši odidejo v oskrbo domov za ostarele, v zameno pa občina iz njihove nepremičnine plačuje oskrbnino. Odprta je možnost, da bi se preko javnih del takim ljudem pomagalo čim dlje ostati v hiši in na kmetiji, na katero so navezani."

V letošnjem letu ste namenili določena sredstva za izvajane programov javnih del na socialnem področju, ki ga izvajate skupaj s Centrom za socialno delo.

"Možnosti na socialnem področju so široko odprte. Mora priti do dogovora tudi z drugimi izvajalci. Občina je lahko spet samo tisti posrednik, ki opredeli neka sredstva, s temi sredstvi pa omogoča, da se lahko nek izvajalec glede zaposlitve neposredno dogovarja z ZRSZ."

Občina je delni lastnik Komunalnega podjetja Grosuplje. Ali pričakujete, da bi v prihodnje lahko le-to postalo nosilec javnih del na področju komunale?

"Verjetno se bo nivo komunalnih

storitev dvigal, moral se bo tudi širiti; donedavno nekaj krajev ni bilo oskrbljenih z odvozom smeti. Prepričan sem, da se bomo opredelili za zaposlovanje v javnem komunalnem podjetju, kjer se bodo pokazale potrebe, saj se kot lastniki v deležih prav gotovo lahko. Še več. Morda se bo to razširilo tudi na krajevne skupnosti. Občina se lahko opredeli, da bo zaposlovala, vendar pa mora dobiti še soglasja."

Skupaj z Zavodom za gozdove krajevnih enot, ki pokrivajo občine Ivančna Gorica, Grosuplje in Dobropole ter Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov RS lokalne izpostave Grosuplje bomo pripravili celovit program za prihodnje leto. Lahko računamo tudi na vašo pomoč?

Občina bo z veseljem namenila določena sredstva, seveda v okviru možnosti, tudi za poskus takega dela. Včasih projekt prinese dobre rezultate, včasih pa le-teh ni, ker na tem področju vsi skupaj orjemo ledino. Občina sama bi projekte težko pripravila, ker nima ustreznega kadra. Zato je prav, da institucije, ki so ustrezno strokovno usposobljene za pripravo takih programov in vidijo možnosti za rešitev težav na področju zaposlovanja, sodelujejo z občinami. Mislim, da bi ta projekt lahko realizirali."

Ob zaključku je župan za spodbudo še povedal, da je možnosti in potreb za javna dela veliko, tako da bo občina s podjetjem AZOR pri kreiranju javnih del še sodelovala.

Vir: Delo in kadri

PREDSTAVITEV PRAVICE DO NADOMESTILA PREŽIVNINE IN PREŽIVNINSKEGA SKLADA

Državni zbor je konec junija 1999 sprejel Zakon o spremembah zakona o jamstvenem skladu, ki navedeni sklad razširja še v preživninski sklad ter prinaša novo pravico – to je nadomestilo preživnine. S tem naj bi se zagotovila pomoč za preživljanje tistih otrok, za katere zavezanci preživnine ne plačujejo in je doslej ni bilo mogoče izterjati.

KDO LAHKO UVELJAVLJA TO PRAVICO?

Pravico do nadomestila preživnine lahko uveljavlja za otroka tisti od staršev, oziroma tretja oseba, ki mu je bil otrok zaupan oziroma dodeljen v varstvo in oskrbo ter vzgojo, oziroma tisti, pri katerem otrok živi. Ta oseba je torej tudi upravičenec do preživnine za otroka. Vendar pa je ta pravica omejena še z dodatnimi kriteriji in jo ima otrok:

- ki mu je s pravno močno sodbo ali začasno odredbo sodišča oziroma z dogovorom pri centru za socialno delo določena preživnina, ki je zavezanec ne plačuje,
- ki je državljani Republike Slovenije in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji,
- ki je tujec in ima stalno bivališče v Republiki Sloveniji, če je tako določeno z meddržavnim sporazumom ali ob pogoju vzajemnosti,
- ki še ni star 18 let,
- ki živi v družini, v kateri dohodek na družinskega člana ne presega 55

% povprečne plače v državi v preteklem letu, kar je 86.938 tolarjev mesečno na družinskega člana.

TRAJANJE PRAVICE DO NADOMESTILA PREŽIVNINE

Pravica do izplačila nadomestila preživnine traja do dopolnjenega 15. oziroma 18. leta starosti otroka, če ni v delovnem razmerju.

KAKO SE UGOTAVLJA OZIROMA DOKAZUJE DOHODEK DRUŽINE?

Dohodek na družinskega člana, izražen v procentu povprečne plače v državi v preteklem letu, se ugotavlja enako kot pri otroškem dodatku in se ga dokazuje z odločbo o otroškem dodatku za tekoče leto – to je z odločbo, izdano v letošnjem letu. Če pa vlagatelj otroškega dodatka ni uveljavljal, mora zahtevati za nadomestilo preživnine priložiti izpolnjeno vlogo za otroški dodatek – OBRAZEC DZS št. 8,41, vendar ne v celoti, ampak le rubrike II., III., IV., ki se nanašajo na dohodke družine. Na kratko bi lahko rekli, da se vnesejo vsi dohodki in prejemi vseh družinskih članov, ki so viri dohodnine, kakor tudi vsi prejemi, ki niso obdavčljivi, prejeti v obdobju od 1.1. do 31. 12. 1998. Vnesti je potrebno tudi dohodek iz kmetijske dejavnosti ter dohodek iz dejavnosti, če jo vlagatelj opravlja.

DOKAZOVANJE PREŽIVNINE IN NJENEGA NEPLAČEVANJA OZIROMA PREJEMANJA

Vlagatelji zahtevka za to pravico morajo dokazovati, da je bila preživnina ne le določena s sodbo, odredbo sodišča ali dogovorom pri Centru za socialno delo, pač pa tudi, da se ta preživnina ne plačuje in jo je upravičenec skušal že izterjati s pomočjo izvršbe na sodišču po predpisih, ki urejajo izvršbo in je bil ta postopek neuspešno zaključen ali če postopek izvršbe traja več kot 3 mesece. To se dokazuje z:

- dokumentom, s katerim je bila otroku določena preživnina,
- obvestilom o zadnji uskladitvi preživnine (valorizaciji),
- predlogom za izvršbo s potrdilom sodišča o njegovi vložitvi,
- sklepom o izvršbi in
- dokazilom o neuspešnosti izvršbe, kot npr. sklep o ustavitvi izvršbe iz razlogov, ki niso na strani upnika.

Če tisti, ki bi moral plačevati preživnino, živi v tujini, se zahtevke za izterjavo preživnine v tujini ureja s pomočjo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ali Ministrstva za pravosodje in ti dve ministrstvi potrjujeta s svojim potrdilom, da je v teku postopek izterjave.

VIŠINA NADOMESTILA PREŽIVNINE

Višina nadomestila znaša za otroka do 6. leta starosti 10.000 tolarjev, za otroka od 6. do 14. leta starosti 11.000 tolarjev ter za otroka nad 14. do 18. let 13.000 tolarjev. Če je preživnina nižja od zneska iz prejšnj-

jega odstavka, je višina nadomestila preživnine enaka znesku preživnine, določene s sodbo, začasno odredbo ali dogovorom. Ne izplačuje pa se nadomestila preživnine, če je znesek tega nižji od 2.000 tolarjev.

PRENEHANJE TE PRAVICE

Ta pravica preneha:

- na zahtevo otrokovega zakonitega zastopnika,
- če so bile poravnane zapadle preživninske obveznosti in
- če niso več izpolnjeni pogoji za pravico do nadomestila preživnine.

UVELJAVLJANJE NADOMESTILA PREŽIVNINE

Pravico do nadomestila preživnine uveljavlja za otroka njegov zakoniti zastopnik z Zahtevo za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine – OBRAZEC DZS, ki se ga lahko kupi v vseh prodajalnah, ki prodajajo obrazce. Vlogi so priložena tudi

navodila za izpolnitev.

Zahtevo se naslovi in pošlje na naslov: JAMSTVENI IN PREŽIVNINSKI SKLAD SLOVENIJE, Kotnikova 28, Ljubljana.

Navedeni sklad bo odločal o pravi- ci z odločbo, ki jo bo poslal vlagatelju. O pritožbah na te odločbe bo odločalo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Dodatne informacije o nadomestilu preživnine lahko dobite po telefonu 080 14 14 – Jamstveni in preživninski sklad – ali tudi na Centru za socialno delo Grosuplje, Taborska 13, Grosuplje, telefon 761-111.

Jožica Matjašič
za Center za socialno delo
Grosuplje

TRAIG, d.d. Ivančna Gorica

zaposli nove delavce na delovnem mestu
VOZNIK TOVORNJAKA V MEDNARODNEM TRANSPORTU

Pogoji:

- končana poklicna šola IV. stopnje
- izpit za voznika motornih vozil B, C in E kategorije
- zaželjene izkušnje v mednarodnem transportu

Pisne prijave pošljite v 15 dneh po objavi na naslov:
TRAIG Transportno podjetje, d.d.
Cesta 2. grupe odredov 15
1295 Ivančna Gorica

BILI SMO PRI ROMIH V DEČJI VASI

Klasje v septembrski številki 1999

Prostovoljka iz Centra za socialno delo, verjetno študentka, gđ. Marija Blažeka piše najlepše o zagraških Romih. Seveda dobi bralec občutek, da se za temi lepimi besedami želi skriti sam regionalni grosupeljski Center, ki pa bi moral videti tudi realno sliko velikega problema ravno na tem mestu, in to ne le za krajanke okoliških naselij, pač pa je to že problem tako občine kot tudi celotne Dolenjske. Če se je avtorica že trudila napisati, kar je napisanega, bi poznavalec romske problematike le pričakoval, da bi bila slika omenjenih Romov bolj resnična, to je taka, kakršno poznajo in doživljajo domačini teh krajev.

Marsikateri od krajanov se še dobro spominja, kako se je v te kraje priselil starejši Rom Brajdič, ki je s pridnimi rokami, s preprostimi kladivom je drobil kamenje za ceste, na pošten način preživljal sebe in svojo družino. Po njegovi smrti je tu ostal njegov sin Miha, ki se je preimenoval v Strojano. Ta je ustvaril številno družino, ki po pripovedovanju šteje 14 otrok. Že od nekdaj, po pripovedi otrok iz okoliških vasi pa tudi danes, ti romski otroci s svojimi psi napadajo in ustrahujejo mimoidoče. Seveda so ti romski otroci danes že odrasli in sami postali očetje in matere, pa četudi so med njimi nekateri še mladoletni. Za to, da se njihov romski tabor še hitreje povečuje, so poskrbeli tudi brezdelneži iz sosednjih občin, ki so se dobesečno pritepli v njihov tabor. Da je danes ta romski tabor velik problem in verjetno ni osamljen v zeleni oazi in nad

edinim še kolikor toliko neoporečnim zajemom pitne vode v Suhokranjski regiji Globočec, pa bi verjetno veliko vedeli povedati tudi na PP Grosuplje, Komunalni, občini ali raznih inšpekcijskih službah, ki so pristojne za tovrstni nadzor. Torej uničujejo in onesnažujejo se kmetijsko-gozdne površine. Onesnažuje se zajetje pitne vode pod romskim, sedaj že zidanim barakarskim naseljem. Mladoletni romski otroci z divjimi vožnjami v neregistriranih in napol razpadajočih avtomobilih vznemirjajo in ogrožajo ljudi in promet v teh krajih. Ker iz celega romskega tabora ni niti eden zaposlen, se lahko vprašamo, od kod jim sredstva za preživljanje tako velikega števila ljudi in sedaj že tudi dojenčkov.

Seveda bi lahko naštevali še več primerov, a naj bralec že tu presodi sam, kdo je kriv in kdo je v tej naši družbi odgovoren, da se romska problematika na Dolenjskem ne želi reševati v dolgoročno vsestransko korist. Če se pozanimaš na Ministrstvu za delo pri vodji romske problematike, se le-ta izgovarja, da je to pač stvar lokalne uprave. Ko na Ministrstvu za okolje in prostor predstaviš, kaj vse se dogaja na kmetijskem zemljišču sredi gozdne površine, se izgovarjajo, da so njihove službe naredile vse, kar jim zakon dovoljuje, in da je sedaj poteza na županu, ki mora odločiti o nadaljnjem poteku zadeve. Na Ministrstvu za delo, družino, urad za narodnost, ti bodo odgovorili, da morajo za Rome skrbeti pristojne

lokalne službe in da ta zadeva ne spada v njihov - državni resor, kjer je zanj odgovorna lokalna skupnost. Tako na koncu lahko le ugotoviš, da je dobro plačanih služb v ta namen (reševanje romske problematike) kar veliko, da pa bi kdo naredil kaj koristnega za dolgoročno rešitev romskih problemov, v naši mili družbi ne najdeš nikogar, ne na ministrstvih in ne na občini. Očitno je tem birokratom mar le njihov osebni dohodek in ne rezultat njihovega dela. Tako bo pač romska problematika ostala na grbi žrtvam okoliških civiliziranih prebivalcev, dokler bodo le-ti še mogli zdržati, ali pa na enak način naslednjim suhokranjskim generacijam.

Prepričan pa sem, da bi se to moralo začeti reševati dolgoročno, in to na državni ravni, ne pa da problem odpravijo nemočnim občinam, kar sedaj počne država. Zagotoviti je treba obvezno šolanje otrok, da bi le-ti v naslednji generaciji postali koristni tako sebi kot družbi in okolju, in nikakor ne, da bodo ostali še v bodoče in za večne čase paraziti. V nasprotnem primeru se bo v naši in drugih občinah romska problematika vlekla iz generacije v generacijo, romski problemi pa bodo takrat še veliko težje rešljivi in obvladljivi, kot so danes. Kdo od odgovornih si pri tej akutni problematiki brezbrizno zatiska oči? Nedvomno so med ostalimi tudi tisti na Centru in njihovem Ministrstvu, pa še bi jih lahko naštevali.

Okoliški krajan - Medo

TABOR V BOŽIČIH, 22. DO 24. OKTOBER 1999

V petek smo se zbrali pred Centrom za socialno delo Grosuplje, in ko smo si vsi razdelili spalne vreče, smo se podali na pot proti morju, v vasico nad Ankaranom, v dom Sonček. Že na avtobusu smo se s pomočjo žreba razdelili v tri skupine, jim določili vodje in se seznanili s programom.

Ko smo se nastanili v udobnih sobah idilicne primorske vile, smo se zbrali v dnevnem prostoru in pričele so se priprave na večerjo v maskah. Vsaka skupina si je naredila ime (Rakete, Delfini, Modre kače), izdelala razpoznavni znak in naredila še kostume, maske ter maskoto. Našemu otroci so se predstavili s pesmicama in zgodbico, ki so jih kar sami spisali prav za to priložnost. Po večerji smo pospravili in se počasi skobacali v postelje. Sledila je ura pravljic, ki so jih pridno brali in poslušali tako prostovoljci kot tudi otroci.

Naslednje jutro se je začelo za zelo zgodnje udeležence z jutranjim sprehodom, ostali pa smo malce kasneje pripravili zajtrk in pospravili sobe. Na prostem so sledile Igre brez meja, ki pa jih je žal prekinil dež in smo jih tako nadaljevali v hiši ter na terasi: luščili smo koruzo, tekli v štafeti, z zavezanimi očmi risali pujske, prenašali koruzo na žlici čez celo teraso, poskušali zadeti tarče, tekmovali smo v drsanju s copatami...

Po kosilu je vsaka skupina dobila po eno pravljico v dramaturško obdelavo. Grdi raček, Trije prašički in Kozlovska sodba v Višnji Gori so kmalu dobili novo podobo v režiji naših treh skupin. Spet smo imeli ogromno dela z izdelavo kostumov, scene, plakatov, gledaliških listov,

vabil, in seveda z učenjem vlog. Ker so prav vsi otroci pridno sodelovali pri tem projektu, smo si zvečer na velikem odru dnevne sobe ogledali prave mojstrovine in jih pohvalili z dolgimi aplavzi. Seveda smo ta dan počeli še marsikaj: pisali recept za čarovniški zvarok, izmišljevali smo si zgodbe, sestavljali besede iz izžrebanih črk, izdelovali presenečenja za skrivne prijatelje in se igrali pantomimo. Po večerji smo poskušali uganiti, katere pesmice nam mrmra zborček prostovoljcev, in se jih nekaj tudi na novo naučili. Pozno v noč pa sta nas z glasbo pospremila tudi dva otroka, ki sta nastopila kot zvezda hrvaške pop scene in Adi. Pred spanjem smo seveda prebrali pravljico in se resnično utrujeni podali v deželo sanj.

Jutro nas je tokrat pozdravilo s soncem, tako da smo se takoj po zajtrku podali na daljši pohod po okolici našega domovanja. Taborovodji sta v tem času risali diplomice za vse udeležence tabora in pripravljali sladke nagrade za skupine. Po kosilu smo se zbrali in si čestitali za ves trud in uspeh tega tabora ter se pohvalili z diplomami. Skupine so se posladkale z nagradami, ki so jih seveda dobili vsi, saj so bili čisto vsi najboljši.

Zahvala za tabor gre tudi letos socialnim delavkam CSD Grosuplje, vsem prostovoljcem, otrokom, šoferju in sponzorjem: Pekarstvo Gorenc, Diskont Žar, Pekarna Miš Maš, Mesarstvo Javornik, Mrs Lan, Mesarija Repar, ABC Tabor, Foto Kralj, Foto Travnik, Sadje zelenjava Kutič in gospa Slavka Mencin.

Maja Barbara Tomšič

PRVIČ PROSTOVOLJKA

Tisti petek, 22. oktobra, ko se je začel naš tabor, naj bi bil moja prva preizkušnja, saj sem le malo pred tem postala prostovoljka. Vendar tabora nisem pričakovala s strahom, saj zelo rada delam z otroki in imam s tem tudi že veliko izkušenj. Pripravljen je bil zelo pester in obsežen program za otroke, v katerem so zelo uživali, saj so bili zaposleni ves dan. To pa je razveselilo tudi nas prostovoljce, saj so otroci res pokazali ogromno mero zanimanja. Najbolj je otroke pritegnila priprava in uprizoritev predstave po zgodbi iz knjige. Utrudile pa so nas vse skupaj tudi igre brez

meja, ki so poleg tekmovalnega duha prinesle tudi veliko smeha. Zame je bil s tem že dosežen namen tabora, torej, da se poleg koristne izrabe prostega časa tudi nasmejesh in razgibaš na svežem zraku. Otroci so zvečer prijetno utrujeni in kar je še posebej pomembno za nas, ki smo skrbeli za kuhinjo, tudi siti, popadali v postelje.

Tabor smo tako izpeljali, lahko rečem enkratno, in prepričana sem, da se bomo vsi z veseljem vračali.

Petra Ljubič, Grosuplje

PRIDNE MALE ROČICE

Družina Pajek iz Šentvida pri Stični nas je povabila na ličkanje. Seveda smo se odzvali povabilu in se odpravili k pravemu jesenskem opravilu.

Ob našem prihodu nas je prestrašil prav velik kup koruze. Posedli smo naokrog in se lotili dela. Poleg pridnih ročic so nam pomagali še vesele pesmi in smeh. Po končanem delu nas je Nežina družina nagradila z bogato malico. Otroci smo poleg palačink in potice dobili tudi sladolede.

Dopoldne je prehitro minilo. Želimo si, da bi nas še kdo povabil k delu in seveda na malico.

Še enkrat hvala družini Pajek.

Otroci - Ptički, Milena in Marija iz vrta Čebelica, Šentvid pri Stični

PREBERITE IN POJDI TE V OTOVEC

V Otovcu, kjer potekajo tradicionalna srečanja in tabori za mlade, ki se udeležujejo na različne načine v organizaciji Rdečega križa, je bil prvič v tem letu (od 15. do 17. oktobra) tabor Mladi za zdravje in mir. Letošnja tema je bila Strpnost in nasilje. O njej smo se pogovarjali udeleženci srečanja iz vse Slovenije, od Kopra in Postojne do Ljubljane in Velenja. Iskali smo načine, kako omejiti vedno večje širjenje nasilja in nestrpnosti do tistih, ki so drugačni.

Prav nič nisva bili navdušeni, ko sva s prijateljico ob potrpežljivi sprevodnikovi razlagi ugotovili, da najin vlak resnično ne pelje naprej v Belo krajino, ampak da je njegova končna postaja Novo mesto. Občutek ni bil ravno prijeten, ko sva se iz industrijske cone vračali do zadnje novomeške postaje kot edini potnici na vlaku. Muzajoči se obrazi sprevodnikov in strojevodij, ki so za tisti dan končali službo, so na koncu tudi nama dvignili razpoloženje. Tako sva ob toplem kakavu z lahkoto počakali naslednji vlak.

Ob velikanski zamudi zaradi lastne malomarnosti sva se končno le pripeljali v Otovec, kjer je bil naš tabor. Pričakala sta naju le osvetljeni napis Otovec in nepredirna tema. Po glavi so nama začele rojiti nemogoče misli, ki se pojavijo človeku, ki nima več nadzora nad položajem: "Sva sploh prav prišli? V katerem robidovju se bova namestili, da pričakava dan? Je tu sploh kakšna živa duša?"

A vsa vprašanja so izginila, ko so nama prišli z baterijami naproti

udeleženci seminarja. Ob njih sva začutili, da so res veseli najinega prihoda, čeprav nisva prišli ob dogovorjeni uri.

Domačnost kuhinje, topla enolončnica, vesele in preiskujoče oči, polne pričakovanja, hoteč izvedeti kaj več o prišlekih, so nama dale vedeti, da vikend le ne bo tako nezanimiv, kot sva si predstavljali na začetku. Res nas je bilo z voditelji vred le osem, vendar je važna kvaliteta in ne kvantiteta. Moja bojazen, da bodo ure polne suhoparnih diskusij in z dolgočasnih obrazov, ki ne poznajo besede zabava in biti vesel, so se razblinile v prvem trenutku.

Pogovarjali smo se o strpnosti in nasilju, o predsodkih in stereotipih, s katerimi cel čas živimo in se jih niti ne zavedamo. Zavestna kontrola samega sebe in ustrezno znanje lahko pomagata, da človek prične zavračati predsodke in zna oporekati ljudem, ki se svojih predsodkov ne zavedajo. S takim načinom mišljenja lahko vsak posameznik pripomore k boljšemu razumevanju med ljudmi, k sprejemanju drugačnih, ki so tako drugačni, ker jih take delajo naše umišljene norme.

Ali je možki res pomehkužen, če joka, in ali so res vsi tuji izkoriščevalci, so možki res boljši vozniki kot ženske in ali so tisti, ki zvečer ne hodijo ven, res čudaki? Ob takih vprašanjih se v nas pojavljajo dileme, ki vprašanja hkrati potrjujejo in zanikajo.

Tako si je lahko predstavljati, da so se naše razprave zavlekle pozno v

noč, kljub temu pa je ostalo še dovolj časa za zabavo (za izlete v naravo, športne aktivnosti in družabne igre).

Mimogrede smo se seznanili še z delom samega Rdečega križa, njegovimi nalogami in temelji. Ustanovitelj Henry Dunat, po narodnosti Švicar, je začel z mednarodno pomočjo ranjencem, kasneje pa se je pomoč Rdečega križa razširila še na druga področja in druge države.

Tako kot se prehitro končajo vse lepe stvari, je prišel tudi čas našega slovesa, ki pa nikakor ni bil dokončen. Ob odhodu smo sklenili, da se prav gotovo še kje srečamo, če ne drugače, pa zaradi prave torte, ki smo jo sklenili speči skupaj. Na taboru smo namreč iz hudomušnosti spekli najbolj neokusno torto na svetu, ki so jo sestavljale tako neobičajne kombinacije, da jih želodec navadnega smrtnika sploh ne bi mogel prenesti. To torto smo podarili strokovni sodelavki RKS Mateji Lanovšek, ki je tak tabor prvič vodila, čeprav je bila ravno ona glavna pobudnica takih taborov.

Na koncu se sprašujem, koliko mladih ljudi ostaja z vso svojo energijo, ne da bi jo uporabili v dobro drugih, ali pa jo uporabljajo za manj dobre namene. Pogosto se ne zavedajo svojih darov in možnosti, ki ostajajo za vedno neizkoriščene in skrite očem. Pomagati drugim in živeti po svoji vesti, je darilo, ki ga je vesel vsak človek, a se svoje sreče ne zaveda. Deliti srečo z drugimi pa je gotovo največja sreča.

Ana Marija Ficko

NOGOMETAŠI IVANČNE GORICE SO VSTALI OD MRTVIH

Člani ekipe nogometnega kluba Ivančna Gorica so z optimizmom začeli zgodovinsko sezono 1999/2000, v kateri se prvič merijo v 2. slovenski nogometni ligi. Vendar so kmalu spoznali, da je to vse kaj drugega kot prejšnji nivo tekmovanja, ko so zmagovali kot za šalo. V prvih devetih kolih jesenskega dela 2. SNL so zbrali vsega eno točko (neodločen izid z Železničarjem v Mariboru) ob osmih porazih. Bili so seveda zadnji na lestvici s kaj slabimi izgledi za obstanek, saj izpadejo 4 moštva.

V klubu so vedeli, da morajo nekaj storiti, saj tako naprej ni smelo več iti. Tolažili so se lahko le s tem, da so za nasprotnike v prvih krogih imeli ekipe, ki trenutno zasedajo vrh lestvice oz. so tik pod njim. Odločili so se za zamenjavo trenerja Nedeljka Gugolja, ki je bil z Jožetom Prelogarjem sicer med najzaslužnejšimi za preporod nogometa v Ivančni Gorici. Moštvo so okrepili še z nekaj izkušenimi igralci in rezultati so se bistveno izboljšali. Od 10. do 15. kroga lige so nanizali kar 5 zmag (Črenšovci, Montavar Rogoza, Drava, Avtoplus Korte in Šentjur) in neodločen izid (Jadran Šepič). Z zadnjega mesta (16.) so se povzpeli na 10., ki jim daje veliko boljše izhodišče pred spomladanskim nadaljevanjem lige.

Rezultat 15. kroga, ki je bil obenem zadnji jesenski :

Ivančna Gorica : Šentjur 4 : 1

Na lestvici vodi Tabor Sežana s 40 točkami, pred ekipo Koper s 36 in ekipo Esotech Šmartno z 29 točkami, Ivančna Gorica je na 10. mestu s 17 točkami (5 zmag, 2 neodločena izida in 8 porazov) od skupaj 16 ekip.

Simon Bregar

Zadnja občinska liga v košarki v tem tisočletju je bila zanimiva prav do zaključka

Še pred zadnjim tekmovalnim dnem je namreč kazalo, da bo končni vrstni red nekoliko drugačen, a to je bil račun brez krčmarja. Ekipe Gostilna na Klančku je do sedaj nepremagljivi ekipi Mizarstva Tomažič zadala prvi poraz, sebi pa zagotovila drugo mesto v končnem vrstnem redu. Občinsko ligo v trojkih je sicer zanesljivo prvič v štiriletni zgodovini tega tekmovanja osvojila ekipa Mizarstva Tomažič.

Za Mizarstvo Tomažič so igrali: Janez Erčulj, Matic Erčulj, Jože Baranašič, Klemen Baranašič, Tomaž Tomažič, Bojan Kuhelj, Igor Kokotec in Davor Belamarič

Za ekipo Gostilna na Klančku, ki je osvojila 2. mesto, so igrali: Marko Verbovšek, Lado Kutnar, Tomaž Petan, Zvone Omahen, Jože Dremelj in Janko Jelenčič.

Za ekipo Slemenice iz Muljave, ki je osvojila 3. mesto, pa so igrali: Jože Čandek, Robert Bregar, Borut Zajc, Miha Zajc, Iztok Erjavec, Jože Blatnik, Anton Pečjak in Janez Boljka.

Na medobčinsko prvenstvo, ki bo letos v Vidmu-Dobrepolju sta se uvrstili prvouvršeni ekipi, to sta Mizarstvo Tomažič in Gostilna na Klančku.

KONČNI VRSTNI RED ZA LETO 1999

1. Mizarstvo Tomažič	12 tekem	11 zmag,	1 poraz,	23 točk,	koš razlika	250 : 187	+ 63
2. Gostilna na Klančku	12	8	4	20		227 : 204	+ 23
3. Slemenice	12	8	4	20		227 : 211	+ 16
4. Gradnja Šentvid	12	7	5	19		215 : 218	- 3
5. Studenek	12	5	7	17		205 : 206	- 1
6. Muljava	12	1	11	13		159 : 231	- 72
7. ŠSD Josipa Jurčiča	12	2	10	12 (- 2 t.)		168 : 194	- 26

Opomba: Ekipe ŠSD Josipa Jurčiča je sicer zmagala enkrat več kot Muljava, vendar je kljub temu za njo, ker dveh tekem sploh ni odigrala in za tisti dve tekmi ni dobila niti točke, ki jo sicer za poraz dobiš.

Simon Bregar

Presenetljiv razplet občinskega prvenstva v malem nogometu in lep izkupiček na medobčinskem prvenstvu

Da se zarečenega kruha največ poje, sem dokazal sam, ko sem v prejšnji številki Klasja že napovedoval zmagovalca občinske lige za leto 1999. Pred zadnjima dvema krogoma so namreč imeli igralci Bifeja pri Matjažu iz Ambrusa sicer enako število točk kot ekipa Dixi iz Stične, a boljše izkupiček v medsebojnih srečanjih in za povrh še lažji razpored, saj so imeli pred zadnjima krogoma za nasprotnika zadnjevršeni ekipi na lestvici. A kot že večkrat, se je pokazalo, da je žoga okrogla in včasih se zgodi kaj nepredvidnega. V predzadnjem krogu so igralci iz Ambrusa pred domačim občinstvom igrali le neodločeno z ekipo Mekinje in tako jim ni pomagala niti zmag v zadnjem krogu, saj je ekipa Dixi iz Stične dobila obe zadnji tekmi in tako proslavila prvi naslov občinskega prvaka.

Rezultati zadnjih dveh krogov in vrstni red za leto 1999 :

ROKOMETAŠI SVIŠ USPEŠNI NA ZAČETKU SEZONE

Jesenski del sezone 1999/2000 je že krepko za nami. Naše ekipe pa so, kot že zadnjih nekaj sezon, v ospredju v svojih tekmovalnih skupinah.

V primerjavi z lansko sezono je največ sprememb v članski ekipi. Kar nekaj igralcev je nehalo igrati in sicer Marko Longar, Roman Zarabec, Matej Strah in Marko Papež. Anže Bagi se je vrnil v Radovljico, Janez Skubic je odšel na službeno vojaškega roka. Z igranjem pa je prenehal tudi dosedanja organizator igre Boštjan Strnad, ki je postal rokometni sodnik. Med sodnike se je podal tudi Klemen Baranašič. K omenjenemu seznamu pa lahko pristoje tudi poškodovana Gregorja Severja in Simona Novaka. Vendar v klubu upamo, da bosta do spomladanskega dela že okrevala.

Kljub temu ekipa ni zdesetkana. Je pa res, da je zelo pomlajena. Ob odhodu starejših igralcev se je ponudila priložnost mlajšim. Slednjih v klubu nikoli ni primanjkovalo in nekateri so to priložnost že lepo izkoristili. Novih igralcev v klubu nimamo, pač pa sta se ekipi pridružila Uroš Šparl in Tomaž Hočevar, ki lani nista igrala zaradi poškodbe. Poleg omenjenih člansko ekipo tvorijo še: Boštjan Skubic, Stanko Zupančič, Gregor Arko (vratarji), Kristijan Bašar, Uroš Hočevar, Matjaž Erčulj, Jure Kavšek, Tomaž Zelko, Martin Arko, Luka Drole, Janez Zupančič in Gregor Gorenčič, ter Tadej Kuhelj (oba sta prišla iz kadetske ekipe), Gregor Tadini in Jože Petek (oba sta še kadeta).

Pomembne okrepitve pa smo dobili v trenerskem kadru. Lani sta vseh pet ekip, ki so nastopile v tekmovanju za državno prvenstvo, trenirala Marjan Potokar in Milan Strnad. Letos sta nekoliko razbremenjena, saj smo angažirali kar dva nova trenerja. Člansko ekipo tako letos vodi Jure Horvat. Jure je profesor športne vzgoje in ima za seboj že dolgo trenersko pot. Bil je trener pri Slovanu, Škofji Loki, Olimpiji in Škofljici. Poskusil se je tudi v tujini, saj je bil eno sezono na Islandiji.

Druga trenerska okrepitev je Damjan Volkar. Tudi Damjan je profesor športne vzgoje in poučuje na Srednji šoli v Ivančni Gorici. Z rokometom se je seznanil doma na Škofljici, kjer je treniral številne ekipe. V klubu trenira selekcijo mlajših dečkov - B-skupino. Milan Strnad trenira sedaj kadetsko ekipo, Marjan Potokar pa ekipo starejših in mlajših dečkov.

Rezultati naših ekip v dosedanem poteku prvenstva:

Člani			
SVIŠ :	Sava Kranj	26	: 19
Tržič :	SVIŠ	24	: 38
SVIŠ :	Grča Kočevje	28	: 20
Ajdovščina :	SVIŠ	31	: 28
SVIŠ :	Alpes	31	: 20
SVIŠ :	Radovljica	29	: 17

Članska ekipa je po 6. krogu za vodilno Sežano (12 točk) na drugem mestu (10 točk). Žal ji je spodletelo v Pokalnem tekmovanju. V šestnajstini tekmovanja jo je izločila ekipa Kočevja.

Kadeti			
SVIŠ :	Črnomelj	18	: 13
Trebnje :	SVIŠ	21	: 17
SVIŠ :	Grča Kočevje	19	: 18
SVIŠ :	Ribnica	28	: 23
Črnomelj :	SVIŠ	14	: 19

Zmaga proti Ribnici je prav senzacionalna, saj je v tej ekipi nastopilo kar nekaj igralcev, ki so lani s kadetsko ekipo

Ribnice postali prvaki Slovenije in nato na Švedskem še evropski kadetski prvaki.

Po petih krogih tekmovanja si ekipa z Ribnico deli 1. do 2. mesto.

Starejši dečki			
SVIŠ :	Grosuplje	17	: 21
Sodražica :	SVIŠ	8	: 36
SVIŠ :	Trebnje	16	: 14

Po treh krogih si delijo 1. do 3. mesto z ekipama Grosuplje in Ribnica.

Mlajši dečki A			
SVIŠ :	Grosuplje	17	: 10
Sodražica :	SVIŠ	14	: 25
SVIŠ :	Trebnje	15	: 15

Po treh krogih je ekipa na drugem mestu s 5 točkami.

Mlajši dečki B			
SVIŠ : Sodražica	7	: 7	
Ribnica : SVIŠ	13	: 8	

Ekipa je po treh krogih na 5. mestu.

Za uspešne rezultate je zaslužno tudi vodstvo kluba. Slednje je tudi letos uspelo pridobiti sponzorje. Klub se vsem še enkrat zahvaljuje za izkazano zaupanje, še posebno glavnim sponzorjem nove sezone. To pa so: Avtoprodaja Zelko, Ljubljana; Zlatarstvo Tadini, Ivančna Gorica; Domača pekarna Rampek, Ljubljana; Petromar, d.o.o., Ljubljana in Transport Turk iz Velikega Gabra.

Na koncu pa še nekaj statističnih zanimivosti iz lanskega klubskega Biltena št. 5.

Mlajši dečki B osvojili 6. do 10. mesto v državi.

Mlajši dečki A so osvojili na finalu državnega prvenstva 4. mesto. To je sedaj najvišja klubska uvrstitev katere izmed ekip.

Starejši dečki so osvojili 5. do 8. mesto v državi.

Članska ekipa je osvojila tretje mesto v 2. A ligi. S tem je izenačila do takrat najboljšo uvrstitev iz leta poprej (22 točk ali 61,1 %). Je pa v pretekli sezoni močno popravila seštevek osvojenih točk. Lanski seštevek je bil 30 točk, ali drugače povedano, 75 %.

Lani je klub štel vključno z veterani 132 igralcev.

V sedmih selekcijah (mlajši dečki B in A, starejši dečki, kadeti, mladinci, člani in veterani) je bilo odigranih 130 tekem. Od tega je bilo 68 zmag, 11 neodločenih rezultatov in 51 porazov.

Vse ekipe so opravile 283 treningov.

Odigranih je bilo tudi 15 mednarodnih tekem (veterani 3, člani 2, mladinci 6 in mlajši dečki 4). Od tega je bilo 9 zmag in 6 porazov.

Nasprotniki so bili iz naslednjih držav: Hrvaška (5 ekip), Češka (3), Avstrija (2), Italija (2), Nemčija (1), Madžarska (1) in Danska (1).

Na koncu še povabilo k ogledu tekem. Marsikateri obiskovalec se bo lahko v letošnji sezoni na eni tekmi veselil kar dvakrat. Prvič zaradi zmage domače ekipe. In zakaj drugič?

Letos bomo na vsaki domači tekmi podarili nagrado. Izmed gledalcev s kupljeno vstopnico bomo izžrebali srečnega dobitnika. Srečni izžrebanec bo prejel lepo nagrado. Prvi dve v letošnji sezoni je iz svoje delavnice prispeval zlatar Janez Tadini.

Za RK SVIŠ Marjan Potokar

XVI. krog :	XVII. krog :		
Dob : Marof	3 : 2	Mekinje : Dnevni bar MI-X	3 : 4
Mizarstvo Trunkelj Krka : Dixi	2 : 3	Marof : Dixi	0 : 12
Mekinje : Bife pri Matjažu & B-bar	1 : 1	Mizarstvo Trunkelj Krka : Mladost	1 : 4
Mladost : Dnevni bar MI-X	7 : 4	Dob : Bife pri Matjažu & B-bar	1 : 4

Končni vrstni red za leto 1999 :

1. Dixi Stična	14 tek.,	11 zm.,	1 remi,	2 poraza,	34 točk,	gol raz	87 : 28	+ 59
2. Bife pri Matjažu & B bar	14	10	3	1	32 (- 1)		57 : 23	+ 34
3. Mladost	14	8	2	4	26		55 : 39	+ 16
4. Dnevni bar MI-X	14	6	2	6	20		45 : 49	- 4
5. Mizarstvo Trunkelj Krka	14	5	1	8	16		34 : 29	+ 5
6. Marof	14	4	1	9	13		24 : 58	- 34
7. Dob	14	3	2	9	11		34 : 60	- 26
8. Mekinje	14	2	2	10	7 (- 1)		22 : 67	- 45

Medobčinsko prvenstvo je bilo tokrat 10. oktobra v Grosuplju, udeležili pa sta se ga tudi naši letos najboljši ekipi Dixi in Bife pri Matjažu & B-bar. Ekipe so bile najprej razvrščene v dve predtekmovalni skupini po tri, kjer sta naši ekipi dosegli take rezultate :

Skupina A :	Skupina B :		
Dixi Stična : Okrepčevalnica Zora	1 : 1	Bife pri Matjažu & B-bar : Vodičar Brdavs	2 : 3
Dixi Stična : Street	2 : 0	Vodičar Brdavs : Pub Don Juan - Pik 7	0 : 8
Okrepčevalnica Zora : Street	1 : 2	Bife pri Matjažu & B-bar : Pub Don Juan	4 : 2

Dixi Stična je tako v predtekmovalni skupini A zasedla 1. mesto, Bife pri Matjažu & B-bar pa v skupini B 2. mesto. Polfinale se je nato igralo po navzkrižnem sistemu A1 : B2 in B1 : A2.

Rezultata polfinala :

Dixi Stična : Bife pri Matjažu & B-bar	6 : 5	Tekma za 3. mesto :	Bife pri Matjažu & B-bar : Street	2 : 1
Street : Pub Don Juan - Pik 7	2 : 3	Tekma za 1. mesto :	Pub Don Juan - Pik 7 : Dixi Stična	4 : 2

Tako sta naši ekipi - Dixi Stična z drugim in Bife pri Matjažu & B-bar s tretjim mestom dosegli zelo lep uspeh.

Simon Bregar

ZVEZA ŠPORTNIH ORGANIZACIJ
IVANČNA GORICA
Sokolska 8
1295 Ivančna Gorica

RAZPIS ZA ŠPORTNIKA LETA OBČINE IVANČNA GORICA V LETU 1999

ZŠO Ivančna Gorica tudi letos podeljuje priznanja za najboljše športnike in športnice v naši občini, kot novost pa tudi priznanja zaslužnim športnim delavcem.

Predlogi morajo prispeti na ZŠO Ivančna Gorica, Sokolska 8, najkasneje v sredo, 1. decembra 1999, na priloženem obrazcu. Kasneje prispelih predlogov predsedstvo ZŠO ne bo upoštevalo.

Kategorije, v katere lahko predlagate svoje kandidate, so :

1. dečki letnika 1984 in mlajši
2. deklice letnika 1984 in mlajši
3. mladinci letnikov 1983,82,81 in 1980
4. mladinke letnikov 1983, 82, 81 in 1980
5. člani letnika 1979 in starejši
6. članice letnika 1979 in starejše
7. najboljša šolska ekipa občine (skupaj za osnovno in srednjo šolo)
8. najboljša klubska ekipa občine

Kandidati za naziv športnika leta so lahko vsi tisti, ki imajo stalno bivališče v naši občini. Kandidirajo lahko tudi tisti, ki ne tekmujejo za društva, klube in šole iz naše občine. Za najboljšo klubska ekipo morajo kandidirati seveda samo tiste, ki so iz društev oz. klubov, ki so registrirani v naši občini, šolske ekipe pa morajo tudi biti samo iz naših šol.

Predlagate lahko tudi posameznika oz. posameznico, ki je nekoč bil (a) v vašem klubu, pa je prerasel (la) vaše okolje in dosega pomembne rezultate v kakem drugem klubu izven naše občine. Obrazložitev naj poleg osnovnih podatkov (ime in priimek, datum rojstva, spol, naslov stalnega bivališča, klub, društvo oz. šola) vsebuje tudi opis doseženih letošnjih rezultatov.

Ob jubilejih bodo športni klubi in društva dobila tudi jubilejne plakete za 10, 20, 30 .... letno delovanje, zato navedite v svojem predlogu tudi to, če seveda sodite mednje.

Polega tega lahko za posebno športno priznanje predlagate tudi športnike – posameznike (-ce), ki tekmujejo za kak klub iz naše občine, pa nimajo stalnega bivališča v naši občini. Seveda, če dosegajo zelo dobre športne rezultate.

Letos pa uvajamo še eno novost. Predlagate namreč lahko tudi športne delavce (učitelje, trenerje, druge funkcionarje) za posebno priznanje za velik prispevek k razvoju športa v naši občini. Dodajte seveda ustrezno obrazložitev.

Športni pozdrav !

Sekretar ZŠO Ivančna Gorica
Simon Bregar

Predlog
za podelitev priznanja

Športnik leta v občini Ivančna Gorica za leto 1999

Ime in priimek tistega, ki predlaga (posameznik), oz. ime organizacije, ter naslov :

Za podelitev priznanja Športnik oz. ekipa leta 99 predlagamo (ime, priimek, rojstni datum in stalni naslov športnika oz. šp. delavca oz. športnika - neobčana občine Iv. Gorica s krajem in pošt. št., oz. iz katerega društva ali šole prihaja ekipa in kako se imenuje):

3. Obkrožite kategorijo, v kateri posameznik oz. ekipa kandidira:

a) dečki b) deklice c) mladinec d) mladinka e) član f) članica g) šolska ekipa h) klubska ekipa i) športni delavec j) poseb. priznanje za športnika, ki ni občan naše obč.

Na kateri ravni je bil dosežen uspeh :

občinski : _____

medobčinski : _____

regijski : _____

državni : _____

meddržavni : _____

5. Obrazložitev in podrobnejši opis letošnjih rezultatov :

Podpis predsednika kluba oz. društva ali ravnatelja šole z žigom :

6. Morebitne pripombe in dopolnila :

V _____, dne _____ 1999

Podpis predlagatelja :

POHOD NA SNEŽNIK S ŠŠD

2. 10. smo se s postaje v Ivančni Gorici odpravili na Snežnik, cilj pohoda, ki ga je organiziralo Šolsko športno društvo (ŠŠD) Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice. Avtobus nas je pripeljal do Sviščakov, kjer je bil začetek in zaključek pohoda. Od tam pa smo vzeli pot pod noge in premagovali razne hribočke in hribe. Seveda smo se med potjo okrepili s slastnimi sendviči in okrepljenimi pijačami. Tako nam je bila pot lažja, da pa le ne bi bila prelahka, je vsak od udeležencev pohoda vzel v roke poleno ali dva in tako pripomogel k topli koči, ki se prav prileže, ko priplezaš do vrha Snežnika, katerega nadmorska višina je kar 1796 m, kar pa ni kar tako.

Tako smo (v družbi samih dobrih profesorjev) preživeli čudovit dan in upamo, da le-ta ni bil zadnji.

Anita Kahne in Tanja Zelko

Udeleženci pohoda: prof. Simon Bregar, Nataša Vesel, Anita Kahne, Tanja Zelko, prof. Breda Kramar, Irena Mikelj, Janja Špec, Andreja Špec, Anita Jakoš, Petra Kastelic, Stane Gabrijel, Tomaž Vesel, prof. Andrej Svete, Tone Grm, Stanka Godec, prof. Ana Godec, prof. Milena Vrenčur, Tone Kramar, prof. Marjeta Glavan, prof. Marjeta Godec, prof. Edo Vrenčur, in prof. Damjan Volkar.

S ŠŠD-jem TUDI NA KOLESARSKI IZLET

18. septembra so se ob 9. uri pred šolo zbrali vsi ljubitelji kolesarstva in dobre zabave. Z odhodom izpred šole so pot nadaljevali mimo Muljave do Krke, kjer so si ogledali izviri Krke, nizka voda pa jim je omogočila ogled celotne jame, v kateri je tudi človeška ribica. Po ogledu jih je pot pripeljala do gostišča na Pajčni, kjer so se z dobrim zajtrkom, kavico in okrepljeno pijačo dodobra podkrepili za nadaljnjo pot. Ta jih je najprej peljala od Žužemberka prek Trebnjega čez Dobrnič, kjer je za njih poskrbela Okrepčevalnica. Pri Kocjanu, brez katere ne bi zmogli poti nazaj do doma. Tako so izlet zaključili ob 15. uri. Hvala sponzorjema Gostišču na Pajčni ter Okrepčevalnici pri Kocjanu.

Tanja Zelko & Anita Kahne

Kolesarji pred Okrepčevalnico Kocjan na Biču.

Tudi letošnja jesen ni minila brez kroša za osnovnošolce

12. oktobra 1999 je bilo v organizaciji OŠ Stična Ivančna Gorica izvedeno medobčinsko prvenstvo v krošu za učenke in učence od 1. do 8. razreda. Poleg šol iz občin Dobropolje in Grosuplje so se ga udeležile tudi vse tri naše OŠ: OŠ Stična Višnja Gora, OŠ Stična Ivančna Gorica in OŠ Šentvid pri Stični. Tudi letos nismo ostali brez odličnih rezultatov nekaterih naših učenek in učencev (navajam samo uvrstitve med prve tri):

1. razred učenci:

1. Matic Kovač - OŠ Šentvid

Ekipno so dečki iz OŠ Šentvid v postavi Matic Kovač, Nejc Puš in Blaž Čebular osvojili 1. mesto, dečki iz OŠ Stične Iv. Gorica v postavi Gašper Tomašević, Erik Grabljevec in Dejan Kastelic pa 3. mesto.

1. razred učenke:

2. Tjaša Klemenčič - OŠ Stična Iv. G.

Ekipno so učenke iz OŠ Šentvid v postavi Petra Praznik, Tina Hojč in Anja Strmole osvojile 2. mesto, učenke iz OŠ Stična Iv. Gorica pa v postavi Tjaša Klemenčič, Polona Cuglej in Nadja Bugolin 3. mesto.

2. razred učenci:

1. Mitja Špec - OŠ Šentvid in 3. Dominik Lavrih, tudi OŠ Šentvid

Ekipno so dečki OŠ Šentvid v postavi Mitja Špec, Dominik Lavrih in Gašper Markovič osvojili 1. mesto.

2. razred učenke:

2. Špela Čampa, OŠ Stična Iv. Gorica in 3. Nika Mrzelj, OŠ Šentvid
Ekipno so bile deklice OŠ Stična Iv. Gorica v postavi Špela Čampa, Maja Novak in Maja Kravanja 2., deklice iz OŠ Šentvid v postavi Nika Mrzelj, Teja Strmole in Kaja Štepic pa 3.

3. razred učenci:

3. Blaž Gorišek iz OŠ Šentvid

Ekipno so dečki iz OŠ Stična Iv. Gorica v postavi: Marko Globokar, Andraž Hrovat in Matej Medved osvojili 2. mesto, dečki iz OŠ Stična Višnja Gora v postavi Ermin Skenderović, Nejc Travnik in Rok Cesar pa so skupaj z učenci OŠ Šmarje delili 3. mesto.

3. razred učenke:

3. Blaž Gorišek iz OŠ Šentvid

Ekipno so učenke OŠ Stična Iv. Gorica v postavi: Matic Zorec, Andrej Bradač in Sašo Kuhelj osvojili 2. mesto, učenke OŠ Šentvid v postavi Marko Kotar, Mitja Cimermančič in Simon Polšak pa 3. mesto.

5. razred učenci:
2. mesto: Matic Zorec - OŠ Stična Iv. Gorica
Ekipno so učenci OŠ Stična Iv. Gorica v postavi Matic Zorec, Andrej Bradač in Sašo Kuhelj osvojili 2. mesto, učenke OŠ Šentvid v postavi Marko Kotar, Mitja Cimermančič in Simon Polšak pa 3. mesto.

5. razred učenke:
1. Nina Pušlar - OŠ Stična Iv. Gorica, 3. Neža Bregar - OŠ Stična Iv. Gorica
Ekipno so učenke OŠ Stična Iv. Gorica v postavi Nina Pušlar, Neža Bregar in Tjaša Blatnik osvojile 1. mesto.

6. razred učenci:
2. mesto: Jože Pečjak - OŠ Stična Iv. Gorica
Ekipno so učenci OŠ Stična Iv. Gorica v postavi Jože Pečjak, Mitja Uršič, Simon Novak.

6. razred učenke:
1. Mojca Hribar - OŠ Stična Iv. Gorica in 2. Petra Peterlin, tudi OŠ Stična Iv. Gorica
Ekipno so učenke OŠ Stična Iv. Gorica v sestavi Mojca Hribar, Petra Peterlin in Špela Koščak osvojile 1. mesto, učenke OŠ Šentvid v sestavi Klavdija Strmole, Maja Medved in Nika Kastelic pa 3. mesto.

7. razred učenci:
1. Sašo Vozel - OŠ Stična Iv. Gorica, 2. Tomaž Todorovski - OŠ Stična Iv. Gorica in 3. Dejan Čančar - OŠ Stična Višnja Gora
Ekipno so učenci OŠ Stična Iv. Gorica v sestavi Sašo Vozel, Tomaž Todorovski in Žiga Erčulj osvojili 1. mesto.

7. razred učenke:
Ekipno so učenke OŠ Stična v sestavi Jasmina Leskovec, Karmen Globokar in Anja Lekan osvojile 3. mesto.

8. razred učenci:
1. mesto: Sebastijan Šinkovec - OŠ Stična Iv. Gorica
Ekipno so učenci OŠ Stična Iv. Gorica v sestavi Sebastijan Šinkovec, Luka Strnad in Blaž Zaletelj osvojili 2. mesto.

8. razred učenke:
1. mesto: Vesna Pušlar - OŠ Šentvid, 2. mesto: Špela Plut - OŠ Stična Iv. Gorica, 3. mesto: Nastja Lekan - OŠ Stična Iv. Gorica
Ekipno so učenke OŠ Stična Iv. Gorica v sestavi: Špela Plut, Nastja Lekan in Maja Drab osvojile 1. mesto, učenke OŠ Šentvid v sestavi: Vesna Pušlar, Jana Vencelj in Fatima Ibričić pa 3. mesto.

Vsekipno pri dečkih je zmagala OŠ Stična Ivančna Gorica, drugi so bili OŠ Louis Adamič Grosuplje, tretji pa OŠ Brinje Grosuplje. OŠ Šentvid je bila 5., OŠ Stična Višnja Gora pa 6. od sedmih šol.

Vsekipno je pri deklicah zmagala OŠ Stična Ivančna Gorica, druge so bile učenke OŠ Louis Adamič Grosuplje, tretje pa učenke OŠ Šmarje Sap. OŠ Šentvid je bila 4., OŠ Stična Višnja Gora pa 7.

Ekipno skupaj je zmagala OŠ Stična Iv. Gorica, naši drugi dve šoli pa sta bili: OŠ Šentvid 4. in OŠ Stična Višnja Gora 7.

Simon Bregar

NOGOMETAŠI OŠ STIČNE POTRDILI PRIMAT V SVOJI OBČINI

5. oktobra 1999 je bilo v Višnji Gori odigrano občinsko prvenstvo v nogometu za učenke 7. in 8. razreda. Učenci OŠ Stična iz Ivančne Gorice so dokazali, da imajo letos posebno nadarjeno generacijo, saj so z lahkoto premagali obe ostali ekipi, ki resda prihajata s šol, kjer je baza igralcev bistveno manjša.

Rezultati:

OŠ Stična Višnja Gora : OŠ F.V. Šentvid 2 : 3
OŠ Stična Višnja Gora : OŠ Stična Ivančna Gorica 1 : 7
OŠ F.V. Šentvid : OŠ Stična Iv. Gorica 2 : 9

Vrstni red:

OŠ Stična Iv. Gorica 4 točke razlike v golih : 16 : 3
OŠ F.V. Šentvid 2 točki razlike v golih : 5 : 11
OŠ Stična Višnja Gora 0 točk razlike v golih : 3 : 10

Na medobčinsko prvenstvo šol iz občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica sta se uvrstili prvi dve ekipi. Prvenstvo je bilo sredi oktobra v Vidmu Dobropolje. Igralo se je po sistemu 1. iz občine Grosuplje (letos se jim je v igrah z žogo pridružila še OŠ Dobropolje) proti 2. iz občine Ivančna Gorica in obratno. Torej se igra direktno polfinale ob upoštevanju rezultatov z občinskega prvenstva. Rezultati polfinala:

OŠ Stična : OŠ Dobropolje 11 : 2
OŠ Brinje : OŠ Šentvid 3 : 1

za 3. mesto:

OŠ Šentvid : OŠ Dobropolje 3 : 2

za 1. mesto:

OŠ Stična : OŠ Brinje 0 : 4

Naši šoli sta torej osvojili 2. in 3. mesto, kar je lep uspeh. Prvi dve šoli (OŠ Brinje Grosuplje in OŠ Stična sta se uvrstili na področno prvenstvo, ki bo v začetku decembra v Ribnici.

Končni vrstni red medobčinskega prvenstva:

1. OŠ Brinje Grosuplje
2. OŠ Stična Ivančna Gorica
3. OŠ Šentvid pri Stični
4. OŠ Videm Dobropolje

Simon Bregar

ZMAGALA JE SREDNJA ŠOLA JOSIP JURČIČ

V soboto, 23. 10., in nedeljo, 24. 10., so se v telovadnici na Škofljici pomerile odbojkarke ekipe. Teh je bilo sedem, med njimi tudi Srednja šola Josipa Jurčiča in Šolsko športno društvo Josipa Jurčiča. Vse ekipe so bile zelo izenačene, vendar je zmaga pripadla najboljši.

Vrstni red je naslednji:

1. mesto Srednja šola Josipa Jurčiča
2. mesto Ig
3. mesto Mladi fosili
4. mesto Veterani
5. mesto Šolsko športno društvo Josipa Jurčiča
6. mesto Bojan

Za zmagovalno ekipo Srednje šole Josipa Jurčiča so igrali: Anita Kahne, Bernarda Pirc, Urša Podobnik, Blaž Primc, Jana Skubic, Mateja Skubic, Tomaž Struna in Marina Štritoj.

V nedeljo je bila podelitev medalj in prehodnih pokalov prvem trem ekipam. Vse ekipe so za spomin prejele tudi kratke majice in skodelice z napisom PROT99. Po podelitvi so prireditelji vse igralce in navijače tudi pogostili.

Anita Kahne in Tanja Zelko

Člani ŠSD Josipa Jurčiča

DIXI USPEŠNO ZAKLJUČILI SEZONO

Ekipi DIXI iz Stične je letos uspelo tisto, kar so le redki pričakovali, še manj pa je bilo takih, ki bi ji to privoščili. Postalni smo občinski prvaki v malem nogometu, na medobčinskem prvenstvu pa smo zasedli drugo mesto. To je za ekipo, ki šele pet let igra mali nogomet v občinski ligi, na medobčinskem prvenstvu pa je bila sploh prvič, lep uspeh.

Letos spomladi je iz lanske ekipe DIXI nastala še ena ekipa, in sicer ekipa Mekinj. Naši prijatelji iz Mekinj so se namreč odločili, da bodo imeli svojo ekipo in so se prijavi v občinsko ligo.

Ob tem so nekateri pomislili, da to pomeni konec za ekipo DIXI. Vendar sta Joško in Gregor, organizacijski gonilni sili ekipe, uspela pridobiti v ekipo tri odlične igralce: Jožeta, Robija in Romana Gačnika. Zlobni jeziki so predvsem v zvezi z Jožetom in Robijem takoj začeli natolecevati o denarju, ki sta ga dobila zato, da bosta igrala za ekipo DIXI. Naj na tem mestu še enkrat povem, da so vsi trije igrali za lastno veselje in ne za denar.

Liga se je začela in vključje je hotelo, da smo prvo tekmo igrali ravno proti ekipi Mekinj in jo visoko premagali. Tekme so se vrstile in DIXI niso poznali poraza, razen proti ekipi MI-X v tretjem kolu, ko smo tekmo odigrali močno oslabiljeni. Kljub temu smo po pomladanskem delu lestvice osvojili prvo mesto.

Med poletnimi počitnicami, ko tekem v ligi ni bilo, smo vsak četrtek trenirali in

igrali prijateljske tekme. Na turnirju v Zagradcu, ki smo se ga udeležili, smo osvojili tretje mesto.

Jesenski del občinske lige smo začeli z porazom proti najhujšim konkurentom za prvo mesto, ekipi Ambrusa. Po tej zmagi je bila ekipa Ambrusa zaradi boljšega izkupička iz medsebojnih tekem prva, kljub enakemu številu točk. Mi smo se že sprjaznili z drugim mestom, saj je imela konkurenčna ekipa do konca lige razmeroma lahek razpored tekem. Zgodilo pa se je nekaj, česar ni nihče pričakoval: ekipa Ambrusa je na domačem igrišču samo remizirala z ekipo Mekinj in tako smo bili, po rutinskih zmagah nad ekipami Doba, Krke in Marofa zopet na prvem mestu in na koncu občinski prvaki.

Zopet se je pokazalo, da moraš za najboljšo mesto premagovati tako dobre kot malo manj dobre ekipe. Ekipi Ambrusa vse čestitke, saj so edini ostali neporaženi. Čestitke pa tudi ekipi Mekinj, ki nam je nehote pomagala do prvega mesta.

Na medobčinsko prvenstvo v Grosuplje smo se odpravili brez J. Gačnika, ki je bil na preizkušnji v Italiji. Žreb nas je uvrstil v skupino z ekipo Zora iz Kompolj, Občina Dobropolje in ekipo Street iz Grosuplje.

V prvi tekmi smo proti ekipi Zora igrali neodločeno, in sicer 1:1. V drugi tekmi pa smo ekipo Street premagali z rezultatom 2 : 0. V predtekmovalni skupini smo osvojili prvo mesto in se v

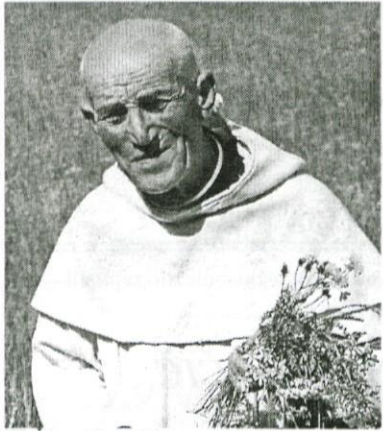
polfinalu pomerili z ekipo Ambrusa. Nasprotniki so kmalu po začetku povedli in vodili skoraj celo tekmo. Nekaj minut pred koncem tekme pa smo po igri z vratarjem uspeli izenačiti rezultat in o zmagovalcu so odločale šestmetrovke. Strelci ekipe DIXI so bili nezgrešljivi, medtem ko je en igralec Ambrusa šestmetrovko zastreljal in ekipa DIXI je odšla v finale z rezultatom 6:5.

V finalu smo se pomerili z izredno izkušeno in uigrano ekipo PIK 7, in čeprav smo dvakrat vodili, smo na koncu izgubili z rezultatom 2 : 4.

V zvezi z zaključnim medobčinskim turnirjem je treba povedati, da je bila organizacija na zelo nizkem nivoju. (Pokale je podelil gospod, ki je nekaj minut prej še pekel čevapčiče.) Prireditelj bi si zaslužila tudi nekoliko več pozornosti tistih predstavnikov občin, ki so zadolženi za sport, saj so lige malega nogometa v vseh treh občinah verjetno najbolj množična oblika organizirane rekreacije.

Za ekipo DIXI so v letošnji sezoni lige v malem nogometu igrali: Jože Gačnik, Robi Gačnik, Roman Gačnik, Marko Struna, Damjan Lesjak, Jože Jeraj, Boštjan Skubic, Matjaž Erčulj in Gregor Arko.

Vsi člani ekipe se zahvaljujejo našemu sponzorju, podjetju DIXI iz Stične, ki nas že od vsega začetka podpira, tako finančno kot moralno. V jesenskem delu pa nam je pomagalo tudi podjetje AVTOPRODAJA ZELKO iz Ljubljane, za katerega si želimo, da bi nam skupaj z našim stalnim sponzorjem stalo ob strani tudi v naslednji sezoni.

Sam svoj zdravnik

Iz domače lekarne p. Simona Ašiča

ne prime" in ne pomori samo napadalcev, ampak pogosto še mnoge druge bakterije, ki se našemu telesu koristne oz. potrebne, npr. črevesno floro, ki sodeluje pri pravilnem prebavljanju hrane. Zato naša naravna odpornost ob pretirani uporabi antibiotikov slabi in vedno pogosteje zbolevamo.

Najsodobnejši tokovi v medicini vključujejo med primerna tudi naravna zdravila, čaje in zdravilne pripravke. Med nami je živel danes že pokojni p. Simon Ašič, ki je velik del svojega življenja posvetil bolnikom, nad katerimi je uradna medicina obupala. Vedno mu ni uspelo, da bi jih ozdravil, njihove bolezenske težave pa je vsaj omilil. Zvest najzlahtnejši tradiciji evropskega meništva, je ne le gojil zdravilne rastline na samostanskem vrtu, pač pa jih je tudi sam nabiral in sestavljal recepture, s katerimi je skušal pomagati bolnikom. Do pozne starosti se je poglobljal v skrivnostni svet nar-

ave in iskal načinov, kako pomagati ljudem. Njegovo delo Pomoč iz domače lekarne I in II, v katerem je strnil svoje dolgoletne izkušnje, je postalo prava slovenska uspešnica. Iz njegovega znanja je zraslo samostansko podjetje Sitik, ki oskrbuje slovenski trg z zdravilnimi zelišči in pripravki.

Čeprav večina med nami ve za patra Simona in njegova zelišča, se vendarle še premalo zavedamo, kakšne zaklade zdravja skrivajo naša polja, travniki, gozdovi... Ne le da nam določene povrtine, sadeži in čaji pomagajo zdravo živeti, ohranjajo nam tudi naravno odpornost in posredno tudi zdravje.

V uredništvu smo si zamislili, da bi vpeljali novo rubriko SAM SVOJ ZDRAVNIK, v kateri naj bi se naši bralci seznanjali ne le z naravnimi zdravilnimi sredstvi, pač pa tudi z naravnim in zdravim načinom življenja.

Cloveško telo se na napade bakterij in virusov odziva z lastnim imunskim sistemom. Tega človek v teku svojega življenja dograjuje, nadgrajuje in razvija. Zato naj bi kar najbolj zdravo živel in svoje telo utrjeval. Sodobni človek pa svoje telo preprosto zanemarija ali mu celo škodi.

Z iznajdbo antibiotikov se je zdela, da bodo vsi zdravstveni problemi rešeni, vendar se je kmalu pokazalo, da ima vsaka dobra stran tudi senčne plati. Antibiotik po hitrem postopku uniči napadalce, vendar so kmalu ugotovili, da se v človekovem telesu dogajajo tudi manj razveseljive stvari, in sicer, da bakterije po pogosti rabi antibiotikov postanejo nanje odporne, da se torej lahko zgodi, da "antibiotik

ZELJE

Brassica oleracea – hrv. kupus

I.

Zelja je veliko vrst, saj spada med nje tudi ohrovt, cvetača, koleraba in repa. Uporabljamo predvsem glavno zelje ali sveže kot zelenjavo ali kislo iz kadi, ki naj stoji v globoki kleti. Ta naj ne bo pretopla. Za ozimnico so najboljše globoke kleti z ilovnatimi tlemi. Tam se sadje in sploh sočivje drži sveže do pomladi. Po zdravljenosti prekaša zelje mnoge zdravilne rastline. Zelje v kadi je treba skrbno pripraviti za konzerviranje in ga tudi v kadi skrbno čistiti maslene kisline in kana.

II.

Omenimo samo glavne zdravilne lastnosti. Zaradi mlečen kisline je kislo zelje zdravilno za bronhitis, ekceme, leno črevesje, išias, vnetje ven in celo pri revmi. Ohranja črevesno floro in jo normalizira. Odpravlja gliste, preprečuje gnitje in

vrenje, pospešuje iztrebljanje. Tako snovi ne ležijo v črevesju in strupi ne gredo v kri. Ureja krvni tlak, preprečuje poapnenje žil in tako ustavlja staranje, veča odpornost proti mnogim boleznim. Največ starih in čilih ljudi je tam, kjer jedo veliko kislega zelja. Zaradi raznih soli je kislo zelje primerno za protinske bolnike. Ima malo beljakovin, zato naj ga uživajo sladkorniki. Zaradi obilnega vitamina C preprečuje skorbut pri otrocih in odraslih. Uživati je treba surovo zelje. Za slabotne, zaostale otroke, prebolevnike je zelje naravnost rešilno. Sok zelnatih listov zdravi črevesne in želodčne čire, ker vsebuje vitamin U (protiulkusni faktor), saj ugodno vpliva na sluznice črevesja in želodca. Te snovi je največ ravno v zelju. Sok zdravi razna vnetja tankega in debelega črevesja, treba pa je vedno pripraviti svežega. Zdravljenje traja 4 – 5 tednov. Začetna jetika se zdravi s sokom kislega zelja, ki ga pomešamo z

lanenim oljem. Kislega zelja ne smemo dolgo kuhati. Lahko pa damo med kuhano zelje za četrtino ali celo tretjino surovega zelja. Ali pa: pred vsakim obrokom naj bi pojedli 2 – 3 jedilne žlice surovega zelja, enkrat na teden pa na tešče izpili skodelico zelnice. Ni bolj zdravilne in cenejše pijače. Z obkladki z zelnatimi listi zdravimo težko celjive rane, razjede in "odprte noge". Liste splaknemo in polikamo. Rano najprej umijemo s kamiličnim čajem, položimo nanjo list, čez pa gazo ali volneno ruto. Menjamo dvakrat dnevno. Ta obkladek se obnese tudi pri pasavcu, rdečkah, kožnih izpuščajih, saj zelo blaži bolečine. Tudi za opekline je dober. Presno zelje kot solata je nad vse zdrava hrana zaradi mnogih vitaminov, mineralnih in drugih za telo potrebnih snovi.

Vir: Domača lekarna p. Simona Ašiča, Priročnik za nabiranje zdravilnih zelišč.

POLICIJSKA KRONIKA

JAVNI RED IN MIR

V oktobru je PP Grosuplje na območju občine Ivančna Gorica obravnavala trinajst kršitev zoper javni red in mir. Od tega jih je bilo devet storjenih v zasebnih, štiri pa na javnih krajih. Pri kršenju omenjenega zakona gre predvsem za prepire in nesporazume med znanci oziroma v ožjem družinskem krogu, manjše število pa se jih zgodi na javnem kraju oziroma v lokalih, kjer prihaja do prepira predvsem med vinjenimi osebami.

KAZNIVA DEJANJA

V istem času smo obravnavali tudi 39 kaznivih dejanj. Med njimi je največ velikih tatvin in tatvin oziroma vlomov, najpogosteje v osebne avtomobile, ki so parkirani na neosvetljenih parkiriščih, ali pa vozniki ali sopotniki na vidnih mestih v osebnih avtomobilih kljub opozorilom puščajo različne vredne stvari.

Obravnavali smo tudi dva primera neupravičenega vstopa v tuje stanovanje ter eno kaznivo dejanje poškodovanja tuje stvari.

Pogoste so tudi tatvine, tako podnevi kot ponoči, storilci pa vzamejo predvsem denar in druge vredne predmete. Vse občane opozarjamo, naj hiše oziroma stanovanja zaklepajo in v primeru, ko opazijo sumljive osebe, o tem obvestijo policijo. Veliko kaznivih dejanj je tudi na trasi bodoče avtomobilske ceste Višnja Gora – Bič, kjer storilci vlamljajo v gradbene stroje in gradbene barake ter kradejo delovno orodje in gotovino.

Vsi občani, ki bi karkoli vedeli o kakšnem kaznivem dejanju ali drugem dogodku oziroma prometni nesreči, naj informacije posredujejo na PP Grosuplje.

PROMETNA VARNOST

Obravnavali smo tudi štirinajst prometnih nesreč z manjšo materialno škodo; večjih telesnih poškodb pa ni bilo. Največ nesreč se zgodi zaradi neprilagojene hitrosti ter strani in smeri vožnje. Pogoste so nesreče na parkirnih prostorih, ko vozniki niso dovolj pozorni pri vzratni vožnji oziroma premiku vozila. Največ prometnih nesreč se zgodi na hitri cesti H/1, kjer promet nadzoruje tudi PP Ljubljana. Na omenjeni cesti so se zgodile tudi tri prometne nesreče II kategorije. Pogosto je vzrok za nesrečo kamenje, ki prileti z delovišča ali izpod koles drugega vozila. Veliko nesreč je tudi na regionalni cesti Ivančna Gorica – Žužemberk, predvsem zaradi neprilagojene hitrosti ter nepravilne strani in smeri vožnje.

Vse udeležence v cestnem prometu opozarjamo, naj upoštevajo cestno-prometne predpise, in naj pravočasno opremijo svoja vozila z zimsko opremo.

PP Grosuplje vsak dan izvaja poostreni nadzor prometa na celotnem območju občine Ivančna Gorica in zoper vse kršitelje represivno ukrepa. V oktobru smo izvajali kontrolo hitrosti z radarjem, to pa bomo počeli tudi v novembru, predvsem na kritičnih točkah.

Vozniki naj vozijo v skladu s cestnoprometnimi predpisi in prilagodijo hitrost vožnje vremenskim razmeram in ostalim trenutnim dejavnikom, ki kakorkoli vplivajo na vožnjo ter tako pripomorejo k boljši prometni varnosti in manjšemu številu prometnih nesreč.

Policijska postaja Grosuplje

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustil naš dobri mož, ata, ded in praded

FRANC HAUPTMAN

iz Stične 43

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom za izrečeno sožalje in podarjene sveče ter cvetje. Prav posebno pa se zahvaljujemo dr. Zupančiču, LD Ivančna Gorica ter drugim LD, GD Stična, pevskemu zboru Stična, organizaciji ZZB in VVI ter govornikom g. Kovačiču, g. Ljubiču, g. Zupanču ter registrom in trobentaču.

Lepa hvala tudi g. Ljubi Govekar ter g. Mici Ljubič.

Zahvaljujemo pa se tudi vsem, ki sta ga spremili na njegovi zadnji poti. Hvala!

Žalujoči: vsi njegovi.

CENIK OGLASOV

v občinskem glasilu KLASJE

Naklada 4.500 izvodov, najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Izdatek za oglas se šteje med materialne stroške.

KOMERCIALNI OGLAS
cela stran 96.000, polovica strani 60.200, četrtina strani 30.600, osmina strani 23.100, šestnajstina strani 13.300

Oglas na prvi strani je za polovico dražji, v več barvah za 100%. Na zadnji strani je dražji za eno četrtino, v več barvah za 50%. Vsaka naslednja objava oglasa je cenejša za 5 %, do največ 30 %.

ZAHVALE

Velikost cca 50 cm² 3.000 SIT. Cene veljajo do konca leta 1999. V cene ni vračunano oblikovanje in 19% prometni davek. P.S. Za enkratno objavo oglasa ali zahvale plačate ob naročilu, za serijsko objavo pa sklenemo pogodbo.

Kakor mirno in tiho si živel, tako mirno in tiho si od nas odšla, izstopila iz tega si življenja, odšla si tja, kjer je večni mir in ni trpljenja.

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

JOŽEFA GOLE

iz Dečje vasi pri Zagradcu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, vaščanom za vso pomoč ter župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

Kakor na dlani
nosila si srce.
In si ga razdala.
Kdor te je poznal,
ta ve, komu, zakaj, kako.
Ta ve, da bila si
velik človek;
nihče ni znal tako kot ti
ljubiti silno tega krhkega
življenja in ljudi...

ZAHVALA

6. 10. 1999 smo napravili zadnji korak...
do poslednjih vrat naše

TEREZIJE KOŽELJ

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo imeli radi in ste počastili njen spomin, nam pa izrekli sožalje. Hvala sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znanecem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku, nam pa pomagali in stali ob strani. Enaka zahvala velja vsem njenim zvestim obiskovalcem med mučno boleznijo.

Hvala vsem in vsakomur posebej.

Ostala bo z nami: vsi njeni.

Solza, žalost, bolečina te zbudila.
In ostala je tišina, ki močno boli!
Utihnili je tvoj nežni glas.
Obstalo je srce, a tu ostali so sledovi
tvojih pridnih rok.
Odšla si tja, kjer ni solza,
kjer ni trpljenja ne gorja.
V domu našem je praznina,
v srcih naših bolečina.

ZAHVALA

V 56. letu starosti nas je za vedno zapustila draga žena, mami in babi

RAJKA ZALETEL

iz Ivančne Gorice

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku Jožetu Kastelicu iz Ivančne Gorice za lepo opravljen pogrebni obred, gospodu Perparju za pogrebne storitve in Stiškemu kvartetu za zapete pesmi.

Iskrena hvala.

Vsi njeni

Dragi oče, ni Te več.
Odšel si tiho, brez besed,
a spomin na Te
vedno z nami bo živel.

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil dragi mož, oče in stari oče

ALOJZIY KOVAČIČ

iz Stične 59

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sovaščanom za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče, za dobrodelne darove in lepe poslovljne besede. Posebej hvala dr. Meti Čampa – Lesjak za vso pomoč v njegovih težkih trenutkih, sestri Mari Kastelic iz patronažne službe ZD Ivančna Gorica in bolnišnici Golnik. Hvala g. opatu Antonu Nadrahu in redovniku samostana Stična za lepo opravljeni pogrebni obred, cerkvenemu pevskeemu zboru, Stiškemu kvartetu, članom godbe, stiškim in ivanškimi pritrkovalcem, vsem gasilcem, upokojencem, govornikom, sorodnikom, sosedom in vsem, ki ste ga spremljali na zadnji poti. Hvala Perparjevem za lepo opravljeni pogreb. Še enkrat vsem iskrena iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njegovi.

Ne jokajte za menoj!
Spomnite se, kako trpela sem,
tiho h grobu pristopite
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je nepričakovano za vedno zapustila naša draga mama, tašča, babica in prababica

ANGELA KRALJ

rojena ŠKODA, po domače Kraljeva Angela
iz Marinče vasi 12

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znanecem in vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter jo spemili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo gospodu župniku Tonetu Humarju za lepo opravljen obred, pevcem za zapete pesmi, Slavku Blatniku za poslovljni govor in družini Perpar za vse pogrebne storitve.

Žalujoci: sin Jože, hčerki Anica in Jožica z družinami, vnuki in pravnukinja.

ZAHVALA

V pričakovanju največjega Marijinega praznika se je ustavil hitri korak, prenehalo biti plemenito srce in utrujene roke je za vedno sklenil k Bogu naš dobri, delovni in vedno spoštovani

ANTON DREMELJ,

po domače Klančarjev oče
iz Petrušnje vasi

Molitev, trdna volja, delo in spoštovanje do sočloveka so bili temelji njegovega življenja.

Slovo od Vas, dragi oče, je bilo težko. Toda ob misli, da Vam je toliko prijatelj darovalo cvetje, sveče, maše, molitve in dobre namene, ostane breme za nas lažje.

Zahvaljujemo se prav vsem, ki ste imeli našega očka radi, mu pomagali v življenju in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvaležni: žena Minka, sinova Tone in Janez ter hčerka Meti z družinami.

ZAHVALA

Pomlad vesela bo prišla,
a Tebe našla ne bo doma.
Odšla si daleč v lepši kraj,
kjer srečamo se vsi nekdanj.
Tam pa moli za nas vse,
ki srčno smo ljubili Te.

(Verzi pokojne mame)

Tiho je odšla od nas naša draga mama, babica in prababica

FRANCKA ERJAVEC

Kovačeva mama iz Podsmreke pri Višnji Gori

Zahvaljujemo se vsem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče, za darovane svete maše in darove za cerkev. Zahvala velja tudi vsem Vam, ki ste nam kakor koli pomagali in ste jo v tako velikem številu pospremili na njeno zadnjo pot, k večnemu počitku.

Hvala tudi patronažni sestri ge. Kastelic za pomoč, ki jo je nudila ob njeni bolezni.

Iskreno se zahvaljujemo cerkvenemu pevskeemu zboru iz Višnje Gore za lepo in ganljivo petje pri sveti maši, posebno pa še za v slovo zapeto pesem Zaspala mamica si zlata. Iskrena zahvala pa tudi g. Pavlu Grozniku za njegov čudoviti govor. S preprostimi in blagodejnimi besedami je opisal njeno življenjsko pot: otroštvo, materinstvo, poštenje, dobroto, skromnost in vero v Boga. Še enkrat iskrena hvala vsem in Bog Vam poplačaj.

Žalujoci: sin Jože, hčerke Ivica, Vera, Cirila in Metoda z družinami.

Delo in trpljenje
je bilo tvoje življenje.

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustila
dobra in skrbna žena, mama in
babica

MARIJA ROVANŠEK

iz Malih Dol pri Temenici

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znanecem in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjene sveče in svete maše.

Posebna zahvala mladinskemu pevskeemu zboru Slavček, prosvetnemu ter cerkvenemu moškemu pevskeemu zboru iz Šentvida pri Stični in mladinskemu pevskeemu zboru Veliki Gaber.

Prisrčna hvala gospodu župniku iz Velikega Gabra za lepo opravljeni obred, družini Perpar za vse pogrebne storitve, osnovni šoli Veliki Gaber in Mizarskemu podjetju Hrast iz Šentlovenca.

Lepa hvala vsem, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Nace, otroci Rudi, Marija, Slavka, Anica in Drago z družinami ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Nista še ugledala luč sveta,
ko že tiho sta odšla tja, kjer
ni trpljenja ne solza.
V domu našem je praznina,
v srcih naših huda bolečina.

Boleča je praznina ob izgubi najinih dveh sinov – dvojčkov

ROKA in ALENA ŠTUPARJA

iz Malega Globokega pri Zagradcu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in podporo s tolažilnimi besedami v najinih najtežjih trenutkih. Še posebna hvala sestri Alenki z družino in Kocjančičevim iz Gabrovke. Hvala tudi mladim pogrebnikom, gospodu župniku za lepo opravljeni obred in vse izpolnjene prošnje, pa tudi cvetličarni Jakoš in vsem, ki ste ju v tako velikem številu pospremili na njuni zadnji poti.

Žalujoci: mami in ati, mama, ata, Stanko in ostali najbližji.

OPOZORILO

Tekste za zahvale praviloma dobivamo v rokopisu. Ti pa so seveda zelo različni. Nekateri med njimi so skoraj nečitljivi. Pri prepisovanju zato zelo lahko pride do napak. Že nekajkrat je prišlo, celo do zamenjave imen. Za napake se opravičujemo, čeprav se zanje v celoti ne čutimo krive. Nekaj podobnega velja za fotografije. Pri prelaganju množice rokopisov, se lahko katera odpne in potem ne vemo kam sodi.

Da bi se v bodoče izognili podobnim napakam prosimo vse, ki nam pošiljate zahvale, pa tudi druge prispevke, da, če že nimate možnosti prispevek natipkati, da pišete kolikor se le da čitljivo, posebno imena.

Kar pa zadeva fotografij, pa na samem prispevku označite, da je ta priložena. Na zadnji strani fotografije pa napišite kaj predstavlja in vsaj približni datum kdaj je bila posneta.

Le tako se bomo izognili neljubim napakam.

SIVA STRAN

1901 — 1902 — 1903 —
1910 — *Ljudje v začetku* — 1904
1909 — *našega stoletja* — 1905
1908 — 1907 — 1906 —

STONE LOKAR, Svetinov oče

Tone je vse življenje zelo rad nosil klobuk. Želel je, da bo tudi v Klasju s tem pokrivalom. Nič lažjega kot to.

Polje pri Višnji Gori je vasica, stisnjena na naplavinast trikotnik med Zgornjo Drago, Višnjico in starodavnim višnjanskim mestom.

Na tem selišču ob Višnjici že stoletje gospodarji Svetinov rod. Spominsko izročilo in stare bukve pravijo, da so predniki tlačani v grajskem mlinu že v fevdalnih časih. Z zemljiško odvezo in z odkupom pa so Svetinovi postali pravi lastniki mlina in zemlje naokoli. Težko bi dognali, kateri po vrsti je današnji gospodar Tone Lokar, naš tokratni slavljeneč. Nekaj pa je pri tem vendarle zanesljivo. Ko je jeseni, 26. oktobra sedmega leta prišel kot prvorojenec na svet, so ga po takratni navadi kar precej namenili za prihodnjega gospodarja na domačiji. Vsi ostali Lokarji iz njegove generacije – štiri dekleta in trije fantje –

pa so drug za drugim odšli in si poiskali kruha drugod. Med odhajajočimi brati je bil tudi poznejši duhovnik in pesnik z več objavljenimi pesniškimi zbirkami France Lokar.

Za mladega Tončka sta se že zgodaj in obe hkrati začeli dve šoli; državna v Višnji Gori, kjer se je naučil branja, računanja in pisanja, in domača – mlinarska, pri strogem očetu Antonu. Mlinarska stroka ni tako preprosta, kot bi si nepoučen človek mislil. Tone je neštete noči v polsnu preždel ob ropotajočem mlinu, vsipal žito in pobiral moko, da je zjutraj lahko "odrajtal" številne stranke. Že v mladih letih se je pri očetu naučil naperiti mlinsko preslico, zamenjati pavčnike na prenosnem kolesu in naklepati zglajene mlinске kamne. Še posebej dobro je znal pripraviti ajdovo moko. V tem je prekosil celo lastnega očeta, ki je bil znan mlinar daleč naokoli.

V desetletjih, ko je še cvetela mlinarska obrt, so se pri Svetinovi stalno vrteli štiri kamni, beli in črni, in stope so udarjale, da jih je bilo veselje poslušati. Poleg različne moke in pšena so svoj čas pri hiši pridelovali še nekaj posebnega, olje. Stiskali so ga iz sončnic, buč in lanu. Za Tonetove mladosti je mlinarska obrt še cvetela in dajala dobrega kruha. Tedaj je veljalo, da je dober mlin vreden za dva grunta. Tega se je zavedal tudi naš Tone in bil zategadelj kar malo izbircen pri iskanju neveste. Šele pri šestintridesetih se je končno odločil za Ano s Police. Tako je nastala nova družinica in z leti velika

družina. Tedaj so bili hudi časi. Vse sorte vojske so prihajale in jemale, kar se jim je zdelo. Tone je skušal vsem ustreči in se je živ pretolkel do konca tistih težkih časov. Posebej hudo je bilo tedaj, ko je granata zažgala gospodarsko poslopje, da so komaj rešili živino iz gorečega hleva.

V desetletjih po vojski se je vse spremenilo. Mlinarstvo je počasi odmiralo, cvetoča družina pa je zorela in pojenjavala. Kar po vrsti so od hiše odhajale hčere Marija, Anica, Julka in Jožica in si ustvarile lastne družine. Ko je pred desetletjem za vedno odšla dobra žena in skrbna mati Ana, sta oče Tone in edini sin ostala sama na domačiji. Vroč očetova želja in upanje, da bo sin Tone nadaljeval starodavni Svetinov rod in dodal svežega zelenja na rodovno drevo, se žal ni izpolnila. Morda pa bo kateri od desetih vnukov in vnukinj na novo zastavil na Svetinovini.

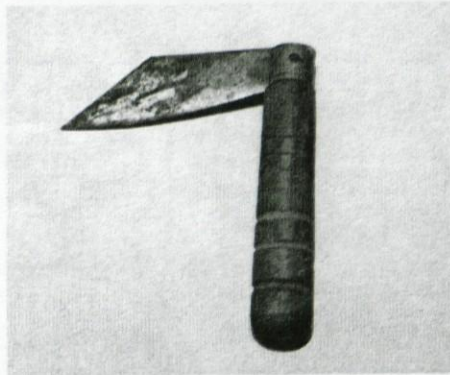
Oče Tone je do lani pridno delal, kar je zmogel z devetimi križi. Tudi mlin je kdaj pa kdaj pogнал, da je ob šumeči vodi in vrtečih se kolesih lahko obujal spomine na mlada leta, polna pričakovanja. Ob nekem takim sanjarjenju je nepredvidno stopil, nerodno padel in obležal. Vsa zdravniška skrb ni dosti pomagala. Sedaj je v dobri oskrbi pri hčerki Jožici in njeni družini. Vsi skupaj mu srčno želimo, da bi se spet pobral, pogнал mlin, odnesel kodelo sena živini in se sprehodil po sveže zoranih poljih, ki jih je imel tako rad. K željam prilagamo tudi iskrene čestitke k dvaindevetdesetemu rojstnemu dnevu.

Leopold Sever

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Povejte, kaj je na sliki, pa vam krljji za božič ne uidejo. Hvala vsem, ki ste doslej že sodelovali. Nasvidenje čez mesec in pol.

LS

GOVORI SE

Govori se, in celo napisano je, da imajo v Stični več vrst ljudi: ugledne, neugledne in tiste, ki so v občinskem svetu. Seveda se najbolj razburjajo tisti, in teh je velika večina, ki jih nekateri nimajo za neugledne.

Predlagamo, da bi bili bolj sodobni in bi jih ločili med bogate in revne. Kateri bi bili potem v večini?

Nekateri tako razslojevanje prebivalcev povezujejo tudi z zamedenimi ulicami v Stični.

Nekateri zlonamerni jeziki govori, da, odkar smo dobili podžupanjo, imamo v naši občini tudi nadžupana.

Po pregledu statuta občine ugotavljamo, da ta funkcija ni legalna.

Morda pa bi kdo res rad imel to funkcijo.

*****

Za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč za avtocesto je naša občina dobila več kot 250 milijonov tolarjev namenskega denarja za kmetijstvo.

Govori pa se, da se bodo kmetje zanj obrisali pod nosom, saj je menda ves šel za višnjansko šolo.

*****

Iz zanesljivih virov smo izvedeli, da se bo ivanški župan v kratkem z avtom zapeljal na železniški tir in tam ostal toliko časa, da bodo zgradili nadvoz nad železniško progo na novi obvozni cesti v Ivančni Gorici, ali pa...

Kaj pa če vlak ne bo ustavil pravočasno?

MALI OGLAS

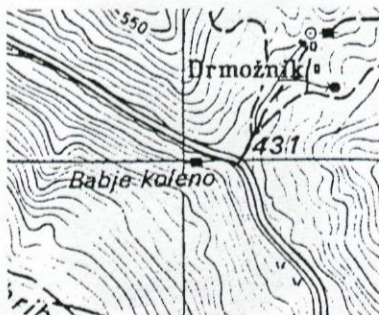
Kupim parcelo (lahko nezazidljivo) v Ivančni Gorici, največ 3 km oddaljeno od železniške postaje. Tel.: 041/645-649

ZANIMIVA KRAJEVNA IN LEDINSKA IMENA

BABJE KOLENO

Če bi radi videli kraj s tem slikovitim in obetavnim imenom, morate na pot. Pojdite proti izviru Stičnice, in ko pridete vstric Drmožnika, se ozrite na levo. Tam je Babje koleno.

Dolgo sem tuhtal od kod to posrečeno ime, a brez uspeha. Nazadnje pa sem si rekel: odgovor bo v strmini. Obujem gorske čevlje, vzamem

Pa naj kdo reče, da tole ni lepo kolence.

cepin v roke in se požinem v breg. Po dvajsetih metrih se ozrem navgor in kar odreenim od strahu – nad seboj zagledam kar tri babe, ki zlovešče strme navzdol. Seveda te niso bile tiste prave, ampak skalnate. Kajpada mi je bilo na lepem vse jasno. Tik pod babami potok Stičnica kolenasto zavije, in nekdo, ki je moral biti vsekakor dober poznavalec ženskega telesa, je že davno pred nami opazil to anatomsko in zemljepisno podobnost. Vsa čast mu. Z muko sem potem prilezel do skal in se po drugi strani vrnil navzdol. Spotoma sem opazil opustelo, a nekaj dobro vhojeno stezo, potekajočo tik pod babami. O vsem sem povprašal domačine in Drmožnikov Jože mi je razložil, da je nekaj tam čez res vodila bližnjica iz Sel proti Metnaju in v nasprotni smeri. Babe pa so pravzaprav okamnele čarovnice, ki jih je prehitel jutranji zvon, še preden so se utegnile vrniti na Klek. Vidite, še en razlog, da ni

dobro zamujati.

Na koncu pa še svarilo. Vsi, ki imate težave s srcem, ne šarite preveč okoli babjega kolena. Tam je polno nevarnosti.

L.S.

Tale baba je najbolj grdo gledala v dolino.

"Hodil po zemlji
"SEVERNA"

sem naši ..."

STRAN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

ZA DOBRO VOLJO

KAKO STA GRIČARJA VINO VARVALA

Gričarjeva dva, oče in sin, sta bila solastnika vinograda in zidanice, prislone v hrib. Vse leto sta pridno skrbela za "žlahtno rožico" in

se jeseni veselila dobrega pridelka.

Z leti pa se je njuno sožitje skalilo, ker je pričelo vino v sodih nenavadno

hitro pohajati. Kriv je bil oče, ki je vedno pogosteje zahajal v vinograd. Najprej so padle besede o zmernosti, pa ni dosti pomagalo, zato je sin kupil veliko ključavnico obešenko in zaklenil težka hras-tova vrata zidanice. Naslednji dan je oče dolgo hodil okoli zidanice s prazno pletenko, končno pa je tudi on odšel v trgovino in kupil še eno ključavnico.

Po tistem so ju sosedje večkrat videli oprezati okoli vinskega hrama v upanju, da bo kateri popustil.

Kako se je nerodna reč končala, ne vemo zanesljivo. Menda sta stari in mladi Gričar toliko časa kuhala trmo, da je vino skisalo.

Danes tiste zidanice ni več, zgodba pa je ostala. Iz nje se lahko nekaj naučimo.

LS

XXII. REKORD - VELIKANSKI GROZD

Kar je res, je res. Tale Nadrahov Lojz s Črnelega pa zna! Že drugič je med Klasjevimi rekorderji. Ondan sem prišel na Črnelo in se po naključju ozrl na Lojzovo trto ob hiši. Posebno pozornost so mi zbudili sicer maloštevilni, vendar nenavadno veliki grozdi. Eden med njimi je bil še posebej krepak in letos mu v naši občini najbrž ni para. Medtem ko sva z Lojzom občudovala lepa soplodja, so se z bližnjega

drevesa poželjivo oglašale ptice. Seveda sva hitro uganila njihovo namero in grozde rešila na varno. Na tehtnici se je velikan izkazal s celim kilogramom in pol in še nekaj čez. Grozd je bil res težak, še težje pa sem njegovega lastnika pripravil do tega, da se je spet slikal za Klasje. Toda rekord je rekord in tu ni popuščanja.

LS

"Vinogradnik" Alojz s Črnelega z rekordnim grozdom. Trta je stara primorska sorta. Tam ji pravijo Vitovska grganja. O slastnih jagodah ne bom pisal. O njih nam vse pove slika.

KAMNITE BABE

Naši predniki so bili zagotovo boljši opazovalci v naravi in so imeli več domišljije kot mi. Eden od dokazov za to trditev so slikovita imena za osamljene visoke skale, štrleče iz zemlje. Reklji so jim babe. Okrog njih so spletli številne zgodbe. Tale baba iz brega nad Stičnico se mi je zdela najlepša. Zlasti mi je ugajala njena pričeska.

LS

OPRAVIČILO BRALCEM SEVERNE STRANI

V prejšnji številki je izšel članek Skrb za nataliteto in v njem črno na belem piše, da štiri štokrlje razmišljajo, kje bi najprej pomagale. A glej ga zlomka, na sliki sta le dve ptici. Kar vidim vas, kako ste upravičeno s pestjo udarili po mizi in izjavili: "Tale Sever je moral biti ob nastajanju članka pošteno nadelan, da je videl dvojno. Pod pričami izjavljam, da ga tedaj nisem pokusil niti kapljice. Krivda je drugje. Nekomu je pri tehnični obdelavi zmanjkalo prostora, pa je vzel škarje in, zzzzzrrrrk, odbil pol slike in dve ptici. Iz enakega razloga je isti stric malce preveč pomanjšal rekordno denarnico in srebrnik s cesarjem vred. Pa si pomagaj! Eden izmed bralcev mi je sporočil, kako si je pomagal – spil ga je liter, pa je videl štiri ptice. Ostali pa – "nikarte kaj zamerit, lepu prosim!"

LS

PODLISTEK

NAŠI KRAJI

V PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER

RIMSKI DENAR

Do prihoda Rimljanov ljudje v naših krajih denarja skoraj niso poznali. Tu in tam je zašel mednje kak keltski novc, sicer pa so blago plačevali z blagom ali pa z delom in drugimi uslugami. Med slednje smemo vsekakor šteti tudi usluge "najstarejše obrti".

Rimljani sami niso iznašli denarja. Kot v drugih stvarih, so se tudi v denarništvu zgle dovali po Grkih, ti pa so denar povzeli po še starejših civilizacijah na jugovzhodu.

V rimski državi so kovali denar že v kraljevskih in republikanskih časih. Vendar so pri nas teh novcev našli bore malo. Pravi razcvet pa je denarništvu doživelo v cesarski dobi. Začetnik te dobe Julij Cezar, nadvse bister državnik in vojskovodja, je hitro spoznal,

da je denar nekaj več kot samo plačilno sredstvo. Dal je kovati veliko novcev s svojo podobo in naslovi, da so ljudje vedeli, kdo je gospodar v imperiju. Tedaj so se kovanci in vlivanci pričeli na veliko uporabljati kot učinkovito politično informativno sredstvo. Podobno vlogo so ob državnih cestah imeli znameniti kamni miljniki. V tem času je rimski denar prvič v večji meri zašel med naše ljudi, čeprav v Cezarjevi dobi še nismo bili "pod Italijo". Denar so prinašali trgovci.

Med našimi predniki je bil najbolj priljubljen in razširjen Cezarjev srebrnik z imenom DENARIJ. (Nekaj novcev s tem imenom so kovali že pred Cezarjem.) Ta novc je zelo dolgo krožil med ljudmi in se tako udomačil, da je postal pojem za plačilno sredstvo – to

je denar. Romanizirani staroselci so ob stapljanju s slovenskimi prišleki zanesli v naš jezik tudi to novo besedo. Beseda denar je torej rimskega izvora.

Vsak novoizvoljeni vladar je dal, po Cezarjevem zgledu, kovati svoje novce in tako informiral ljudstvo o politični in personalni spremembi v imperiju.

Ta nečimrnost, pa tudi potreba rimskih vladarjev, je nehoti postala neprecenljiv vir zgodovinskih podatkov; velik del rimske zgodovine bi brez najdenih kovancev ostal za vedno nepojasnjen.

Denar so kovali v državnih kovnicah. Teh na Dolenjskem, pa tudi v celi Sloveniji, ni bilo. Nam najbližji sta bili kovnici v današnjem Sisku (Sisciji) in v italijanskem Ogleju (Aquila). Največ so kovali zlatnike

(AUREUSE), srebrnike (ARGENTUSE) in številne bronaste novce.

Zlatnik (aureus) cesarja Avgusta. Nekaj takih so našli tudi na slovenskem ozemlju, ne pa tudi v naših krajih.

Srebrnik (denarij) s podobo Julija Cezarja. Ti so bili najdeni tudi na našem območju. Ta novc in drugi srebrniki s tem imenom so v naš jezik zanesli besedo denar.

Bronasti novc (sester) cesarja Nerona. Ti so med najdeninami kar pogosti.

